

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM.

Debrecen, 1938 november 20 vasárnap

ÁRA: 24 FILLER.

Kárpátalja

Ruszinok népe hősi kitartással küzd a cseh uralom ellen. Szóval és tettel tesz bizonyosságot amellett, hogy Magyarországhoz fűződő ezeréves, a történelem által megszentelt kapcsolatok nem szakadtak meg, hiába volt az elmúlt husz év féktelen cseh terrorja, minden álnoksága és mesterkedése. Kárpátalja hűséges népe, mely egykor nagy Rákóczi zászlaját hordozta, most is a magyarok oldalán várja felszabadulását.

Az emberi mesterkedés nem tudja a folyókat és hegyeket megváltoztatni. Annak a nagy természeti egységnek, melyet az ezeréves Magyarország alkotott, természetes, kiegészítő része volt Kárpátalja. A ruszinszói völgyekben fekvése természetesen úgy hozták magukkal, hogy Ruszinszók közlekedési irányai mind Magyarországra feleltek. A történelmi jogon kívül tehát ez a megváltozhatatlan adottság is parancsolólag írja elő, hogy Kárpátalja Magyarországhoz tartozzon, mintahogy ide tartozott századokon át. Mikor a békeszerződéseket fabrikálták, az emberi hamisság el tudta érni, hogy a természet törvényeit is meghazudtolják. A mesterségesen összetakolt mozaik államnak, — Csehszlovákiának szüksége volt arra, hogy kelet felé átjárót nyerjen. Azért, hogy vasut és utvonali hálózat birtokába jussanak, tiszta magyar területeket is elraboltak meghamisított adatok alapján.

A hazugság nem volt hosszú életű. Husz év elég volt ahhoz, hogy lehulljon a lepel és most, hogy legalább a néprajzi elvek győzedelmeskedtek, nyomban előállt annak a lehetetlen helyzetnek a következménye, hogy idegen hatalom birtokoljon olyan területet, melyek a természet törvényeinél fogva sem tartoznak hozzá, és mint idegen testrészt lekívánkozik a mesterséges államalakulatról.

Ha Kárpátalja területeit továbbra is erőszakkal a csehszlovák állam keretében tartanák, ez azt jelentené, hogy éhhalálra ítélik azt a derék becsületű népet, mely azt a földet lakja. Ruszinszók lakói az elmúlt husz év alatt is folyton visszavágytak hozzájuk gazdasági okokból is. Hiszen emlékeztek arra, hogy míg Magyarországhoz tartoztak, munkát és megélhetést találtak. Ruszinszók lakói aratás idején lejártak a nagy magyar Alföldre és itt mindig munkát kaptak, megkeresték a nyári hónapok alatt családjuk téli élelmét. A cseh uralom alatt már csak az erdőkitermelés lehetősége maradt fent a számukra, de az új helyzetben már ez is megszűnt számukra.

Az újabb kor legnagyobb botorsága és büne volna, éhhalálra és a legnagyobb nyomorba dönteni egy népet, csak azért, mert a prágai

A ruszin nemzeti tanács a magyar csapatok bevonulását kéri

A ruszin községek tömegesen intéznek távirati kérelmet Hillerhez, Mussolinihez és Moscickihez az önrendelkezési jog megadása iránt

Az ukrán terroristákkal szembeállnak a román felkelők is — Cseh katonai erők ruszin menekültek üldözése közben magyar területre léptek és a határőrséggel tüzharcba bocsátkoztak — A határőrség visszaverte őket

Róma, nov. 19. A Stefani iroda megbízható forrásból származó értesülése szerint a Huszton székelő Ruszin Nemzeti Tanács a határ mentén állomásozó magyar csapatok parancsnokságához fordult azzal a kérelemmel, hogy a magyar katonaság beavatkozással vessenek véget a cseh uralom alatt maradt ruszin területeken uralkodó terrornak és végzetes zűrzavarnak.

A Ruszinszókban maradt községek között ugyiszólván általános megmozdulás észlelhető az önrendelkezési jogok megadása iránt. Ebből a célból a ruszin községek igen nagy számban távirati kérelmet intéztek Hitler Adolf német kancellárhoz, Mussolini olasz miniszterelnökhez és Moszczycki lengyel köztársasági elnökhöz.

Munkács, nov. 19. Szombat este csehszlovák katonai erők ruszin katonaszökevények üldözése köz-

ben Feketepeataknál magyar területre léptek és a magyar határőrséggel tüzharcba bocsátkoztak. Félórai erős tüzelés után csehszlovák területre visszavonultak s

halottaikat sebesültjeiket magukkal vitték. A ruszin menekülők közül kettőt lelőttek és 8 megsebesült.

A ruténföldön lezajló véres ütközetekről tudósít a lengyel sajtó

Varsó, november 19. (Lengyel Távirati Iroda.) A lengyel lapok részletesen foglalkoznak a végsőkig feszült kárpátoroszi helyzettel és hírt adnak azokról a véres összecsapásokról, amelyek a Magyarországhoz való visszacsatolásért küzdő kárpátoroszi felkelő csoportok és a cseh csapatok között lefolytak. Különösen véres összecsapások játszódtak le Huszt, Nagyszöllös, Nagymihály, Homonna és Mezőlabor városokban.

A Kurjer Poranny megállapítja, hogy a cseh uralom alatt maradt Ruszinszókban teljes a zűrzavar; a

lakosság sorait a terror és az éhség tizedeli.

A konzervatív Czas szerint közlekedik a cseh uralom alatt álló Ruszinszók megszabadulásának órája.

A román felkelők is ellenállnak az ukrán terroristáknak

Munkács, nov. 19. (MTI.) A megvissza nem esett Kárpátalja keleti részéről érkezett hírek szerint felfegyverzett román felkelők ellentállottak az ukrán terroristák támadásainak és minden eszközzel

uraknak úgy tetszik, csak azért, mert Volosinek miniszteri tárcák után vágytak.

Kárpátalja népe azt akarja, hogy maga rendelkezzen sorsa felett és ne az történjen, amit Prágában előirnak számára. Az önrendelkezési jogot ennek a népnek a számára a békeszerződés is biztosította, de a prágai kormányok ezt a jogot egyszerűen elsikkasztották. Most, mikor az új rendezés ideje

elkövetkezett, — nem történhetik meg, hogy az igazságtévesből kihagyják Kárpátalja népét. Nem lehet, hogy Prága megint becsapja a világot azzal, hogy a Kárpátalján mesterségesen tenyésztett ukrán mozgalmat tüntesse fel a nép akaratának. Gyilokkal, terrortal dolgozhatnak az ukrán bérencék, de Kárpátalja népe nem kér belőlük. Ez a nép szabadságot, népi jogainak biztosítását, emberi megél-

hetést akar és nagyon jól tudja, hogy ezt nem érheti el a csehekkel, hanem a történelem és igazság szent jogán Magyarország keretében, — Szent István birodalmában ezeréven át boldogan élt Kárpátalja népe, vérző szívének minden vágya visszavonza, visszahívja.

Bizton hisszük, hogy vissza is térnek, vissza is jönnek. Tárt karokkal várjuk Rákóczi hűséges népét. Itt a helyük mellettünk.

Alanti rádiót bemutatja:

S O L T É S Z

Kálvin tér 2.

Standard„Super-Super”
„A rádiók rádiója”

Bemutatja

Földes Sándor

Püspöki palota

Vegye meg

Neumann József rádiószekélyben

Piac u. 27. Telefon 11-27

igyekeztek megakadályozni azt, hogy a cseh esendőség és a segítségükre hívott pénzügyorség folytathassa kegyetlenkedéseit a védtelen őslakossággal szemben. Meg nem erősített hír szerint több román felkelőt felakasztottak. A román lakosok fegyveres ellentállását az váltotta ki, hogy az ukrán terroristák nemcsak a magyar és ruszin őslakosok javait prédálják legnagyobb kíméletlenséggel, hanem az erőszakossággal járnak el a ruszin föld keleti részén lakó román kisebbséggel szemben is.

Alsóverecskén fel-lázadtak a cseh uralom ellen a ruszin katonák

Róma, november 19. Az olasz sajtó változatlan érdeklődéssel követi a ruszinszói eseményeket. A *Pöpolo d'Italia* prágai tudósítója a következőket jelenti: Ruszinföldön egyre riasztóbb hírek érkeznek. A cseh sajtó ezeket a híreket nem közli, minthogy a cseheknek semmi érdekük sincs, hogy ezeket a híreket, amelyek a köztársaság belső szilárdságának teljes hiányát mutatják, nagydobra verjék. A cseh katonasággal fegyveres lázadó csapatok és fellázadt ruszin katonák állanak szemben. A téli évszak közeledtével a cseh számára egyre nehezebb lesz a Ruszinföldön való állomásozás. Mindenfelől véres csatározásokat jelentenek. Alsóverecskén a ruszin katonák fellázadtak és véres ütkö-

zöt alakult ki, amelynek tízennyolc halálos áldozata van. A cseh hadsereg a teljes felbomlás képét mutatja és a ruszin katonák mindenfelé Horthy Miklós kormányzót életlik.

„Cseheket a zsákba, zsákokat a Dunába”

Trencsénből érkezett jelentés szerint az ottani Hlinka-gárda tagjai a szlovákok és cseh katonák között nemi renden vannak az összetűzések és véres verekedések, amelynek oka, hogy a Hlinka gárdisták nem tűrik a cseh nyelven való beszélgetést. „Csehek mars gyalog Prágába” „Cseheket a

Súlyos összetűzések Homonnán a lakosság és a cseh hatóság között

Kassa, november 19. (MTI.) A cseh megszállás alatt maradt Homonnáról érkező menekülők elbeszélése szerint úgy itt, mint Kárpátalja többi községében nagy az elkeseredés. A lakosság és a hatósági közegek között több ízben súlyos összetűzésekre került a sor. A reménytelen jövő elé állított lakosság sorozatos tüntetéseiben ad kifejezést elégtelenségének. Az élelmiszerek Homonnán és környékén fogytán vannak, sőt, egyes kisebb falvakban már éheznek az emberek. A leszerelt és kiéhezett

Elfoglaltunk minden talpalatnyi helyet

a Körösi divatruházban, mert a leggazdagabb rak-tárból a legnagyobb vál...ban, olcsó szabott árakon minden alkalomra szóló ruhakelmét, női és női divatfelkötéseket vásárolhatunk. Piac u. 38.

zsákba, zsákokat a Dunába” kiáltják, ahol csehnyelvű beszélgetést hallani. A helyzet rendkívül feszült.

katonák csoportokba verődve veszélyeztetik a közbiztonságot. Homonna külső házaiba több ízben betörték és fosztogattak a leszerelt katonák. A hatóságok minduntalan házkutatásokat tartanak azokra, hogy magyar zászlókat keressenek, de ugyanakkor elveszik a lakosság élelmiszereit. Több ízben átkutatták a homonnai Andrásy-kastélyt is. Az árak napról napra emelkednek, úgyhogy a lakosság a legnagyobb aggodalommal néz a közelgő tél elé.

Csütörtökön választ új elnököt Csehszlovákia

Prága, nov. 19. (Német TL.) A Nemzeti Egység Pártján belül megegyezés jött létre az új elnök megválasztása és az új kormány kinevezése tekintetében. Az elnök-választást minden valószínűség szerint kedden tartják meg. Mint egyetlen jelölt, Chwalkowski eddigi miniszter jön számításba. A miniszterelnök állítólag Cerny Jó-

zsef lesz, aki Hodzsa kormányában belügyminiszter volt. Prága, nov. 19. A csehszlovák országgyűlés csütörtökön délelőtt választja meg a köztársaság új elnökét. Nagyon valószínűnek tartják, hogy Chwalkowski külügyminisztert fogják elnökké választani.

A szlovák és ruszin autonómiáról szóló javaslat a prágai parlament előtt

Prága, november 19. A csehszlovák képviselőház megszavazta a szlovák és ruszin autonómiát biztosító törvényjavaslatokat. Mint-hogy ezek a törvények alkotmányjogi törvények, az alkotmány értelmében megszavazásukhoz a Ház háromötöd többsége szükséges. Ez a többség a jelenlegi képviselőház 231 tagja közül 138 képviselőt jelent. A szlovák és ruszin autonó-

miát kimondó törvényjavaslatokra 140 elfogadó szavazatot adtak le. Ellene szavaztak a kommunisták, szociáldemokraták és egy-egy jobboldali pártok képviselői. A szlovák autonómiára vonatkozó törvényjavaslat mellett leadtak 142 szavazatot, ellene 21-et. A ruszin autonómiára vonatkozó törvényjavaslat mellett szavaztak 144-en, ellene pedig 25-en.

Az ukrán terroristák rémtettei

A szovjet irányítja az ukrán terroristákat.

A ruszinszói véres események szörnyű és kegyetlen sorozatánál Moszkva keze dolgozik és tulajdonképpen az, ami jelenleg Kelet- és Észak-Ruszinszókban történik, a szovjetérdekeket van hivatva előmozdítani. Az amerikai újságírók több fényképfelvételt készítettek azokról a plakátokról és röpcédulákról, melyeket az ukrán terroristák terjesztenek a jelenleg még Csehországhoz tartozó kárpátori területeken és elsősorban Huszt, Nagyszöllös, Visk és Técső környékén.

Ezeket a propaganda-plakátokat nem Ruszinszók területén állítják elő, mert erre jelenleg Ruszinszókban megfelelő nyomdai apparátus nincs is, hanem vagy Szovjet-Oroszország területéről csempézik, vagy pedig Szovjet-Ukrajna fővárosából, Kievből hozzák.

Két nappal ezelőtt szovjetországi felségjelzésű repülőgépraj repülte végig ezeket a vidékeket és röpcé-

dulák millióit szórta szét a lakosság között.

A röpcédulák részint azonos szövegeket a sarló-kalapásos jelvényvel ellátott plakátokkal, részint pedig olyan értelmű felhívást tartalmaznak a lakossághoz, hogy a lakosság tartson ki a mellett a szovjetbarát politika mellett, amelyet az ukránérmű vezetők húsz év alatt a nép széles rétegében elterjesztettek és amelyet Prága — a plakátok és röpcédulák szerint — mind a mai napig még nem tagadott meg.

A ruszin és magyar lakosság, ahol csak teheti, azonnal letépi az éjszaka felragasztott plakátokat, vagy pedig azokat piros, fehér, zöld festékkel és fehér, lila, piros, ruszin színekkel festi át.

Több helyen véres összeütközéseket is provokáltak az ukrán propagandisták és a lakosság fegyveres erővel állt ellent a szovjetországi uszításnak. Minden egyes össze-

ütközésnél a cseh katonaság teljes erővel az ukrán terrorbandákat támogatja és a legvadabb módon gépfegyvertűzettel és tankokkal támadt a ruszin és magyar lakosságra.

A huszti ruszin körök elbeszélése szerint a ruszin felkelők több ízben megtámadták Volosin főhadiszállását és súlyos harcokat vívtak Volosin miniszterelnök testőrségével, az ukrán terrorbandákkal. Ezeknek a harcoknak nyoma látszik most is a miniszterelnökségi hivatal ablakain és falain, továbbá ezek a harcok készítették Volosint arra, hogy amíg nem késő, elmeneküljön Husztról és Prágába tegye át székhelyét.

Az amerikaiaktól származó értesülés szerint Nagyszöllös mar térségben nincs a cseh sorkatonaság birtokában. Nagyszöllöst jelenleg ruszin felkelők tartják kezükben és ezek vének állandó harcokat az ukrán terrorbandákkal. Az amerikai újságírók Nagyszöllösre eljutni nem is tudtak, mert a cseh katonai vezetők figyelmeztették őket arra, hogy Nagyszöllös környéke állandó harcterület, amelyen a közlekedés feltétlenül életveszélyes lesz.

Az ukrán vérszomjas terrorcsapatok kegyetlenkedése nem ismer határt. A kezükbe került szerencsétlen ruszin felkelőket kiszegézik kerítésekhöz és sortűzet vékonynelek rájuk. Mások gépkocsikhoz kötik őket és százkilométeres sebességgel megindítják a kocsit s áldozatuk testét addig hurcolják az úton, míg darabokra nem szakad.

Az ukrán terrorbandák állati kegyetlenséggel sanyargatják a lakosságot és gyilkolják halomra azokat a ruszin felkelőket, akiket a cseh katonaság segítségével el tudnak fogni. A két amerikai újságíró több agyonkínzott ruszin felkelőről készített fényképfelvételt, akiket Husztban magánházakban elrejtve találtak meg. Az egyik felkelőnek az ukrán terroristák lefűrészelték mind a két karját, úgyhogy állapota az időközben fellépett vérmérgezés miatt is teljesen reménytelen.

Az ukrán terroristák, ha tehetik, még azt is megakadályozzák, hogy a ruszin felkelők orvosi segítségét tudjanak kapni és súlyos sebesüléseiket a ruszin és magyar orvosok bekötözzék.

Huszt, Visk és Técső közötti

V i g s z i n h á z

Ma 3, 5, 7, 9 órakor, holnap 5, 7, 9 órakor

Nyíró József örökzép regénye

UZ BENCE

A legremekebb új mozifilm!

J A V O R

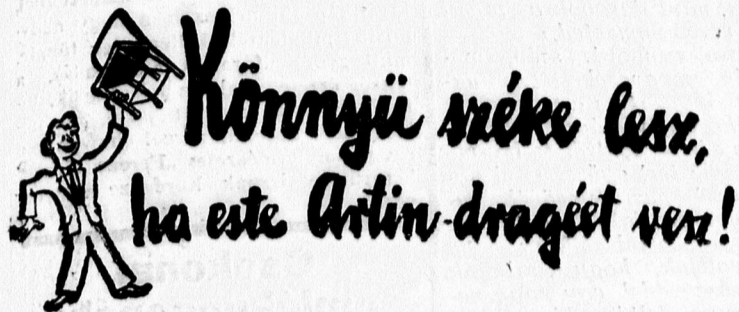
Bordy Bella — Szilassy

Mály Gerő — Billesl.

A KORMANYZÓ UR

BEVONULÁSA KASSARÁ!

A legújabb magyar hiradó.

részekben az országutat jóformán minden 50 méteren felrobbantották a ruszin felkelők és ezeket a hiányokat a cseh utászapatok még nem tudták pótolni. Ezer-számra torlódnak össze az egyes útszakaszokon a menekülő cseh hivatalnoksereg személyautói és a katonai csapatok motoros jármű-

veinek fél napig is varakozni kell egy-egy ponton, amíg a sok kilométer hosszú autósor végre megindul és pár métert haladhat előre. Ez is oka annak, hogy a cseh sor-katonaság élelmezése az utóbbi napokban már majdnem teljesen megszűnt.

Telefunken - Rádió - Soltész
Eka - Rádió - Soltész
Orion - Rádió - Soltész
Phillips - Rádió - Soltész
Standard - Rádió - Soltész
Kálvin tér 2. - Nagytemplomnál.

Ernszt Sándor politikai tanácskozás közben hirtelen meghalt

A magyar politikai élet egyik kimagasló, puritán alakja dőlt ki az élők sorából. Meghalt Ernszt Sándor volt miniszter, országgyűlési képviselő. A keresztény politikai irányzatnak emelkedett szellemű, higgadt és böles tagja volt. Papi hivatásának magasabbrendű szellemét vitte politikai pályájába is. Keresztényi felfogása a tisztá krisztusi elveken alapult, és vezette minden tetteiben. A hatalmat sohasem kereste és mikor odaszólitotta, vállalt miniszteri tisztséget, de éppen olyan könnyen meg is vált tőle. A Keresztény Gazdasági Párt vezetésében hosszú ideig tevékeny szerepet vitt. Életmódja szerény, egyszerű, szerzetesi volt. Általános megbecsülés övezte tisztelt alakját és halála méltán kellett országszerte mély részvétet.

Ernszt Sándor az utóbbi időben már gyengélkedett ugyan, állapota azonban nem volt olyan, hogy aggodalomra adott volna okot. Gyengélkedése következtében legfeljebb több nyugalomra és fokozottabb ápolásra volt szüksége.

Ernszt Sándor a központi papnöveldeben lakott. Szombat reggel rendes szokása szerint korán kelt fel és a kora délelőtti órákban újságot olvasott, később Makray Lajos és Homonnay Tivadar képviselők látogatását fogadta, akikkel politikai megbeszélést folytatott.

Hosszabb ideig folyt a megbeszélés, amelynek során Ernszt Sándor a jövőre vonatkozó elgondolásait és politikai nézetait ismertette.

Beszélgés közben valamivel tizenkét óra előtt az idős főpap hirtelen elsápadt és lassan, elhalált hangon így folytatta:

— Nagyon rosszul érzem magam... Nem tudom... mi van... velem... Úgy látszik, le kell kissé... pihennem.

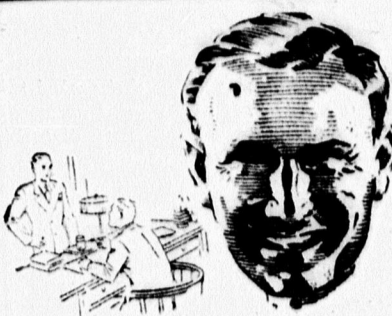
Makray Lajos és Homonnay Tivadar megdöbbenve vetétek észre, hogy Ernszt Sándor arca egyre sápadtabb lesz, verejték üt ki a homlokán és láthatólag gyengül.

Óvatosan lefektették a szobájában lévő pamlagra, vizes borogatást tettek a fejére és szívére és orvosi segítség után néztek. Közben dél lett és éppen megszólaltak az egyetemi templom harangjai. Ernszt Sándor lehunyt szemmel feküdt a pamlagon és bár már alig volt ereje, remegő kézzel keresztet vetett és imádkozni kezdett. Az imádság szavait már alig tudta elrebegni.

Közben Homonnay Tivadar telefonált Marczell Mihályért, a papnövelde rektoráért, aki pár perccel tizenkét óra után odaérkezett és feladta Ernszt Sándornak az utolsó kenetet. Pillanatok múlva megérkezett Párdány Emil, Ernszt Sándor háziorvosa, aki injekciókat alkalmazott és mindent elkövetett megmentésére, azonban minden kísérlete hiábavaló volt. Ernszt Sándor szíve egyre halkabban és halkabban dobogott s a haldokló egyegyed 1 órakor Homonnay Tivadar karjában kilehelte lelkét.

Párdány Emil, Ernszt Sándor háziorvosa megállapította, hogy a kiváló politikai szíveembólia következtében hunyt el ily tragikus váratlansággal.

Ernszt Sándor Galgócon született 1870-ben. Tanulmányai után 1897-ben kanonjogi doktorrá avatták. A politikai életbe korán bekapcsolódott, előbb publicisztikai munkásságot fejtett ki, majd 1901-ben képviselővé választották. Mint a néppárt tagja, hamar vezető szerephez jutott. Vezetője lett a Katolikus Népszövetségnek és Molnár apát halála után ő lett a párt vezetője. A háború után, a proletárdiktatúra idején kénytelen volt Bécsbe menekülni. A proletárdiktatúra bukása után nyomban hazatért. 1920-ban Ipolyságon kapott mandátumot. Wolff Károllyal együtt megszervezte a Keresztény Gazdasági Pártot. Majd Vass József halála után vállalta a népjóléti tárcát. Pártjával együtt támogatta Bethlen István kormányzatát. Népszerűségére jellemző, hogy az 1931-es választáson öt mandátumot kapott. Az 1935-ös választáson Győrött kisebbségben maradt, de egy év múlva Esztergomban újra megválasztották képviselőnek. Az új országgyűlésben nagy szerepet játszott. Gömbös Gyula halála

Magunkfajta embernek

aki az egész napot zártlevegőjű irodában tölti, könnyen megfájdul a feje. Néhány Aspirin-tabletta egy pohár vízzel hamar kénál van. Próbálja meg Ön is. Meglátja, segíteni fog.

után a belpolitikai Treuga Dei előkészítése az ő nevéhez fűződik. Így sikerült az alkotmányjogi javaslatot zökkenő nélkül tető alá vinni. Utolsó szerepe volt az Egyesült Keresztény Párt létrehozása. Temetése hétfőn délután lesz. Hílt hamvait a főváros által adományozott díszsírhelyen helyezik örök nyugalomra.

A budapesti bevonulás 19-ik éve

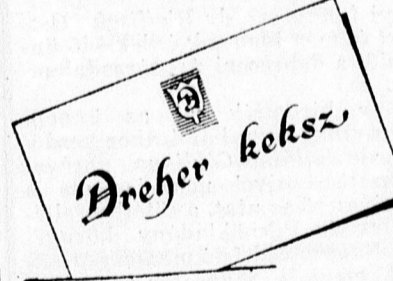
A Kormányzó Ur Öfömméltósága jelenlétében avatták fel a Horthy Miklós emlékszerleget.

Budapest, nov. 19. Most volt 19 éve annak, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Főmméltósága Kormányzója a dicsőséges szegedi hadsereg élén, mint annak fővezére, bevonult Budapestre. A minden évben szokásos emlékvacsorát ez idén is megtartották a volt szegedi fővezérség tisztjei, amelynek különös fényt az adott, hogy azon a Kormányzó Ur Öfömméltósága is megjelent s ezen a vacsorán avatta fel a volt szegedi tisztek által alapított Horthy Miklós emlékszerleget. A Gellért szálló márványtermét győ-

nyörűen feldíszítették erre az alkalomra. Vacsora közben Badoki Soós Károly serlegavató ünnepi beszédet mondott.

— A tanulság — mondotta Soós Károly többek között —, amelyet levontunk, az, hogy a napi politika felett, a megnagyobbodott országgal, megnagyobbodott felelősséggel kell haladnunk a kitűzött célok felé. Az erős hadsereg alapja mindenek. Meg kell erősíteni a nemzetet, de meg kell erősíteni a mindennél erősebb hitünket és akaratainkat is s része minden magyar szívébe, hogy a kormányzó vezéri tekintélye minde nélkülfejt áll.

Soós Károly ünnepi beszéde után a jelen voltak percekken keresztül helyükre felállva tomboló lelkesedéssel ünnepelték az ország kormányzóját, aki közvetlen szavakkal köszönte meg az ünneplést és azt, hogy ez a tábor hűségesen kitartott a szegedi eszmék mellett. A kormányzó ezután még hosszú ideig barátságosan elbeszélgetett az ünnepi vacsora résztvevőivel.

A házszabályrevízió előkészítése

Budapest, november 19. Szombat délután megbeszélés folyt a házszabályrevízió előkészítéséről. Az értekezleten Kornis Gyula házelnökön kívül vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, Hóman Bálint volt kultuszminiszter báró Vay László államtitkár, Lányi Márton, a Ház alelnöke, Tomcsányi V. Pál képviselő, Lukács Gyula képviselőházi elnöki tanácsos, Némethy Imre táblabíró, az igazságügyminiszterium kodifikációs osztályáról vettek részt.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter háromnegyed 7 órakor távozott az értekezletről. Távozásakor kijelentette, hogy az értekezleten egy tervezetel készítették elő, amely a házszabályrevízió

alapelveit határozza meg. A házszabályrevízió kérdése hétfőn délután 5 órakor pártközi értekezlet elé kerül.

A képviselőház szardán, e hó 23-án délelőtt tíz órakor ülést tart.

Ankarába szállították Kemal holttestét

Istanbul, nov. 19. (Török TT). Szombaton már a hajnali órákban beláthatatlan tömeg szorongott az útvesztő mentén, melyen később Kemal Atatürk volt köztársasági elnök holttestét Ankarába szállítják. Az ágyútalpra helyezett koporsót díszes gyászmanenettel a „Javuz” cirkálóra, a török flottaszóshajójára.

Hungária filmszínház
 Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor utoljára: a **Szentpétervári éjszakák**
 Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor először: A **Bánatos ucca**
 Magyar és Paramount világhíradó!
 Horthy Kormányzó úr bevonulása Kassára.

Az Apollóban
 Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor utoljára DOROTHY LAMOUR izgalmas filmje: A **„Jégpokol”**
 Magyar Világhíradóban: a komáromi, érsekújvári, rozsnói diadalmas bevonulás!

Őszi rózsák

Szelíd, szomorú hangulatú virág, mely a magyar földön soha se termelt és soha nem virágozott olyan temetetlen mennyiségben, mint ezen a derülő őszön. Mintha az Ur-isten is azt akarta volna rábizni erre a szépségesen szép magyar virágra, hogy ünnepi külsőt adjon a felszabaduló magyar területeknek...

Őszi rózsák, piros, fehér és más színű kedves őszirózsák.

Milyen ünnepélyesen szép és milyen magyarosan nagy virág lettél te ezen az őszön, amikor a magyar fájdalom enyhült, amikor a husz esztendő magyar megaláztatásának elindultunk a feltámasztás felé...

Milyen igazi magyar virág is lettél Kómáromban, Léván, Rozsnyón, Ipolyságon, Érsekujváron, Munkácsán, Beregszászon, Kassán és a többi magyar városokban, magyar falvakban, ahol husz esztendő után most szüdhelhetett fel a magyar imádság a szívekből, ahol most könnyezhetette a magyar szem a legszebb örömkönnyet a rabságos esztendő után...

Ott voltál mindenütt, ott virítottál a katondék szíve fölött, ott a sisakjuk acélján, lovuk kantárhomlokán, ágyuk csövén és talpán, puskák csövén. Őszi rózsák, őszirózsák mindenütt, ahova a szem elláthatott...

Mennyi, de mennyi virág, ilyen virágos ősz és ilyen virágos bevonulása még nem volt hadseregnek a földön.

Ilyen öllel nem szórták a szépséget hirdető virágot katonák lába elé soha, sehol a föld öreg hátán...

Táncoló láttos paripák nyomán virítottál, szépséges asszonyok, leányok keblén leggyönyörűbb kitüntetés...

Őszi rózsák, mindenütt csak őszirózsák. A komáromi hídfőnél és a kassai dóm tornyánál.

Ahol a szem szárazon nem maradhat, ahol a szív érzéssel feltelt meg, ott mindenütt te voltál a virág, kedves, magyar őszirózsák...

Ez a föld termelt, ezen a földön dédelgették legkorábban a bécsi döntés előtt, Gondos kezek feltették, óvták, becéztek, szerettek, ültették, eskölttek, istápolták, hogy a bevonuló, szabadságot hozó magyar honvédeknek legszebb győzelmi díszé legyen...

Oh, mennyire szerettünk, milyen nagyon becsültünk mi téged ezekben a napokban őszirózsák, szép, szomorú virág, édes őszirózsák...

Te, aki eddig a halottak napjának pompája voltál, te, aki eddig temetőkerék díszé voltál, így lettél a magyar feltámasztás virága...

Amint a halottak napjából, amint a temetők husz esztendő szomorú ünnepéből a fény, ragyogás és öröm napja lett, úgy lettél te magyar virág, dicsőség-díszé, honvédek győzelmi jelvénye, ágyuk és puskák glóriás dícsőnye. Vértelen győzelmek, vértelen harcok jelképe, magyar feltámasztás nagy, nagy hirdetője...

Es husz esztendő keresztül mennyi szenvedés, mennyi gyötrem és mennyi meghurcoltatásban volt-részed, mert két évtizednek előlre azokon a kődös, kiellen és szomorú októberi napokon te kerülél magukról megfeledkező forradalmat hirdető emberek sarkáigra. Te voltál ott a katonák lába nem kívánók katonák sarkán és nagyon szegényeknél. Te voltál a sáros, szennyes pesti utcán a földön és veled akarták hirdetni az 1918-19 esztendőket, pedig akkor valóban sárvirág voltál csupán egy országunknak. Husz éven keresztül ve-

led kapcsolatban emlegették a forradalmat, őszirózsának mondták ezt a nagy, nagy nemzetstrádat. Ha azt mondták: őszirózsák forradalom, megbabonogott a hátunk a szegénytől, arra gondoltunk, hogy bár ne termelt volna soha őszirózsák, bár ne lett volna soha október a magyar nemzet életében...

Husz éven keresztül vezekeltél azokért a bűnökért szép, szomorú őszirózsák, melyekhez semmi közöd nem volt. Husz esztendő keresztül hirdted nevedben a magyar fájdalmat és magyar gyaláztatást és egyetlen szó nélkül hirdted nevedben a magyar fájdalmat és magyar gyaláztatást és egyetlen szó

nélkül hirdted a mártír sorsot ugyanúgy, mint darabokra tépett honod és vérző nemzeted.

Őszi rózsák, szomorú, szép, magyar virág, megvezekeltél mindannyiunk bűnéért és a magyarok Istene elhozta válságod napját, jelemelt a sáros földről és honvédek szíve fölé tett győzelmi virágnak, ágyuk és puskák csövén rakott magyar dicsőség hirdetőnek. Őszi rózsák, alázattal állunk meg előtte és valljuk, hogy a szívünk egy a dicsőségeddel, egy vagy velünk, magyar feltámasztás áldott virága lettél, édes, kedves, magyar őszirózsák...

Sz. r. l.

Az uri betyár

Móricz Pál posihumus regénye a Debrecen hasábjain

Jövő vasárnapról kezdve új regény közlését kezdjük meg a „Debrecen” hasábjain. A regény címe:

Az uri betyár

Szerzője a nemrég elhunyt kiváló író, Móricz Pál, kinek neve immár a magyar irodalomtörténeté.

Móricz Pál ezt a regényt a „Debrecen” számára írta, de halála megakadályozta abban, hogy közlésre elküldje. Az író özvegye most megtalálta férje hagyatékában a kéziratot és rendelkezésünkre bocsátotta.

A regény tárgyát még ismertetni fogjuk, most csak előzetesen felhívjuk olvasóink figyelmét a rendkívül érdekes hajdusági regényre.

Nem nem soha! ezt tanultam meg legelőbb magyarul, mondta Balbinó Giuliano volt olasz kultuszminiszter Debrecenben

Tegnap este nagy ünnepe volt a debreceni Olasz Kulturális Intézetnek, amikor a harmadik tanfolyam megnyitására igen előkelő vendég érkezett Balbinó Giuliano volt olasz kultuszminiszter személyében. Az olasz intézet természetfőlértésig megtöltötték a vendégek. Többi között ott láttuk Losonczy István főispánt, dr. Kőlcsey Sándor polgármestert, dr. Bacsó Jenő egyetemi rektort, dr. Hankiss János, dr. Kovács Andor, dr. Fornét Béla, dr. Darkó Jenő egyetemi tanárokat, Zöld József helyettes polgármestert, Csobán Endre városi fővelvőtárost, dr. Bónus Zoltán királyi főügyészt, dr. Wallisch Oszkár és még igen sok érdeklődő ünnepelt a debreceni úri társadalomból.

Ugy hirdették ezt az ünnepi megnyitót, hogy hat órákor kezdődik, de Balbinó Giuliano autóval érkezett és mivel nem ismerte a kocsivezetőt az utat, a sötétben eltévedtek és Püspökladány környékén Nagyvárad felé mentek. Mindjárt meg is jégveztek az egybegyűltek, hogy ez jó jel, talán közelben már arra is elmehetünk. A volt miniszter kíséretében jöttek még Clementi Rafael budapesti olasz főkonzul, Commendatore Calabra, az olasz fészió elnöke.

A megjelenteket igen meleg ünnepélyesen részesítették az egybegyűltek, akik felállással és tapsmal üdvözölték a volt olasz kultuszminisztert és kíséretét.

Balbinó Giuliano volt miniszter már másodikban kereste fel városunkat, mert annak idején, 1929-ben még Klebelsberg Kunó volt magyar kultuszminiszter kíséretében járt a debreceni egyetemen, melyet kitűnően ismer és az egybegyűltek urak közül többeket úgy üdvözölt, mint kedves ismerőst.

Renato Fleri üdvözlése után Balbinó Giuliano volt olasz kultuszminiszter tartotta meg előadását. Lelkes magyarbarát beszéd-

ben hangoztatta, hogy Olaszország és Magyarország állandóan közdelemre van kényszerítve, mert ellentétes idegen érdekek és erők ütközéspontjában fekszik. Rövid szintézist adta az olasz művelődés történetének, különösen pedig a reneszánsznak és itt kiemelte Corvin Mátyás udvarában kivirágzott reneszánszt, amely olasz mintára alakult ki. Mind a két nép nagy megpróbáltatáson ment keresztül és így joga van a történelem kialakításában részt venni. Majd az 1919-ben elkövetett igazságtalanságokról beszélt, amelyeknél a békealapítást materialisztikus alapon fogták fel és ennek a következménye lett Magyarország megsemmisítése. A fasciának natalomra jutása új korszakot jelentett Olaszországnak. Egész új világnézetet hozott, amelyben a szellem uralkodik az anyag felett. Két személyhez fűzi őt tiszteletének a szála Olaszországban, a Ducehoz és a királyhoz. Hangoztatta továbbá, hogy az igazi politikai és szellemi együttműködés alapja az, hogy a baráti nép lelki műveltségének és lelkének megismerése által jobban megismerjük önmagunkat és jobban értékeljük saját nemzeti jellegünket. Szerinte ebben áll az igazi politikai együttműködés és hogy az ezeréves dicső multra visszatérítő magyar nép nem pusztulhat el. A küzdelem még nem fejeződött be még nagy feladatok előtt állunk. A 20. század a pusztítás és pusztulás korszaka, de most már az építésre kerül a sor. Erre az építómunkára kéri Isten áldását.

Zajos taps és éljenzés kísérte Balbinó Giuliano szavait, mikor a következőket mondotta:

„Nem, nem, soha! Ezt tanultam meg legelőbb magyarul.”

Az olasz kultuszminiszter nagyhatású beszédével az érdeklődő közönség lelkes t. ysal és éljenzéssel fogadta.

Túlságosan vérmes embereknél, kiváltkép akiknél az igen nagy nedvűség mindenféle kellemetlen tünetet, mint gyors elfáradás, elhagyatás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, ki-tűnő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Csokonai emlékünnepe

Szentmihályiné Szabó Mária felolvasása.

A debreceni Csokonai-Kör szombatán délután rendezte meg hagyományos Csokonai-emlékünnepeit. Debrecen nagy költője halálának 165-ik évfordulója alkalmából. A magasnívójú, s művészi élményt jelentő emlékünnepeken ott láttuk dr. Balogh Sándor kultúrtaácsnokot, Baja Mihály lelkipásztort, Sörgi János múzeumigazgatót, Mánus Ferenc dr. postáigazgatót, Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztort, Kardoss Albert ny. igazgatót, Péterffy László c. igazgatót, Fábrián Sándor MFI igazgatót, Zivuska Jenőt és másokat.

A műsort a Városi Dalegylet ének-száma vezette be. Tökéletes előadásban énekelte Csokonai-Lavotta-Horpe „A reményhez” c. dalát, Forray kamester vezényletével.

Dr. Pap Károly egyetemi tanár a Csokonai Kör elnöke nagy érdeklődéssel kísért, szép és hatásos megnyitóbeszédében arról az el nem muló kezdetéről szólt, melyel a debreceni közönség s a Csokonai nevet viselő K. a költő kilobbanó életpályáját a halhatatlan költészetet kísérelni szokta. Halálának 165-ik évfordulóján az ifjúság elzarándokol új mezbe öltözött sirjához. Kőlcsey Sándor polgármester megértő áldozatkészségéből ugyanis 1500 pengő költséggel a sírmentés restaurálását és grandiózus keretet nyert. Majd a Csokonai-Kör munkásságával foglalkozott Pap Károly elnök. Emlékezett a Kőlcsey-ünnepségekről, melyből a Csokonai-Kör is kivette részét. A Szabolcska-síremléket szintén a közelmúltban avatták fel s azon Pap Károly helyezte el a város, a Kollégium és a Csokonai-Kör koszorúját. A kegyelet hancján szóltott Pekár Gyulának a Petőfi Társaság elhunyt elnökének emlékére. A Csokonai-Kör üdvözölte a 75 éves Herczeg Ferencet, a Vojnics-díj nyertes Csathó Kálmánt és Vojnovich Gézáit. Valamennyien meled-hanéz levélben köszönték meg az üdvözölést.

Lelkes hangon emlékezett meg Pap Károly elnök a Felvidék egységének visszacsatolásáról s rávilantott azokra a köteleességekre, melyek ezzel kapcsolatban ránk várnak. A debreceni Csokonai-Kör és Ady-Társaság Kassár és Beregszászon teszi meg az első lépéseket, szemelleg is kapcsolatba kerül az ott élő magyarsággal. Megnyitó szavát után Pap Károly meled-hanéz üdvözölte Szentmihályiné Szabó Mária, a kinek munkássága, elbeszélő irodalmunknak nagy nyeresége. A kiváló írónő a közönség lelkesen ünnepelte.

Oláh Gábor verses rezennéből olvasott fel gyönyörű részleteket „Csokonai elszakad Lillától” címmel. A nagyértékű felolvasást nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Szabolcsai Matta János bátorhajú filozófiai mélységű bevezetőjét eredeti szépségű költeményét melegen megtapsolta a hallgatóság.

Az emlékünnepe közönsége szívesen ünnepélyben részesítette Szentmihályiné Szabó Mária, aki új rezennéből „Örök társak”-nak egy élményszerűen szép, csodálatos művészettel megtervezetét olvasta fel szűnni nem akaró tetszéssel mellett.

Pap Károly elnök zárószavával után a Városi Dalegylet ének-számával ért véget a magasnívójú emlékünnepe.

6000

Magyar
Munkás
Műve

TUNGSRAM
IZZÓLÁMPA-RÁDIÓCSŐ

Cserkészek bevonulása a Felvidékre

Lázasan készülnek a debreceni cserkészek a felvidéki látogatásra.

Mint már előbbi számunkban megírtuk a Magyar Cserkész Szövetség kötelékébe tartozó, mintegy 3000 cserkész közelezen meglátogatja a visszacsatolt területek ott élő cserkészcsapatát. A bennünket közelebről érdeklő debreceni, VI. kerületből 14 gárdaegység, illetve csapat vesz részt ezen a lehetőséget kihasználó találkozón, csapatonként 35-40 cserkessel. Ezek a csapatok már hetek óta készülnek, csendben de annál nagyobb lelkesedéssel és komolysággal. Takarosan felkészülnek derék fiaink úgy lelkileg, mint külsőleg, öltözközés szempontjából, mert hiszen ők fogják képviselni a magyar cserkésztestet, de képviselni fogják a debreceni ifjúságot is azt az ifjúságot, melynek izzó hazafiassága, a nagy magyar jövőbe vetett törhetetlen hit, oly sok szép példát állított már fel. És példaadó lesz mos is ez a cserkész ifjúság és ennek az ölelkezésnek, — amikor a hajdú ivadékok és Rákóczi harcosainak utódai újra egymásra találhatnak, — felbecsülhetetlen értéke lesz.

A Magyar Cserkészszövetségnek ez a böles intézkedése igazán külön értelmet ad a nagyszerű cserkészmozgásának, hiszen az ott élő ifjúság a cserkészfiúkon keresztül fog igazán tisztán képet látni az anyaország ifjúságának szelleméről és mentalitásáról.

Ez az ifjúsági szellem pedig méltó képviselő, nemcsak méltó a 20 évig rabságban sányló, de magyarságában rendíthetetlen cserkésztestet a testvéri ölelésre is igazi elismerésre.

Közel 100 magyar cserkészcsapat áll és harcolt igazán jó munkával a Cseh Cserkészszövetség kötelékében és immár kb. 70 csapat visszatért, hazatért és kapcsolódik be a Magyar Cserkészszövetségbe. Ebből a 70 csapatból kb. 10 csapat fog tartozni a debreceni VI. kerület kerületéhez, Beregszász, Munkács, Ungvár és Csap környékéről. A debreceni csapatok, illetve gárdaegységek, ezekbe a városokba mennek és ott fognak tartani táborozásokat, hogy a Felvidék társadalmával megismeressék az anyaország cserkésztestét.

Gyönyörű az az elgondolás, hogy a látogató csapatok cserkészei visznek

magukkal egy-egy cserkészjelvényt és az ott felavatott cserkésztestek adják, mint a felavatás jelvényét. De visznek magukkal a csapatok egy-egy zászlót is, melyet a Magyar Cserkészszövetség küld ajándékkul az ottani csapatoknak, a honvédség bevonulásának dátumával. Ugyancsak a cserkészszövetség küld cserkészkönyveket. Ezenkívül a fiúk is visznek ajándéktárgyakat, zászlókat, árvalányesokrot és szeretet csomagot.

A debreceni VI. kerület gárdaegységeit Rábold Gábor vezetőbiztost szervezi. Megy a csapatokkal egy-egy kerületi, illetve szövetségi vezető is.

A debreceni kerület részéről részt vesznek a látogató bevonuláson: dr. Vitéz Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató, kerületi elnök, Török Tibor ref. tanítóképzőintézeti igazgató, kerületi ü. v. elnök és Rábold Gábor tanár, a kerület vezetőbiztosa.

A következő debreceni csapatok mennek:

A református főgimnázium csapata két 35-35-ös egységgel, vezetőjük: Kornyai Sándor és Csorba András. A piarista gimnázium csapata két 35-35-ös egységgel, vezetőjük: Nagy Miklós és dr. Gelencsér István. Az áll. reál gimnázium Fazekas Mihály csapata, vezetőjük: dr. Ember Ernő. A fa- és fémipari iskola csapata, vezetőjük: Frimmler Pál. A ref. tanítóképző intézet csapata, vezetőjük: Somorjai László. A fiú felsőkereskedelmi iskola csapata, vezetőjük: Kiss István. Ezenkívül gárdaegységeket állítanak ki a VI. kerület vezetője mellett, Nyíregyháza, Szolnok, Mezőtúr és Jászszentgyörgy cserkészcsapatok.

Pár nap múlva tehát felveszik cserkészeink a kapcsolatot a felvidéki cserkészekkel, megindul az ismertetés és ismerkedés a testvéri szeretet jegyében, melynek nyomán összeölelkezik felvidéki fiú az alföldi fiúval és születni fog örök életre szóló barátság, annyi annyi magyar ifjú között. (f. p.)

x Nagy kedvezménnyel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti tilkáról iródjában.

A Felvidéki Bajtársakhoz*

Itt a kezünk, Felvidéki Bajtárs!
Úgy fogd meg, hogy többé el se boesásd!
Így maradjon újabb ezer évig! —
A határt bármily vad szelek tépik...

Húsz év óta várjuk ezt a napot,
Mely Titeket nekünk visszaadott...
Mi csak vártunk, — Ti átszenvedtetek
Kétszázak beillő két tizedet!...

Ami nekünk, ahol magyar égbolt
Borult reánk, gyászos díszöség volt;
Régi zászlók alatt vén bajtársak, —
Az nálatok bűn lett és gyalázat!

Szégelyetek kellett, hogy egykoron
Hősként küzdtek a Kárpátokon!
Szégelyetek előttük, kik gyáván
Lopóztak be az elhagyott hástyán!...

Amit ott kint vérhullások szerzett:
Nem díszíthette a bátor mellett!
A sok érem, egy szép napot várván,
Lapult titkos fiókokban árván...

Hadd csillogjon ma, Édes Bajtársak,
Kebleteken, díszül! fajtánknak!
S a miénnel hadd esendüljön össze,
Ölelésben örömkönnny fűrössze!

S kik halállal százszor néztünk szembe:
Ezt a könnyet egyőnk se röstelje!
Ez mossa le róluink azt a szennyet,
Ami húsz év rabsága jelentett!

És testvéri nagy szent fogadással
Kössön frigyét bajtárs a bajtársal,
Hogy nem nyugszunk, erők bár már
gyengül,
Mig egy esch lesz a Kárpáton belül!...

Itt a kezünk, Felvidéki Bajtárs!
Úgy fogd meg, hogy többé el se boesásd!
Így maradjon újabb ezer évig!
S a határt bármily vad szelek tépik:
Debreceen, 1938 november.

Jánborn Lajos százados.

*) Frontharcosaink legutóbbi felvidéki körútjok alkalmával — amely keretében kézbesítették a Beregszász, Munkács, Ungvár és Kassa magyarjainak és egyesületeinek, valamint az útbaeső falvaknak szánt majdnem fel-ezer magyar zászlót, — az autótúrában résztvevő frontharcos költők ezzel a verssel üdvözölte a felvidéki frontharcos bajtársakat.

Miért nincs még Debrecennek országzászlója

A »Debreczen« november 13-i számában egy cikk jelent meg »Miért nincs még Debrecennek országzászlója?« címmel, amelynek tartalma Deb-

Alanti rádiót bemutatja:

S O L T É S Z
Kálvin-tér 2.

Bemutatja:

Földes Sándor
Püspöki palota

Készséggel bemutatja
Gulyás
radiószaküzlet
Piac u. 59. Telefon 32-19.

Vegye meg
Neumann József rádiószaküzletében
Piac u. 27. Telefon 11-27

getést. Egy ilyen valóban köz- és hazafias érdekű ügyet ne hagyjunk el, mert ha vannak is fontosabb megoldásra váró problémák, egy országzászló felállítása akár anyagi, akár más szempontból nem olyan nehéz kérdés, hogy rövidesen ne lenne megoldható.
Egy másik névtelen magyar

Kartelen kívüli Barátvölgyi szénbánya

elsőrendű termékei legolcsóbb napi áron megrendelhető:

Gombosi Zoltán

Derecen, Déli-sor 4/b.

Telefon: 12-90.

reczen város közönsége körében általános helyesléssel találkozott. Ez valóban szükséges és időszerű felszólalás volt, azonban sajnálatos, hogy semmiféle visszhangot sem keltett. Mivel azóta megtudtuk, hogy a cikk írója Debrecen polgárságának egyik tekintélyes tagja volt, aki azonban névtelen akar maradni, felhívjuk városunk illetékes köreit, hogy vegyék figyelembe a sü-

METEOR MOZI MŰSORA

— Vasárnap: FÉRFI. MIND ÖRÜLT. Páger, Jávör magyar filmje. Előadások: 3-tól.

Olcsó és magas tápértékű új élelmiszert állít elő az István malom

Naponként 70 mázsa „burizst” készítenek Debrecenben — Forradalmi ujitás a töltött káposzta, hurkakészítés terén

A népi politika egyik legfontosabb kérdése a százezres, sőt millió néptömegek táplálása és minél olcsóbb élelmiszerek biztosítása. Ennek a korszerű gondolatnak megtestesülését látjuk tegnap a debreceniek büszkeségének: az István malomnak telepén, ahol 2 nagy épületben óriási értékű beruházásokat, új gépberendezéseket állítottak a népi táplálkozás szolgálatába.

Szenzációs szabadalom gyakorlati kivétel történt az István malomban, melynek tulajdonosai tulajdonrészen gazdák, még pedig az, hogy a világ leghíresebb és legjobb búzájából a rizshez hasonló kinésű, de sokkal táplálóbb élelmiszert állítanak elő. A neve: „Burizs”. Csakhamar fogalom lesz minden háziasszony előtt.

A Burizs Debrecenből indul hódító útjára. Egyelőre „csak” napi hetven mázst állítanak elő a legszebb búzából a napi 20 vagon termelésre berendezett István malomban, de könnyen emelhető a Burizs mennyisége napi 100—120 mázsára is.

A találmány lényege az, hogy a búzát nagyon gondos hántoló eljárással megszabadítják a héjától, tehát a korparésztől, különleges módszerrel a rizs testvérét állítják elő, de sokkal nemesebb, tápértékesebb anyagot ad, mint akár a legfinomabb igazi rizskása is. Óriási előnye a Burizsnek, hogy felcannnyiba kerül, mint például a közepminőségű rizs, ezzel szemben

fehérje anyagokban majdnem kétszer annyi tápértéke van.

de ettől eltekintve, rendelkezik oly kitűnő tulajdonsággal, amely egyrészt a calciumtartalma miatt a gyermekgyógyászatban nyújt hatalmas segítséget az orvosoknak, másrészt „rendelés nélkül is”

gyenge esontú gyermekeknek adhatjuk a „BURIZS”-t, mert óriási foszfor tartalmánál fogva megbecsülhetlen esontképző eledel. A Burizs foszfor tartalma 500-szor annyi, mint a rizsé.

Az is nagyon becses teszi a Burizst, hogy míg például a rendszer rizs hántolás alkalmával elveszít a teljes vitamintartalmát, addig

a búzából készült Burizs vitamintartalma többszörösét képezi a rizsének.

Az orvosi tudomány ismeri a leg súlyosabb keleti betegségek egyikét a Beri-Beri-t, amit a hosszabb és állandó rizsfogyasztás idéz elő a keleti népeknél.

A Burizsnek tehát a két legfontosabb tápértéke, a vitamin dúsága és a foszfortartalma adja a legnagyobb jelentőséget.

A Burizst úgy a rendes, mint a diétás konyhán nagyon jól és előnyösen lehet használni. Ami azonban mindennél fontosabb, a népmilliók asztalánál jelent majd megbecsülhetetlen értéket, hiszen töltött káposztában, hurkában, töltött paprikában, az egyszerű ételeken kívül a finomabb konyhán a következő ételekhez használható anélkül, hogy bárki is észrevehetné külső formáját tekintve, hogy nem rizst eszik: pirított burizs

hagymával, gombás burizs, borjúrizottó burizzsal, sonkás burizs, busleves darált burizzsal, örölt burizsleves, burizspuddi stb. stb. minden olyan étel jól és ízletesebben, táplálóbban készíthető, mint amiket rizsszel csinálnak.

Egészségügyi szempontokon kívül óriási nemzetgazdasági jelentősége van a Burizsnek. A rizsből eddig 3000 vagonnal hozták be az országba. Ezután tehát a nagy búzafelhasználó Burizs előállításával és exportálásával is esélyesíthetjük, nem kell nemes valutát adnunk a nem annyira tápláló rizsért.

A Burizs, melyet sok hentes és hivatalos szakács kipróbált már, és a legnagyobb meglepéssel nyilatkoznak róla, most már minden kereskedésben kapható, ahol lisztet stb. árulnak. A nép számára nagy áldást jelentő élelmiszeink egyike lesz a legnépszerűbb eledelnek és méltóan foglalja el helyét a magyar búzakenyér mellett.

is elhínték a magyar érzés olványait.

A felhős vasárnap nyomot sem hagyott, ezeknek a fiuknak a lelke, akik vigótásztól mellett szüggeltek, hogy egy kissé levegő a mindennapi, egyhangú (már diáknál) élet ruhájá, hogy ott kint, az erdő méla sosogása mellett a süvítő szél főkörbacsoló erejével együtt örvendezzen a magyar élet egyik nagy és alapvető pillérével, a magyar paraszttal.

A banki erdőhívatal az első állomás hely. Meleg ételek fogadták a fiukat, Rüzsei erdőfőmérnök és neje jóvöltából, akinek magyaros vendégszeretetét messze ismerik. A finom melegítő étel után, kocsikra ülve meglátogatták a magyar paraszt és vákúncos életét, Vákúncos! Talán még eszembe nem is ismerik, hogy kicsoda ez. Sajnos maga a szó tisztán puritánságában is nagyon borzasztó. Amit ott látnak, arra nem is jó emlékezni. Mi ehhez képest egy nagyon sokat emlegetett pesti nyomortanya. „Palota” magyar testvérem, palota! Ha nem bíszed keresd fel, de ne csak a testőd legyen ott, hanem az adakozó szíved és faji érzésedben gazdag lelked! Akkor meg fogod érteni és meg fogod tanulni, hogy mi is az a vákúncos!

Isten áldd meg a magyart! Hangozott fel a fiuk ajkán a magyar szent imádság. Dr. Gerencsén István a szeszteret magyar Felvidékről tartott nagyszabású, a nép lelkéig érő ismeretető előadást. Udvardy Miklós b. a nagyságos fejedelemtől, Rakóczi Ferenccől tartott ízes-népi nyelven nagyszerű előadást. Szabó Kálmán pedig mély átérzéssel két népi költeményt szavalt el. Majd felhangzott a magyar nóta józsu magyaros formájában, ki nyílt itt mindenkinek a hangja, mindenki énekelt, egy ember volt itt a magyar paraszt, pantoflós úri ember, egyenruhás magyar eserkész. Egy szív, egy érzés énekelt. Pattogott a magyar nóta, felcsendültek a szelbnél szebb ismert és ismeretlen nóták. Kisebndűt ezekből egy eddig teljesen ismeretlen érzés, ismeretlen hatalom, szől felénk, mely magában foglalja ennek az egyszerű magyarnak háznafias gondolatát, a földnek a szeretetét, az élet szenvedését, a szerelem magyaros formáját és a betyár nóta rideg, de mégis szív mélyéig ható melegségét.

Az est ráborította sötét fátylát a csendes, pihéni készülő természetre. Véget ért a felvidéki magyar ünnepév, melyet a Dózsegi uti iskolában rendeztek meg ezek a magyar fiúk. Háromszoros éjjen a házigazdára! Sorakozó! Bieklire, magyar eserkészek és magyar fiúk! Vissza egy szép és nagyon meleg felejthetetlen nap emlékével a városba, hogy ismét egy vasárnap útnak indulva új magyar emberek között arassanak sikert, mert az volt, nagy siker volt.

A lámpák imbolgyó fénye valami varázslatos fényt borított az útra, mely világította ezeknek a fiuknak az útját. Csendesben mentek, mintha mindegyiknek a lelkében ott ülnének azok a szomorú tapasztalatok és érzések, amik ezen a napon rakódtak le a lelkükben, hogy onnan kiválasztva és tapasztalatokat levonva, maradéktalanul megmaradjon egy tiszta szent érzés és fogadalom: „Harcolni az egységes magyar faji öntudat felépítéséért!” és a Kárpátok hegyláncáért, a bácskai búzatermő földekért, az erdélyi havasokért egy szívvel, egy rendíthetetlen akaratall!

(Pattantus.)

— A Szülők Iskolája Harmadik előadását f. hó 22-én, kedden d. u. 6 órai kezdettel tartja a Keresztelő Társulat dísztermében, melyen dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd beszél a sport egészségügyi vonatkozásairól. Az előadásban a „Harmónia” Dalegret fog közreműködni. Belépti díj nincs.

Rádió csakis
Csillár Villamos cikk **Nánássynál**
eladás szerelés javítás
Piac u. 85.
Menetjegyirodával szemben.

En cendes ember lennék, csak mindig a nők kergetnek bajba!

Katonatisztnak adta ki magát és a katonaság részére szalmavásárlásokra eszközölt egy fogtechnikus.

A debreceni rendőrségen előállítottak egy budapesti illetőségű fogtechnikus, aki katonatisztnak adta ki magát, hadnagyi egyenruhába járkált a városban és mint kiderült a tanyákon szalmavásárlásokat eszközölt a katonaság részére.

Az előállított R. Árpád Kovács Gusztáv detektív hallgatta ki a fogtechnikus elmondotta, hogy mindennek a szerelem az oka.

— En rendes ember vagyok, kérem — mondotta — csak mindig a nők kergetnek bajba. Imponálni akartam egy fiatal lánynak, akinek udvarolok s ezért katonatiszti ruhába öltöztem és úgy jártam hozzájuk, mint hadnagya. Egyszer sétálni kellett mennem a lánnyal s össztalálkoztam egy valódi katonatiszttel, aki megszólított. Rettenetesen megijedtem, de ekkor még nem értett nagyobb baj. Aztán már úgy megszoktam az egyenruhaviselést, hogy másoldairól is hasznát akartam

venni és motorkerékpáron bejártam a tanyákat s szalmát vásároltam a katonaság részére. A szalmát aztán egy altisztnak számoltam el s néhány pengőt minden vásárláson kerestem.

— A pechem az volt, hogy a napokban beleütköztem egy törzsőrmesterbe és elfeledkezve arról, hogy ruhám után hadnagya vagyok, elkezdtem törzsőrmester urazni. Erre igazolásra szólítottak és mivel igazolványom nem volt, előállítottak. De nem akartam én semmi rosszat... csak a menyasszonyomnak imponálni.

Kiderítette Kovács Gusztáv detektív a kihallgatás során, hogy pár évvel ezelőtt már szintén imponálni akart a szerelmes természetű budapesti fogtechnikus a nőknek és akkor doktornak adta ki magát. Hajtási igazolványa is „dr. néven van kiállítva. A szerelmes természetű, áruháviselő fiatalember ellen megindult az eljárás.

Kellemes szórakozóhely a KISS CUKRÁSZDA
Battyányi és Szent Anna sarok.
Naponta friss sütemények és gesztenye püré.

A piarista gimnázium végzett diákjainak falukutató munkája

Emlékezzünk meg arról a falukutató munkáról, melyet a Piarista gimnázium végzett növendékeinek ifjúsági csoportja és a gimnázium Zrínyi Miklós biciklis szakasza rendezett.

A munka már az év elején megindult. Új erő, új lendület, új felfogás ment el ezekkel a fiukkal a magyar falvak lakóihoz, belenézett a szívéikbe... mit is harcolnak, azok ott kint, a letarolt mezőn, ahol már megkezdődött a téli munka és némely helyen

már zödelik az élet, a verejték, az áldás: a búza.

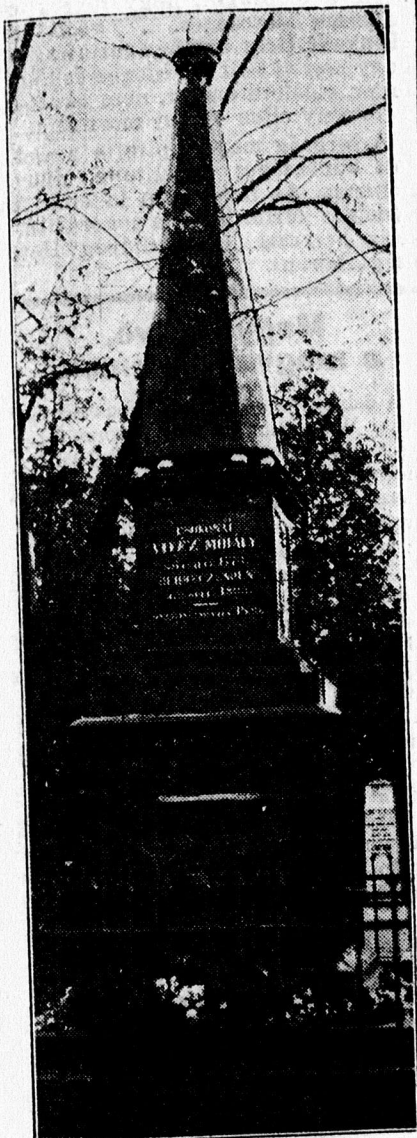
November első napjaiban ezek a fiúk nagy utat tettek meg. Nagykálló melléki falvak lakosaihoz látogattak el, hogy ott is megismerjék, mennyire, a szívén viselik ezek a magyar fiúk a szintén magyar emberek sorsát...

Tizenharmadikán pedig a Debrecen környéki tanyák egyik központját, a Banki erdőséget keresték fel, hogy ott

A Csokonai kultusz és Debrecen

Csokonai síremléke a Dorottya utcában

Debrecen város szülötte, a nagy magyar költő, Csokonai Vitéz Mihály a Hatvan utcai temetőben tört örök pihenőre. Az ősi Kollé-

Csokonai síremléke a renoválás után.

gium diákja és tanítója halála után érte el a teljes elismertetést, hiszen tógás diák korában még a Kollégiumból is eltávolították a szigorú tanárok, akik nem tudták tűrni a jókedvű költő vidám mulatozását, tréfáit és főleg azt, hogy a fiatalabb diákokkal, akiknek tanításával volt megbízva, a Nagyerdő tölgyei alatt iszogatót és dalolgotott.

A fiatalság szívében már életében ott élt Csokonai Vitéz Mihály, ha a puritán szigorúságú kollégiumi vezetők nem is tudtak neki megbocsájtani. Halálakor megnyílt ez a szeretet, mert olyan temetést rendeztek neki a Kollégium diákságának vezetői, hogy megirigyelhette volna akármelyik tagja a nemes magisztrátusnak, vagy éppen a Kollégium böles tanári karának is.

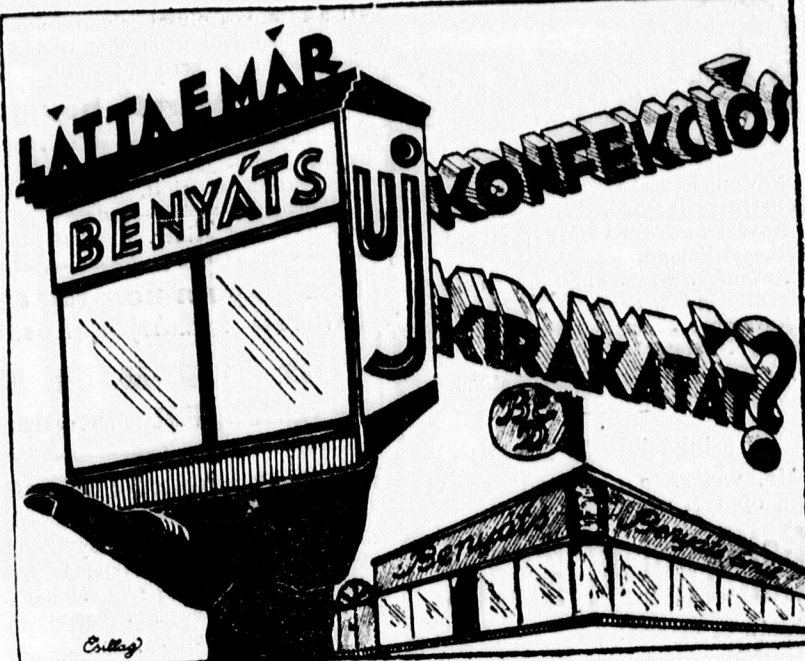
Debrecenben Csokonai kultusz indult, melynek letéteményese a Csokonai Kör. Foglalkoznak a költő dolgaival, értékes cikkek is jelennek meg vele kapcsolatban még manapság is. Kardos Albert a napokban is írt ezeken a hasábkon Csokonaival kapcsolatban.

Foglalkozik Csokonaival a nemes város is. Annak idején, mikor a régi Hatvan utcai temetőt, hasonlóan a többi régi debreceni temetőhöz, lezárták, hogy a halottakat a Nagyerdő tölgyei alatt megnyitott köztemetőben hantolják el, felmerült az a gondolat, hogy Cso-

konai Vitéz Mihályt és síremlékét átvigyék a Köztemetőbe és díszes helyen állítsák fel újra síremlékét az új sírverem felett. Elhatározták az átköltöztetést, de végre még nem hajtották és talán ez a szerencse is. A város nemrég tartott vezetői ülésén kimondották, hogy nincs költségére pénz és Csokonai Vitéz Mihály méltó átköltöztetésére csak 1940-ben gondolnak.

Szerintem jobb, ha nem gondolnak az átköltöztetésre. Jobb helyen van Csokonai Vitéz Mihály azon a helyen, ahol 1805-ben elhelyezték nagy magyar költőnek kijáró gyáspompával. Az a tény, hogy a régi temetőt, melynek egyik sarkában van a Csokonai síremlék, parcellázni fogják és házsorok épülnek a sírok ezreire, nem teszi szükségessé, hogy megbontsák az 1773-ban született költő sírját és elhordják esontjait a tömeg temetőbe. Nem szükséges, hogy elbontsák az 1836-ban emelt síremlékét, maradjon az ott az eredeti helyén, további századokra.

A napokban jártam kint Csokonai sírjánál a Hatvan-utcai temetőben. A sírhoz való jutás igen körülményes a Kishegyesi út felől, de a Pozsony utca első utcájának, a Dorottya utcának az útja egyenesen a síremlékhez vezet és Csokonai sírja már ott van a Dorottya utcában. Az egyik oldalon új családi házaeskák vannak, szemben a másik oldalon még a régi temető sírdombjai. Csokonai sírjával szemben az út másik oldalán is egy kedves kis-kerti házaeska van, szép virágos előkerttel. Így bekerült a régi síremlék az utcába, melyet ha tovább meghosszabbítanák, a Kishegyesi útról egy perc alatt megközelíthető. Az új városrendezés, mely szép fejlődésre irányította a Kishegyesi út és Pozsony utca által határolt nagy te-

riületet, már a részben megnyitott új utcák, vagy az ezután megnyitandó utcák nevében is emléket állított Csokonainak, mert az utcák nevei az ő műveit örökölték meg. Az a hely, ahol most Csokonai sírja van, a Dorottya utca. A városi térképen már olvashatók a Hatvan utcai kertből kihasított Tündér Ilona utca, Lilla tér neve is. Ebből a környezetből, ahol az utcák és egy nagy tér is a Csokonai kultuszt szolgálja, elvinni a Csokonai síremlékét, nem tartom szerencsés megoldásnak.

A Dorottya utcában nem kell mást tenni, csak azon a helyen, ahol az évszázados sír áll, nem építenek majd házaeskát a 300 négy-szögöles telken, hanem megmarad szép park közepén a síremlék. Van ilyen magános, kegyelettel megőrzött és elhordani nem engedett síremlék magyar földön más városban is, külföldön meg jóval több hasonló példa akad.

Azzal a feltevessel szemben,

hogy nem lehet elhanyagolt környezetben, lezárt temetőben tartani Csokonai sírját, csak azt jegyzem meg, hogyha megtudták tűrni több mint száz esztendőn át, hogy a temető árka közelében nehezen megtalálható helyen, süppedt régi síroktól körülvéve pihenjen a nagy költő, akkor megvárhatják az aggodalmaskodók azt az időt, míg szép lesz a síremlék környéke és felépülnek a házsorok a régi temető helyén. A Dobozi temető világsorai világos bizonyosságát adják annak, hogyan változhat át aránylag rövid idő alatt egy régi temető, lakott területté.

Csokonai síremléke köré, eredeti helyén meghagyva jól megközelíthető, szép kis parkot lehet varázsolni. Nem esik forgalom útjába sem, hiszen a Dorottya utca szélén emelkedik, nem az utcanyitás közepébe. A síremlék a kiépülő városrésznek díszes értéke lesz. (benyáts.)

Beszerzéseinek kényelmes és gondtalan lebonyolítását biztosítja a „Takarékosság” R.T. bevásárlási rendszere!!!

Ötletes megoldással könnyíti meg úgy a beszerzéseket, mint az ezekre történő fizetéseket!!!

Amennyiben általa

124 elsőrendű üzletben minden elképzelhető szükségletet beszerezhet!

Vásárlásainak összpontosított összegére kényelmes részletet egy helyen fizet!

A havonta lefizetett részletösszeg pedig nyomban ugyanolyan összegű új hitelt jelent!!

Szerezze meg a „Takarékosság” vásárlási igazolványát
Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a Központi Iroda

Debrecen, Deák Ferenc-u. 6. sz.

Heti műsor:

November 20-án vasárnap délután: Gellérthegeyi kaland.
November 20-án vasárnap este: Gellérthegeyi kaland.
November 21-én hétfőn: Gellérthegeyi kaland A) bérlet 7. sz.
November 22-én kedden este: Gellérthegeyi kaland B) bérlet 7.
Szerdán este: Gellérthegeyi kaland.

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap a nagyszerű, vídám operett újdonság:

Gellérthegeyi kaland

délután és este is!

Hétfőn A. bérlet 7. számban, kedden B. bérlet 7. számban és szerdán szintén

Gellérthegeyi kaland

Előkészületben

Budapest legnagyobb

vígjátéksikere: Vaszary János pompás komédiája:

Angyalt vettem feleségül

Felhívás

Debrecen mindkét nembeli fiatalságához!

Színpadra alkalmas fiatal leányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai-Színház.

Ingyenes oktatásban részesíti és

szinpadai gyakorlatra

nevelni a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A továbbiakról bővebb felvilágosítást ad személyes jelentkezéskor Győri József titkár (előesarnak alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színháztól.

Szines színházi filmkockák

Közönség siker

lett a Gellérthegeyi kaland, melyet szerzői a jól bevált operett-recept szerint úgy dolgoztak fel, hogy abban a közönség mindent megtaláljon, ami az utóbbi években egy operettsikert előmozdított. A sablonos, de mindig hatásos figurákat, a könnyed vicceket, patlogó, táncmuzsikát, romantikát szereti a közönség és ezért jól találja magát a Körössy-Csongor operett előadásán. Abban azonban, hogy a darabnak sikere van, főképp a kitűnő színészek van, aki győzi ötlettel, mókával ott is, ahol a szerzők kifogynak belőle. Elég Hamvay bájos humorára, aranyos közvetlenségére, Márkus férfiasan meleg játékkára, Sugár Misi ellenállhatatlan humorára, Kondor Ily kiróbbanó sikerű tanácsára rámutatunk, melyek

azt a bizonyos pluszt jelentik, ami egy könnyebb fajsúlyú darabot tisztán az előadás által sikerre tud vinni.

Pogány Margit beugrott

Már a kabala is biztos sikert jósolt. Ugyanis, amelyik darabbal sok baj van a bemutató előtt, az — színházi körökben jól tudják — szinte csalha-tatlanul biztos siker. A Gellérthegeyi

kaland bemutatója előtt nagy kellemetlenséget okozott, hogy Bakó Babát, aki a Teri hálás szerepét kapta, tánc közben baleset érte és nem vállalhatta a játékot Pogány Margit ugrott be helyette és két próba után olyan pompásan, egyéni színnel, megvesztegető kedvességgel vitte színpadra a derék férjpuszító Terus figuráját, hogy azért minden elismerést megérdemel.

Asszonyom nem fog csalódní!

Ha téli kabátját, kosztümjét valamint angolruháit

F á b i á n n a l

készítetteti, Péterfia-utca 19. sz.

Táncoskomikus és tanító

a szerzői a Gellérthegeyi kalandnak. A szöveget és a verseket Körössy Zoltán, a kitűnő táncoskomikus írta. A zeneszerző Csongor Béla pedig Mohácsos tanító. A darab tavaszi ősbemutatóját a rádió is közvetítette.

Minden 30 éven felüli férfit kötelezni kell nősülésre

Ezt a gyöngéd óhaját a bájos és temperamentumos szubrett, Kondor Ily terjeszti elő a Gellérthegeyi kaland második felvonásában, a hölgyközönség viharos helyeslése mellett. Aki pedig mégis nősülne — mondja tovább a javaslat — az felelősséget is kell, hogy fizesse a közpénztárba s abból a pártába maradt szűkek kapjanak nyugdíjat. A rendkívül ügyesen előadott monológot estéről-estére megismételték a hölgyek az előadáson s szünetben hallottuk a hölgyek köréből, hogy

ez az indítvány magában véve különös ötlet, mint ami az utolsó tíz év operettjeiben előfordult.

Állítólag a nőtlen férfiak másként vélekednek.

Csanak Béla karmester nagy filmsikere

Pénteken, éppen a főpróbára érkezett vissza Debrecenbe Csanak Béla, a Csokonai Színház népszerű és kiváló művész-irigense, aki egyben kitűnő zeneszerző is. Csanak karmester Budapesten volt, a Rozmaring című film szakbemutatóján, melynek zenéjét tudvalevőleg Csanak mester szerezte. A darab hatalmas sikert aratott a szakközönség előtt s állásos volt a vélemény, hogy magasban kiemelkedik az utóbbi idők magyar filmterméséből. Nagyon tetszett a finom, hangulatos muzsika különösen a nézőknek. Csanak Bélának sokan gratuláltak a zenek zenéért.

ASSZONYOM!

Nincs többé gondja. Estéye biztosan sikerülni fog, ha tálaít

Horváth hentes aspikjával díszíti Kossuth u. 13.

1 kg aspik P 260

Tételek földszintre díjlan.

Filléres vonat megy Kassára

A debreceni tankerület tantesületének és ifjuságának zárandoklata

Kiss József tankerületi kir. főigazgató köriratot intézett Debrecen és környéke, valamint Nyiregyháza és környéke tanintézetekének igazgatóságaihoz, melyben értesíti őket, hogy folyó évi december 6-án filléres vonatot szándékozik indíttatni a felszabadult Kassára, hogy megkoszorúzzák II. Rákóczi Ferenc fejedelem sírját és szeretetességükkel ajándékozásával tegyék emlékeztetessé Kassa város szegény tanulóinak a felszabadulás után első Miklós-napját.

A filléres vonattal elsősorban a tanárok, tanítók és a középiskolák nagyobb növendékei utazhatnak Kassára, amennyiben azonban hely lesz, a tanárok és tanulók hozzátartozói is részt vehetnek a zárandoklaton. A vonatköltség Debrecenből Kassára és vissza 5 pengő személyenként. A tankerületi kir. főigazgató felkérte a je-

lentkezőket, hogy lehetőleg mindenki hozzon magával egy szeretetességmagot. Elsősorban élelmiszerekkel (kolbász, vurstli, szalonna, füstölt hús, sütemény, cukorka, füge, alma stb.) és könyvekkel (magyar frók művel).

Örömmel üdvözljük a tervbevetett zárandoklás gondolatát s a magunk részéről azt tartjuk kívánatosnak, hogy Debrecen város tetsző lakói szintén adakozzanak szeretetességmagokkal, hogy azokat a filléres vonattal elutazó diákjaink magukkal vihessek és minél több kassai szegény gyermeket részesíthessenek kormányzó urunk névnapja alkalmával szeretetajándékokban.

Erre a célra szánt szeretetességmagok a tankerületi kir. főigazgató-sághoz (Simonffy u. 2/b. II. em.) eljuttathatók december hó 5-én déli 12 óráig.

Nyolc hónapra ítélték el egy munkást, aki a pályaudvaron a bevonulás ellen beszélt

Szombaton délelőtt a debreceni törvényszék ötös tanácsa dr. Baróthy elnökelete alatt tárgyalta Herczeg István hajduszebeszlői munkás ügyét, aki ellen azért indult meg az eljárás, mert a debreceni pályaudvaron két katonának a bevonulás ellen tartott beszédét és azt mondotta, hogy bo-

lond, aki bevonul.

Herczeg Istvánt a pályaudvaron átadták a rendőrnek és bekísérték a törvényszék fogházába, ahol tartóztatták igazgatás miatt. Két héti volt előzetes letartóztatásban, míg ügye most tárgyalásra került. Azzal védekezett, hogy lekészte a vonatját és azért maradt a pá-

lyaudvar várótermében. Részeg is volt, de nem mondta a vád tárgyává tett kifejezéseket.

A szembesítés során két katonának szemébe mondotta, hogy a bevonulás ellen beszélt nekik, az igaz hogy nem hangosan, csak éppen olyan hangon, hogy ők a padon, ahol ültek, jól hallották a szavait.

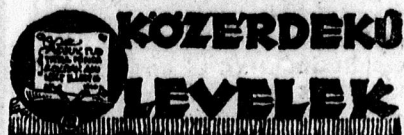
Az ügyész, dr. Bényei Zoltán kérte a bíróságot, hogy ítéljék el súlyosan Herczeget. A védő, dr. Hunyadi Béla azt hangoztatta, hogy részeg volt a védelem és bűntelen előéletű ember, nem akart é a törvény ellen véteni most sem.

A bíróság megállapította a vádlott bűnösségét és elítélte nyolc hónapra. Az ítélet nem jogerős. A védelem kérte, hogy a jogerős ítéletig helyezték szabadlábra Herczeg Istvánt.

Magyar jövő, a magyar gyermek!

A debreceni tégláskerti óvoda növendékei Waschmann Irénke óvónő vezetésével, hazafias érzésük szeretetteljes megnyilatkozásával, egy szép címeres, kihímezett zászlót adtak a kassai óvodának, abból az alkalomból, hogy az isteni gondviselés megengedte érni azt a nagy napot, amikor húsz évi cseh megszállás és megpróbáltatás után Kassa ismét a miénk lett! Nov. 13-án az árpádtéri templomban Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor gyönyörű beszédben megáldotta, majd a debreceni Tűzharcos Szövetség által eljuttott a pompás zászló a kassai óvodának.

Adja a jó Isten, hogy még századokon át ez alatt a zászló alatt nevelhesse a kassai óvoda Rákócziak apraját Nagymagyarország javára erős magyarrá!

Maradjon a Nagy Lajos király tér

Kaptuk a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kérem engedje meg, hogy a Debrecen 1938. nov. 18-i számában megjelent egyik cikkhez több Sesta-kerti lakos és a magam nevében hozzáfűzhessük véleményünket.

A nevezett cikk szerint a debreceni Monti-kör javaslattal fordult az illetékes ténylezőkhöz, miszerint: kéri, hogy Magyarország baráti nagyhatalmainak vezetőiről uccsa, illetve terek neveztessenek el Debrecenben.

Nagyon méltánylandó a Monti-kör javaslata, de akkor, mikor a nagy magyar város háláját igyekszik leróni a baráti nagyhatalmakkal, ugyanakkor nem sértheti meg a magyar nemzeti öntudatot avval, hogy a Sesta-kert egyik nagyon szép terének névtáblájáról lekerül egyik nagy magyar királyunk neve, Nagy Lajosé.

Ne hódoljunk aképpen, hogy megsértsük nagy királyunk emléket. A Nagy Lajos király-tér csak maradjon Nagy Lajosé! A Monti-kör bizonyosan talál Debrecenben olyan teret, amit nemzeti öntudatunk megbántása nélkül keresztelhet el Hitler Adolf nevével, Ha mi nem becsüljük meg nagyjaink emléket, mit várhatunk az idegenektől?

Kiváló tisztelettel jelezve, maradjon Szerkesztő Urainak híve Szabó László és több Poroszlay uti lakos.

Zászlót küldtek a Felvidéknek

A pallagi gazdasági akadémia területén működő leánykör, mint minden nemes akcióban, úgy most is a Felvidéknek küldendő zászlók akciójában is kivette részét. Az akadémia területén az elemi iskolások és a tantestület által a felvidékre elküldött kilenc zászló után, most a leánykör küldi el a szépen kihímzett koronás zászlóját. A zászló amellett a munka mellett, amelyet rajta a leánykör tagjai végeztek, még harminc pengőbe került, mely összeget a leánykör részint maga adta össze, részint pedig gyűjtötték az akadémia területén élő hívek között. A zászló gyűjtésénél nagyon szép és említésre méltó az a körülmény, hogy ott nem volt felekezeti, csak egy magyar akarat, a szent magyar cél érdekében. Nem is szabad, sőt egyenesen hűn ma felekezeti érdekeket csinálni, ma egyetlen egy érdek és egyetlen egy cél lehet Magyarországon: magyar nemzeti érdek és magyar nemzeti cél. Ennek a jegyében folyt le maga a zászlóavatási ünnepség is, az elmúlt vasárnap, amelyet vitéz Szabó Endre felkészített, isteni tisztelet keretében Erdői Mihály s. lelkes.

Alig ment végbe a pallagi zászlóavatási ünnepség, vitéz Szabó Endre azonnal a Cusára ment, ahol szintén istentisztelet keretében, az iskolás gyermekek által beszerzett zászlót avatta fel, melyet szintén a Felvidéknek küldenek. Ime a tanyák népe is megmozdult és szeretetének, magyar érzésének újabb és újabb jeleit mutat-

Ha nálunk vásárol, megtalálja számítását

Divatáru	Kötöttáru	Harisnya-kesztyű
Ruhaszövet divat sötét, vagy pepita 1'48	Divat blus csinos fazonokban szép színekben 3'30	Bordás harisnya jó m. nősz. min. den színen 0'96
Divatszövet beszélt mintás és csikos 2'40 2'20	Kötött kabát prima makkó anyagból és gyapjuból 7'80 5'-	Bélelt harisnya kívül műselyemmel, belül meleg 2'20
Gyapjuszövet újdonságok divat színekben 2'40 2'90	Férfi mellény gyapju vagy makkó tonából 4'90 4'20	Jégsokni prima m. nősz. szép vízszál hajlóval 0'98
Kabátszövet 140 cm. széles jó minőségű szép színekben 4'80 5'50	Férfi pullover zinpárral vagy anélkül 4'50 3'95	Férfi sokni téli vastag bolyhoszállal 0'68 0'48
Ruhaflell bármilyen minőségű új min. aknában 1'38 1'28	Leányka sweater kihaltos vagy magas nyakkal 3'90 2'20	Férfi harisnya hosszuszárú vastag téli 1'60 1'20
Fehérneműre cord, vagy divatmin. tás fia... ell. 1'38 1'28	Fü pullover zinpárral mellé fonálból 2'90 2'50	Női kesztyű kőszál vagy trikó meleg béleléssel 1'20 0'98
Pongyolára divat matlasse valódi Godberger gyár. many 3'30	Mackó öltöny Miku és vagy Pajtás marka 0-as 4'25 3'60	Férfi kesztyű két- és trikó meleg béleléssel 1'48 1'10
Dültin hárszóny csodaszép új mintákban 2'28 1'98	Matlasse pongyola csodaszép színekben és fazonokban 8'80 6'90	Bőrkesztyű meleg béleléssel férfi és női prima m. nősz. 5'80 4'80

Flanell, szövet és selyem maradékok hihetetlenül olcsó áron.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

A debreceni frontharcosok 420 lobogót adtak át a Felvidéknek

Beszámoltunk arról, hogy a debreceni frontharcosok zászlókat vittek a Felvidékre. Három nappal ezelőtt indultak el autók és végigjárták Kassa, Ungvár, Beregszász, Munkács városokat és a falvakat. Százhusz faluban 300 zászlót adtak át, a többi zászlót a városok kapták. A háromnapos felvidéki úton 420 zászlót adtak a debreceni frontharcosok, akiknek csoportjait mindenütt nagy örömmel fogadták a felvidéki magyarok.

A frontharcos küldöttséget Diószeghy ezredes vezette. Ott voltak: Váradi Mór, Bertalan, Barczikai Béla, Kurián Gyula, Jámor Lajos, Sarkady Sándor, Seprényi Sándor, Novák Gyula, Balogh Zsigmond, Szücs Béla, Kovács Ferenc, Schiffer József, Nagy Imre, Somogyi István és még többen.

A szép utat megtett frontharcos-

ja akkor, amikor arra olyan nagy szükség van, mint a jelenben is.

Zászlóadományozók figyelmébe!

A Felvidék részére adományozott zászlókat a főcsoportunk küldöttsége Beregszász, Munkács, Ungvár és Kassa városokban, valamint az ezen városok között fekvő 23 felvidéki községben osztotta szét. Felvidéki felszabadult testvéreink Debrecen város zászlót adományozó testületeinek és egyesének örömmel szívvel általunk mondanak hálás köszönetet. Diószeghy s. k. ny. ezredes, a debreceni frontharcos főcsoport ügyvezető elnöke.

A felvidék a földművelésügyi miniszter termésjelentésében

A földművelésügyi miniszterium most kiadott termésjelentése beszámol arról, hogy az időjárás az egész országban igen kedvező volt a természetakarítási, vetési, szántási műveletekre. A korai őszi búzavetések szépek, füdőzöldek, erőteljesen fejlődnek. A takarmánynövények is szépek. Szatmár vármegyéből drótféreg és egérvetést jelentettek, a dunántúli vidéken elrendelték a mezei egér kötelező irtását. Az állatok egészségi állapota jó, leszámítva a szünőben levő száj- és körömfájásjárványt.

A termésjelentésben most szerepel először a visszacsatolt Felvidék, amelyről a miniszteri jelentés a következőket mondja:

A visszacsatolt területeken az ottani gazdasági felügyelők által beküldött jelentések szerint

a katonai parancsnokságok nélkülözhető fogataikkal minde-

nült a gazdák segítségére színek

és így az elmaradt őszi gazdasági munkálatok kedvező időben a legtöbb helyen befejezhetőek lesznek. A gazdasági munkálatok közül elmaradt őszi búzavetések pótlása, továbbá a legtöbb vidéken elmaradt tavasziak alá való őszi mélyszántás, valamint a répakiszedés és szállítás, valamint egyéb ilyenkor szokásos gazdasági munkálatok vannak folyamatban.

Az őszi vetések közül a búzavetések eddig helyenkint csak 60, néhol 90 százalékban elvégezték

és remény van rá, hogy ezen bevetetlen területek nagyrészt kedvező időjárás esetén és a katonai parancsnokságok további hathatós segítségével sikertől majd bevethet.

A korán elvetett búzavetések jól és egyenletesen keltek, szépen bok-

rosodtak és erőteljesen fejlődnek. Az őszi rozs és árpa vetése kevés kivétellel elvégeztetett.

A vetések általában elég jól

keltek és erőteljesen fejlődnek.

A visszacsatolt területeken az elmaradt szüretelési munkálatok folyamatban vannak.

Knock-outolták a tettenért álkulcsos betörőt, aki azonban mire rendőrt hívtak magához tért és kiszökött az ablakon

Nem mindennapi betörő-kalandban volt része Parenthézy Géza városi tisztviselőnek, Thaly Kálmán utca 5. szám alatti lakosnak.

Parenthézy Géza tegnap délután hivatalából hazamenet legnagyobb meglepetésére a szobában egy betörőt talált, aki előzőleg álkulcsal behatolt a lakásába, a szekrényeket feltörte, iróasztalt felkészítette s az egész lakást összedúlta s amint kiderült az íróasztalról 500 pengőt vett el, azonkívül értékes nyakkendőket, késeket és ruhaneműket vitt magához és zsákmányával alaposan megrakodva éppen távozni készült.

Parenthézy Géza rávetette magát a szökni akaró betörőre és heves dulakodás támadt közöttük. Többperces izgalmas küzdelem után a keményöklű Parenthézy Géza szabályos knock-outot helyezett el a betörő gyomrára és álkulcsára s a tettes, mint egy el-

dött homokszák, eszméletlenül rogyott össze az irtózatos útésektől.

Parenthézy Géza ekkor visszavette az ellopott pénzt és értékes tárgyakat, majd a vérző arcú, eszméletlen ember elszállításáról gondoskodva, rendőrt hívtat.

Mindössze pár percig volt oda, ez alatt azonban a betörő magához tért és szédelő fejét nyomban menekülésre gondolt. Habozás nélkül kinyitotta az ablakot és futva menekült a Péterfia utca fele. A visszatérő Parenthézy Géza és a rendőr még látták a menekülő embert, azonban már nem tudták elfogni. A betörővel bravúrosan elbáno városi tisztviselő azonban olyan pontos személyleírást tudott adni az álkulcsos tettestől, amelynek alapján rövid időn belül kézrekerül a betörő, akinek a rendőrség már is megállapította személyazonosságát.

Négy embert megölt két autós bandita

A karintiai Hüttenberg közelében két fiatal autós az úton csapatát állított egy robogó autónak, melynek vezetőjét azután lelőtték. Az autós banditák tovább haladtak és más helyen egy nagy fát tettek keresztbe az úton. Egy közelgő autóból kiszállt a vezető, hogy a fát elgördítse az útról, de a banditák agyonlőtték. Az autó utasát, egy mérnököt magukkal hurokoltak. Órák múlva egy rohamosztagos járőrrel kerültek szembe és

szabályos tűzharc során két rohamosztagost agyonlőtték. Az osztag végül is elfogta a banditákat. Az egyik 20, a másik 17 éves. Nem hajlandók megmondani, hogy miért gyilkoltak.

—Ha nincs étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral fel-pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejehet. Kérdezze meg orvosát.

PHILIPS, STANDARD, ORION stb. rádiók csereárus, részletre is

MAYER EMIL okl. gépészmérnök

Burgondia u. 15. Telefon 15-79

A Dóczy intézetben rendezett lengyel-magyar est szereplői.

Zrinyi Ilona, Rákóczi Ferenc és Ber- csényi Miklós sírhelye, a gyönyörű kassai dóm ismét a mienk

Remek műemlékek avisszakerült Kassán.

Beszámoltunk már arról az elmúlt napok izgalmas tudósításai során, hogy a csehek milyen nagy erővel szállították el mindent, amit csak megmozdíthatnak a magyaroknak ítélt felvidéki területekről. Kassán is napokon át zsúfolták a vonatokat és hordták ki az értékeket. Jellemző a csehek embertelenségére, hogy még a betegek alól is kiszedték a matracokat, elhordták az ágyakat. A szép, nagy kórházban, ahol ezer beteget ápoltak, kitepték a falból a villanykapcsolókat, kiszakították a vízvezetési csöveket, összetörték a porcellán mosdókat.

Esztelen és embertelen rombolást végeztek dühükben azok a csehek, akik azt hirdették, hogy a »kultúrát terjesztették« a Felvidéken.

A jelentések szerint Ungváron és Munkácsen még nagyobb rombolást végeztek a lávozó csehek, mint Kassán. A történelmi múltú szép magyar várost, Kassát, főleg azokban az épületekben rombolták, melyek az ok 20 esztendő uralmuk alatt épültek.

Kassa uccáiról, szép régi épületeiről a történelem beszél és letagadhatatlanul hirdeti, hogy

Kassa mindig magyar volt és a magyar művelődésnek, kultúrának erős bástyája a Felvidék kapujában.

Szép középkori épületei, remekbe készült magánpalotái bizonyítják, hogy nem a csehek vitték a kultúrát Kassára, hanem

a művelődés virult már hétszáz esztendővel ezelőtt is, melynek ékes bizonyítéka a szépséges kassai dóm.

melynek hatalmas harangjai hirdették elsőnek a 20 esztendő rabságból való szabadulást széles világnak. A magyar rádió közvetítette a kassai dóm harangjainak szavát, mely kezdetét jelentette a bevonulásnak.

Bevonult Kassára az ország kormányzója, fehér lovának patkója csattogott a kassai uccákon, járt az úton, melyen annak idején a nagyságos fejedelem, a magyar történelem ragyogó csillaga Rákóczi Ferenc volt hős kurucái élén.

A kassai dóm már akkor állt, büszkén hirdette, hogy a magyar kultúra a harcok századokban is építkezett. A kassai dóm egy darab történelem, melyet kőbe és márványba építettek bele a századok.

A kassai dómhoz már a 13. századtól kezdve fűződik a magyar történelem. Állt a reformáció és ellenreformáció harciban. A mohácsi vész utáni időben a Szent Erzsébet székesegyház, a kassai híres dóm evangélikus templom lett. Nem sokáig, mert Rudolf

császár elvette és visszaadta a katolikusoknak. Az egyház azonban egy évig volt csak birtokában a templomnak, mert a Felvidék meghódításával Kassa Booskai István fejedelem birtokába került és ő átadta a reformátusok használatába.

A szépséges templom a történelem során többször cserélt gazdát és hol a református magyarok, hol a katolikus magyarok imádták falai között az Istent.

A templom 1867 óta véglegesen a katolikus egyház tulajdona. Ebben a székesegyházban van a koporsója Zrinyi Ilonának Rákóczi Ferenc özvegyének. Ott nyugszik márvány sírhe-

lyén Rákóczi Ferenc, aki ragyogó mintaképe a hazaszeretletnek, aki közel egymillió holdat kitévő uradalmait áldozta inkább fel, de nem hagyta cserben a szabadságot küzdő magyar testvéreit és inkább a bűzdosást vállalta, de nem tagadta meg hűségét kurucainak, akik vértüket ontották az idegen elnyomók elleni küzdelemben. Mellette nyugszik a legendás híru kuruc generális, *Bercsényi Miklós*. Ott van a koporsója a kassai dómban *Eszterházy Antal* kuruc generálisnak és *Sibrik Miklós*nak is.

Erről a Kassáról hitették el a világgal a csehek, hogy joguk van hozzá.

A magyar műemlékek sorában említeni kell a dóm mellett lévő Szent Mihály kápolnát, melyet eredetileg azzal a szándékkal építettek, hogy oda gyűjtsék egybe a kassai ősi magyar sírok esztramaradékeit. A 16. században épült az Orbán torony, melyben óriási harang van. Ennek a harangnak érde-

kessége, hogy egy kassai ágyú és harangöntő mester öntötte 1827-ben, amikor is a nagy kassai tűzvészben megolvadt és hangjukat veszített harangokat olvasztotta be új harangba.

Az óriási új harangot a Dóm toronyába akarták felhúzni, de olyan nagy a súlya, hogy nem tudták a magas toronyba felhúzni és a kisebb Orbán toronyban helyezték el.

Egyidős az Orbán toronnyal a ferencendiek temploma, melynek az az érdekessége, hogy egyidőben közösen tartották benne istentiszteleteiket a reformátusok és a katolikusok. Áll még épségben *Báthory Zsófia* által alapított premontréi templom. Megvan a Domokos-rend öreg temploma, mely *Rudolf* császár idején katonai élelmezési raktár volt.

Híres épülete Kassának a löcsei ház, melyben *Szatmáry György* esztergomi érsek született. Az érsek nagy támogatója volt Kassa városának. A házat azért nevezik löcsei háznak, mert 1561-ben Löcse városának ajándékozták és a löcsei magisztrátus szállodának rendezte be az épületet. A régi ház visszakerült Kassa tulajdonába, de megmaradt továbbra is szállodának. A diadalmas *Bethlen Gábor* fejedelem a löcsei házban tartotta tanácskozásait és hétországra szóló lakomáját győzelme örömeire.

A kassai Fő ucca vendéglátója a régi *Fehér Sas*, melynek szobáiban lakott *Kazinczy Ferenc*, lakott ott *Tompa Mihály*, *Petőfi Sándor* is. Parancsnoki háznak nevezik a ferencendiek templomával szemben lévő házat, melyben kassai tartózkodása alatt Rákóczi Ferenc lakott. A patinás, különböző korok stílusát visszafükröző régi magyar épületek mellett a csehek is építkeztek az elmúlt 20 év alatt.

Építkeztek nagy arányban és egész villasorok, új városrészegedek nőtek ki a földből, de ezek már magukon viselik a mai stíluslanságot. Skatulyaházakat emeltek a régi patinás épületek mellé, blokkházakat és egy mintára épült bérházakat a cseh tisztviselők számára.

Az új házak legtöbbször most kiadó, kire pült sietve belőle a magyarság nyakára telepített cseh tisztviselő. Soha nem volt annyi lakás üres Kassán, mint most. Azt mondják, hogy 10.000 cseh hagyta el az ősi magyar várost 20 évi bitortlás után. (bence.)

A debreceni Református Tanítói Vegyeskar

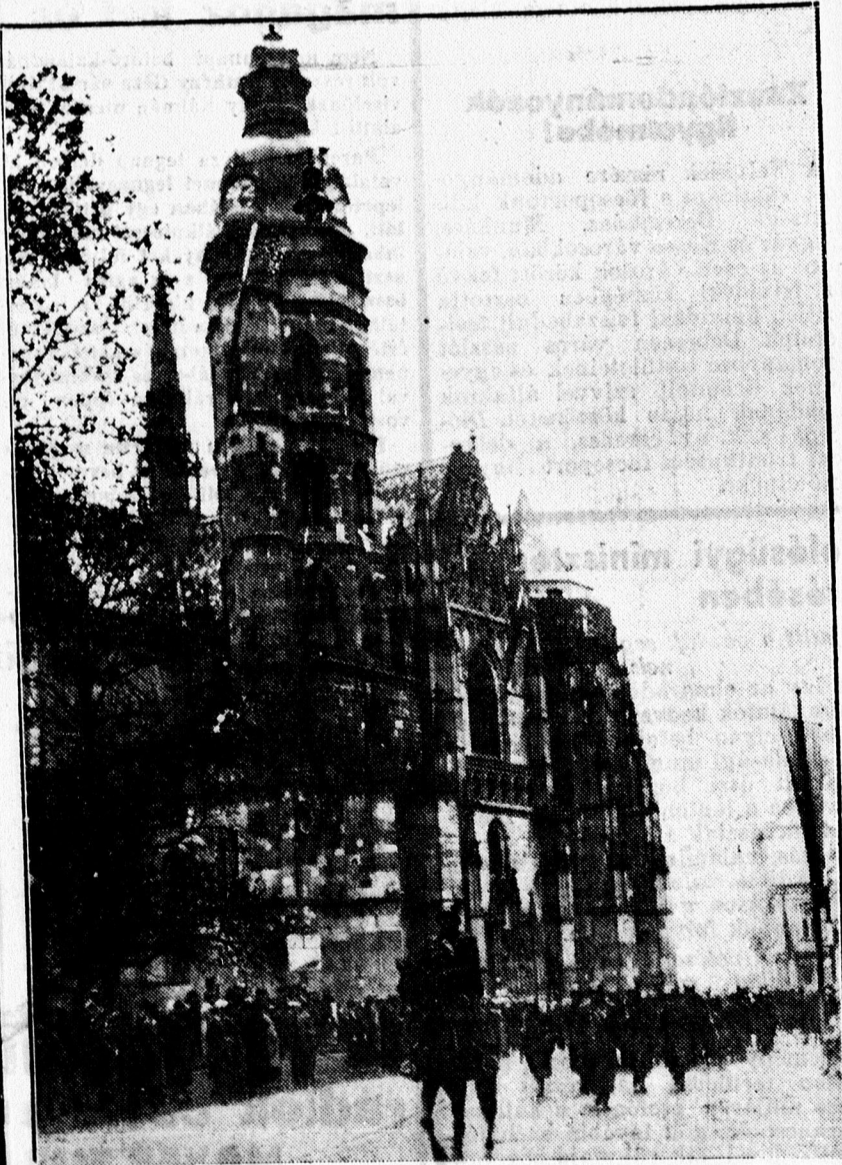
újja szervezve ez évben nagy neki készültéssel és szép tervekkel kezd munkájához. A tanítói vegyes énekarnak nagyon szép múltja van. Volt idő, amikor ez az énekarnak volt csak kimondottan református jellegű. Már a tanítói hivatás és lelkeség, a dal szépsége és a magyar református ember természetéből folyó énekes kedv természetesen teszik, hogy ez a Vegyeskar minél tökéletesebb munkát végezzen a maga és mások gyönyörködtetésére és Isten dicsőségére.

Ezúton is felkérjük úgy az aktív, mint nyugdíjas kartársakat és kartársnőket; különös szeretettel felhívjuk az állástalan mindkét nemű tanítói ifjúságot, hogy minél nagyobb számmal lépjenek be az énekarnakba. Jelentkezni lehet kedden d. u. 6 órakor a Fűvészkert ucai iskola mozi termében, vagy Giday András ref. tanító ügyvezető elnöknel.

Szeretettel várjuk tagokul azokat is, kik bár nem tanítók, de valamelyik tanítói családdal rokonságban vannak, vagy bármilyen közösséget éreznek a tanítósággal.

Az énekarnak működését e hó 22-én d. u. 6 órakor a fűvészkert ucai iskola mozi termében megkezdik.

Szendy István elnök.
Giday András ügyv. elnök

A kassai Dóm mellett magyar katonák vonulnak be,

Női bundák

Női téli kabátok

**Olcsó
szabott árak**

Óriási választékban Magyar Ruhaipar

Bika szálló épület.

Takarékossági vevők a készpénzvásárlás minden előnyét élvezik.

Férfi lengyel bundák

Férfi városi bundák

Téli kabátok, öltönyök

A félszemű debreceni kovács esete a nagyvágóval

A nagyvágó féltéglával vágta fejbe a félszemű kovácsmestert.

Erdekes ügyben tartott tárgyalást a debreceni törvényszéken dr Jóna Kálmán bíró. A vádlottak padjára került Korom Gyula debreceni nagyvágó, és malomtulajdonos, aki ellen súlyos testisértés miatt indult meg a bünvádi eljárás. A feljelentés zerint Némethy Viktor kovácsmestert, aki félszeműre vak, megtámadta és egy féltéglával nyí fejbévágta, hogy a kovácsmester hetekig volt orvosi ápolás alatt. A jelentés szerint a kovácsműhelye előtt megrendelőkkel tárgyalt a kovácsmester, mikor arra haladt kerékpárján Korom Gyula, aki régóta ismerte már a kovácsmestert. Tovább haladt a kerékpáron; de hangosan visszakibálta a kovácsmester felé:

— Minek állanak szóba azzal az emberrel!

A kovácsmester visszakibált nyomdafestéket nem tűrő jelzőket, mire Korom Gyula leugrott a kerékpárjáról és kezébe kapva egy fél téglát, azzal nyí fejbévágta a kovácsmestert, hogy az elszédült és elborította a vér. Tovább is akarta ütni, de a közelben állók lefogták Korom Gyulát. A kovácsmester, akinek arcán végigömlött a vér az ütés nyomán, előre állt Korom Gyulának s úgy mondotta: — Most a kezemben van az életed, megölhetnélek az ütés miatt, de nem teszem, mert egy csirkét sem tudnék megölni!

A tárgyaláson a vádlott, aki tízezer pengő vagyont vallott be, elmondotta, hogy jó ismeretségben volt a kovácsmesterrel és nem

akarta megsérteni, csak tréfált vele. A kovácsmester szavai annyira indulatba sodorták, hogy nem tudja, mit csinált, nem is emlékszik arra, hogy megütötte volna.

A bíró kérdésére a kovácsmester elmondotta, hogy nem valami jó viszony van közte és a vádlott között, mert egyszer drágálta a munkáját és azóta folyton csipkedti megjegyzéseivel. Megnézte a disznóit is, díszérete, hogy szépek, de utána tette, hogy bár dögölnének meg.

Megoldódott a Köztemetőben talált akasztott férfi holttest rejtélye

Még szeptember 26-án jelentették a rendőrségen, hogy a Köztemetőben, egy fára felakasztva találtak, 20 év körüli férfi holttestét találták. A holttest már teljesen megmerevedett, kihűlt állapotban volt s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál már órákkal előbb bekövetkezett. Az öngyilkos ruhájában semmiféle iratot, vagy olyan tárgyat nem találtak, amiből személyazonosságára lehetett volna következtetni. A holttestet lefényképezték s boncolás után az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Csaknem két hónappal később, a tegnapi napon jelentkezett a rendőrségen az öngyilkos fiatalember édesanyja és elmondotta, hogy a csendő-

ség által felmutatott fényképben kétségtelenül felismerte fiát, Kozma Lajos 19 éves Pósa utca 28. szám alatti lakost. A hétgyermekes idősasszony zokogva mondotta el, hogy fia nagyon jó, dolgozó gyermek, csak kissé kalandos természetű ember volt, aki szabad idejében állandóan a regényeket bujta. A fia eltűnésekor azért nem tett feljelentést, mert máskor is megtörtén, hogy a kalandos természetű fiatalember elment otthonról szólnélkül hetekre valahova más városba dolgozni. — Szeptember 26-án reggel elment azzal, hogy munkát keres és azóta nem látta. Mivel már nyugtalan volt hosszú távolléte miatt, a csendőrségre ment és bejelentette fia eltűnését. Előbe tárták

a köztemetőben talált öngyilkos fényképét és abban kétséget kizáróan felismerte fiát. A fiatalember tettének indítókát nem tudja. Állandóan elégedetlenkedett, a regények olvasása után egy más életre vágyott és lehet, hogy ez az elégedetlenség kergette a halálba.

A rendőrségen dr. Csige Sándor rendőrkapitány jegyzőkönyvet vett fel az édesanya vallomásáról, amellyel megoldódott a köztemetői öngyilkos rejtélye.

Másfelvi börtönre ítélték, mert m s helyett tette l: a szigorlatot

Ismeretes, hogy a pécsi egyetem jogi karán Hüvös Pál budapesti banktisztviselő helyett más tette le a szigorlatot, mégpedig sikeresen. A banktisztviselő nem járt Pécsen soha és nem tett szigorlatot, amikor kiderült, hogy helyette más ment el a vizsgára, feljelentést tett. Így indult meg a nyomozás, melynek során a gyanú dr Gáspár Ferencére terelődött, aki az egyik budapesti jogi szeminárium alkalmazottja.

A rendőrség előtt beismerő vallomást tett dr Gáspár, de most a fő tárgyaláson már visszavonta vallomását azzal a megjegyzéssel, hogy akkor oka volt arra, hogy magára vállalja.

A bíróság bűnösnek mondotta ki és elítélte közokirathamisításért másfelvi börtönre. Az ítélet nem jogerős. Az elítéltet azonnal letartóztatták és fogházba kísérték.

x Az olesónál is olesóbban járhat színházba, aki kedvezményes szelvényfüzetet vált a színház földszinti titkári irodájában.

Tasnádi Nagy igazságügyminisztert üdvözli kerülete

Hajdúszoboszló, november 19. Dr. Tasnádi Nagy Andrásnak, a NEP országos elnökének, a város képviselőjének igazságügyminiszterre történt kinevezése a városban és a hozzá tartozó kerületben is osztatlan örömet keltett. Az igazságügyminisztert Hajdúszoboszló város, Kaba, Hajdúszovát, Hajdúszámson, Vámospéres és Miskolc nagyközségek közületei, társadalmi egyesületei, egyházi és iskolai táviratban üdvözölték. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a kerületből szármal több üdvözlést kapott.

A katonai kémkedés

„Letartóztattak egy kémot” — olvashatjuk a lapokban. Arra vonatkozólag azonban, hogy az illető milyen katonai titkot, hogyan furkászott ki, már ritkán kap választ az olvasó. A szükségviszát a még folyamatban levő nyomozás, illetve kémelhárító rendszabályok tartása teszi szükségessé.

Hogy juthatott az illető fontos katonai titkok birtokába? A kérdés megvilágításra a következőket kell tudni:

Békében nemcsak a haditervek, — mozgósítási és felvonulási adatok képeznek katonai titkot, hanem a hadsereg egységeinek háborús alkalmazására vonatkozó összes előkészületek. Ezeknek az adatoknak a megszerzése igen nehéz. Ezért a hírszerzőknek más módon kell adatokat, illetve támpontokat szerezniük az ellenfél hadseregének ütközéssége és háborús alkalmazása tekintetében. Ennek egyik módja a békéhadisereg, valamint a szervezési és előkészítési változtatások részletes felderítése.

Minden gyakran egészen jelentéktelennek látszó részlet is érdekes a hírszerzői. Felderíti a hadsereg egységeinek elhelyezését, létszámát, legfelsőbb, felszerelését stb. Sok olyan részlet fontos tehát, melyről nemcsak a hadsereg tagjai, hanem a lakosság széles rétegei is tudomással bírhatnak. A többnyire részletekből azután mozaikszerűen összeállítható a hadsereg pontos képe.

Az adatok beszerzéséhez sok hírszerzőre — kémre — van szükség. Lássuk, hogy kémkedésre kiket és mily módon iparkodnak az ellenséges hírszerzők megnyerni.

A legjobb adatokat a hadsereg ténylegesen szolgáló tagjai tudják szolgáltatni, azonban azok megnyerése nehéz.

A hírszerző tehát a hadsereg tagjainak arra alkalmasnak látszó rokonait, hozzátartozóit, ismerőseit igyekszik fénnyel anyagi ígéretekkel beszervezni. Úgyneki utján katonai ismeretsegekkel rendelkező, de erkölcsileg züllött egyének után is kutat.

Anyagi nehézségekkel küzdő egyéneket a jólékü, segítő embertárs álarcaiban környékezik meg és mikor pénzzel az illetőt már teljesen lekötölte és behálózta, bírja rá a hazatérésre.

Gyakran hírdetések útján ígér alkalmazást foglalkozás nélküli egyéneknek és miután ezeket egyideig valamilyen feltűnést nem keltő információk ügykörben foglalkoztatta, tér rá a katonai adatszerezésre. Más esetben becsületes alkalmazás ürügyével kül államba csal embereket és ott, vagy mindjárt ráter valódi céljaira, vagy az illetőket megtesztelve később fenyegetésekkel iparkodik kémkedésre bírni.

A nemzet szempontjából a még oly jelentéktelennek látszó katonai adatszolgáltatások is felette károsak, ezért minden állam a kémekkel szemben a törvény egész szigorát alkalmazza.

A kémkedést minden rendelkezés álló eszközzel már csirájában el kell fojtani. Ebben a munkában a hatóságokat az egész nemzetnek támogatnia kell.

Hajdúszoboszló diszközgyűlése

Hajdúszoboszló, nov. 19. Hajdúszoboszló város képviselőtestülete ma diszközgyűlést tartott a Felvidék magyarrészeinek visszatérése alkalmából. Márton Gábor polgármester hazafias megnyitói beszéde után dr. Szabó Zoltán főjegyző tette meg indítványát, hogy a közgyűlés fejezze ki hódolatát Horthy Miklós Magyarország Főméltóságú kormányzója előtt és tolmácsolja halálját az olasz, német és lengyel kor-

mány elnökei, valamint Kánya Kálmár külügyminiszter, Teleki Pál gróf külügyminiszter és vitéz Imrédy Béla miniszter előtt. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Lelkesen megélvezte Mussoliat, Hittelt és a lengyel nemzetet s dürgő üzenéssel tüntetett Horthy Miklós kormányzó ur nevének említésekor. A diszközgyűlés elhatározta, hogy egy felvidéki város részére díszes zászlót ajánl fel.

December 1-10-ike között légvédelmi gyakorlatokat kell tartani Debrecenben és Hajdu vármegyében

Budapest, nov. 19. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki az ország egyes területein tartandó légvédelmi és légoltalmi gyakorlatokról. A rendelet szerint december 1 és 10 közötti időben többek között nappali és éjszakai lég-

védelmi és légoltalmi gyakorlatokat kell tartani Debrecenben, Hajdúszoboszló, Nyíregyháza városoknál, továbbá Hajdúvármegye egész területén.

Ward Price: Éreztem, hogy a magyar sziv soha gyorsabban nem dobogott, mint Kassán

Budapest, november 19. (MTI.) A magyar rádió szombat este közvetítette Ward Pricenak, a Daily Mail főszerkesztőjének angolnyelvű nyilatkozatát. Ward Price, aki Rothermere lord kíséretében jelen volt a kassai ünnepségen, többek között ezeket mondta:

— *Kassa visszavételése minden eseménynél emlékezetesebb maradt számomra, mert a nemzeti érzések ösztönözött megvilágítását sehol sem tapasztaltam. Éreztem, hogy a magyar sziv soha gyorsabban nem dobogott, mint Kassán.* A hálaadó istentisztelet a kassai dómban a legmeghatóbb kép volt, amelyet valaha láttam. A magyar történelem valósággal megleve-

nedett Istennek ebben a páratlanul gyönyörű hajlékában. *Hihetetlennek tűnt előttem, hogy a dicső magyar multról beszélő dóm és Rákóczi Kassán húsz évig idegen uralom alatt lehetett.* A népek önmegbecsülésének való érvényesítésével kapcsolatban megjegyezte Ward Price, hogy míg más nemzeteket el tud képzelnem idegen uralom alatt, a magyaroknak, akik a nemzeti érzésben léteznek a többiek, előbb vagy utóbb meg kell adni az alkalmat az önmegbecsülésük érvényesítésére. *A magyar nemzeti érzés túlságosan erős ahhoz, hogy idegen uralom megbirkózzon vele.*

Magyar és keleti szönyegek állandóan kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett is. Izsák Piac-utca 68. SZ.

A Magyar Atlétika Szövetség s'aféta csapata ezüst koszorút helyez Kassán a nagyságos fejedelem siremlékére

Budapest, nov. 19. A Magyar Atlétikai Szövetség stafétát indított a felszabadított Kassára, ahol a csapat ezüst koszorút helyezett el a nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc siremlékére. A stafétát szombaton délelőtt egy órákor indították a Hősök teréről. A futók öt kilométerenként váltják egymást, a csapat tagjai társaságpekosin követik az utat. Az utiterv szerint csak ma este 8 órákor érkezik a csapat Gyöngyösre és reggel 6 óra tájba Miskolcra, végül pedig Kasát pedig vasárnap délelőtt fél 12

órákor éri el. Gyöngyös, nov. 19. A Magyar Atlétikai Szövetség stafétája Gyöngyösre este 8.05 órákor érkezett meg. A városorompótól kezdve a város háza előtt téri a felső mezőgazdasági iskola felé, majd a város háza előtt Makrányi Gyula polgármester mondott üdvözlő beszédet, majd a staféta tagjai pihenőt tartottak, megvaosoráztak és este 9 óra után néhány perccel ismét utnak indultak Miskolc irányában.

Pál jugoszláv kormányzó herceg Londonba utazott

Londonban az angol király vendégeként tartózkodik.

Belgrád, november 19. (Ávala.) Pál kormányzóherceg és Olga hercegnő, mint illetékes helyről közlik, elutazott Londonba. Londonban az angol király vendégeként tartózkodnak. Útjukra Anties Milán udvari miniszter kíséri el őket. Bár a látogatás magánjellegű, valószínűnek tartják, hogy a kormányzóherceg Londonban megbeszélést folytat az illetékes személyiségekkel Anglia és Jugoszlávia baráti kapcsolatainak megerősítésére.

London, november 19. (MTI.) Chamberlain miniszterelnök, mielőtt szerdán Londonból elutazna, alkalma lesz találkozni Pál jugoszláv kormányzóherceggel, aki hétfőn érkezik Londonba tíznapos látogatásra. Itteni tartózkodása

összefügg Bruno Mussolini anglia utjával. Vittorio Mussolini terve zett londoni útját elhalasztják, de Ciano gróf a közeljövőben, valószínűleg újév táján ellátogat Londonba.

A román király Párisban

Jugoszláv politikai körök tartózzák és Mihály nagyvajda, trónörökös Brüsszellel jövet este 7.20 órák a párisi északi pályaudvarra érkeztek.

Szentmihályiné Szabó Mária regényt irt Rákóczi Györgyről aki a Rákóczi harangot öntette

A debreceni Dócei-intézetből — az „Örök utitársak”-ig

Most vendég Debrecenben, ahol pedig egész életén át, minden percben otthon volt. Ha másként nem — léleken. Szentmihályiné Szabó Mária, az új magyar irodalom büszkesége, egyik legnagyobb nőirónk, két napig az Arany Bikában lakott. Abban a városban, ahol iskoláslány volt, három évet töltött a Dócei intézet öreg falai között és annyi útravalót kapott a lelkében, hogy a tehetség-kínészekhez, hogy egy életen keresztül sem tudott elszakadni ettől a várostól... A dedajpa életét változó monumentális munka, az „Ember a munka” és az „Isten az áldás” ebből a városból indul ki millieuban, hogy szétáradjon szinte az egész Magyarországra és egész Magyarországra... A gyermekkor szálai hallatlanul erőseknek bizonyultak s a régi, kedves kapcsolatát minifegy megpecsételte a Csokonai Kör, amikor 1928-ban Csobán Endre szerkesztésében megjelenő Csokonai könyvtárban kiadta Szabó Mária „Sorsok és akarások” c. novelláskötetét.

Uj könyve, az „Örök utitársak” művészetének egy újabb minden eddig felülmúlóan gazdag területén mutatja a kiváló írónőt... Erről a regényről beszél melegen, szeretettel...

— A nyári szabadság-hónapok alatt irtam. Rákóczi György koráról, Erdély egyik legszebb, hősi idejéről szolt... Lorántffy Zsuzsánnáról, a legelső magyar írónőről, akinek női-frása elsőnek jelent meg Magyarországon 300 évvel ezelőtt.

Kedves epizódot mond el a kiváló írónő.

— Uj regényemből tartok felolvasást a Csokonai-ünnepélyen. Valamit megakartam nézni a regényben és akkor vettem észre, hogy otthon felejtettem, Budapestben. Kénytelen voltam megvenni a saját könyvemet Debrecenben.

Kedvesen, melegen, szívesen beszélek úgy, ahogy írásaiban, ezekben a háborúutáni magyar lelket visdatlanszisztaggal és művészzettel visszatérő könyvekben... Szentmihályiné Szabó Mária, aki Erdélyben, mint kisebb sorsban élő magyar írónő tűnt fel a „Pásztortűz” hasábjain megjelent novellákkal s aztán a kis érmelelki községből, Ermihályfalváról küldötte éveken át remek művészzel megírt munkáit egyre növekedő nyilvánosságának... Aztán elhivatottsága egyre nagyobb feladatokra szólította s ma már könyveiben a mai kor magyar asszonyainak lelkét tükrözi vissza s minden írásában a művészet szent tisztaságával, esodátalosa szépen muzsikál hangja, Kaffka Margit óta, a legnagyobb magyar nőíró-értékünk (?)

— **Leendő anyák**, akiknek különös gondnal kell arra ügyelniük, hogy béli működésük rendben legyen, ezen célú úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferene József**” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Ribbentrop Párisba utazik

Aláírják a francia megneemtámadási szerződést.

London, nov. 19. A Daily Express politikai levelezője úgy értesül, hogy Ribbentrop német külügyminiszter nemsokára Párisba utazik, hogy német-francia baráti egyezményt írjon alá, amely voltaképpen megneemtámadási egyezmény lesz. Az egyezmény nagyjában követni fogja a müncheni Chamberlain-Hitler nyilatkozat irányát, de sokkal pontosabban és alaposabban fogják megszövegezni és aláírása is formászerűbb lesz.

Az egyezmény a következő három szakaszból fog állni:

1. Németország és Franciaország kötelezi magát, hogy politikája a háboru elkerülésére és a béke fenntartására irányul.

2. Közösen kijelentik, hogy mindegyik szerződő fél a Németország közötti jelenlegi határt véglegesnek és sérthetetlennek tartja.

3. Megígérik, hogy a Németország és Franciaország között a jövőben felmerülő vitákat a két ország közötti tanácskozás útján, nem pedig erőszakkal intézik el.

A visszacsatolt területeken a csehszlovák koronának és államjegyeknek törvényes fizetési eszköz jellege november 19-én megszűnt

Belföldiek között fizetési forgalomban 100 cseh korona egyenlő 11,28 pengővel

Budapest, november 19. A hivatalos lap november 20-i száma közli a miniszterium 7210-1938. M. E. számú rendeletét a fizetési forgalom szabályozásáról a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területeken. A rendelet megállapítja, hogy a csehszlovák koronáról szóló, a visszacsatolt területeken törvényes fizetési eszközként forgalomban volt bankjegyeknek, továbbá a száz-, ötven- és húszkoronás államjegyeknek törvényes fizetési eszköz jellege, az azok átváltására a Magyar Nemzeti Bank által kitűzött határidő november 19-én lejártán, szombaton megszűnt. Azokkal fizetni, vagy azokat fizetésül elfogadni tilos. A tízkoronás államjegyeket és érmeiket

a Magyar Nemzeti Bank az általa megállapítandó határidő alatt ugyancsak át fogja váltani pengőre. Az átváltás utolsó napján a pénzjegyek megszűnnek törvényes fizetési eszközök lenni.

A rendelet kimondja továbbá, hogy a pengőre való átváltásnál és általában a belföldiek közötti fizetési forgalomban 100 csehszlovák korona 11,28 pengővel egyenlő. Az, aki a törvényes fizetési eszköz jellegét elvesztett csehszlovák pénzjeggyel fizetést teljesít, vagy ilyen fizetésül elfogad, ugyancsak az, aki a csehszlovák fizetési eszközöket a visszacsatolt területekre a tilalom ellenére bevisz, vagy bevinni törekszik, a rendelet szerint büntetés alá esik.

A porrátorrt és ételbe kevert koponyacsont bátorrá teszi azt, aki megette

Érdekes tallózáások a debreceni Déri múzeumnak Sőregi János igazgató szerkesztésében megjelent évkönyvből.

A debreceni Déri múzeum dr. Sőregi János múzeumi igazgató szerkesztésében most jelentette meg 1937. évi évkönyvét. — A kiváló tudós páratonddal összeállított kötetében legérdekesebbek azok a fejezetek, melyek a néprajzi és régészeti kutatásokról felderítő utakról és gyűjtésekről szólnak.

Az érdekesebbnél-érdekesebb fejezetek közül kiemelkedik dr. Sőregi János múzeumi igazgató bakonszegi tanulmányútja, melyen megtekintette azt a lelőhelyt, honnan a múzeum számos honfoglaláskori leletet kapott.

A berettyóújfalui állomástól Bakonszegig vezető vidék — írja Sőregi János múzeumi igazgató — olyan vad, gazos és fésűs, mint Zsáka és Komádi határa. Van a vidéknek valami nyersesége, különösen a falu északi és nyugati oldalán, mintha kevés volna a munkás kéz, vagy a hajdani mocsárvilág küzd még ma is az emberi kultúrával.

Bessenyei György sírját — ismerteti Sőregi igazgató — a Berettyó védőtől a községi előljáróság kezelt. Flatal fáival, szerény kerítésével egészen belevész a tájba. Előtte legelő, mögötte bolgárkertészet. Lehetne a sírja egy falusi kántornak is, akit valami oknál fogva nem engedtek a község temetőbe. De valahogy ez az állapot illik a sírhári remetéhez, aki rideg magányában még ilyennek sem kívánta a sírhelyét.

A lelőhely a falutól északra 5 kilométer távolságban fekszik, a régi Nádai tanya helyén nyitott homokbányában. A jelenlegi tulajdonos a régi tanya helyéről homokot árul a fő kerület elő egy újabb sír a lécsontokkal. A

munkások nem eléggé megbízható elbeszélése szerint a lókoponya a vitéz feje mellett volt. Törredéke és a vitéz koponyája is előkerültek a felásott sírből. A kutatóárok közelében újabb sírokat nem találtak. A bányagödör másik oldalán egyetlen, mellékletnélküli sír került kibontásra. A csontvázzal fejjel nyugat, lábbal kelet felé, hanyat feküdt, kezét kasán tartva. A felszín alatt 120 cm. mélyen, egész hossza kihajló lábszárakkal 156 cm. volt. Tekintve a honfoglaláskori temetők kis terjedelmét, ezen a helyen rendszeres nagyobb ásás nem látszik szükségesnek.

— Az emberi koponya láttára — írja Sőregi János múzeumi igazgató évkönyvében — egy bakonszegi munkás elbeszélte, hogy egyik nagyon félnék és ijedős gyermekének az anyja koponyacsontot porrátorrt kevert az ételbe. Mifőta megette a gyermek, nem fél senkitől és semmitől.

Érdekes fejezet az is, mely Sőregi igazgatónak kunhegyesi tartózkodását írja le.

Sőregi igazgató kunhegyesi időzését felhasználta arra, hogy megtekintse az 1895-ben épült öreg szőlőmalmot, mely jelenleg Komlóssy András szőlőmalmár tulajdona. Ez az ember a malomszerkezet helyett saját perpetuum mobile kísérletét mutogatta dühös elkeseredéssel, mániákus lélekkel. Egy szőlőmalomszerű alkotmány, ha forgatta a vitorláját, egy csőben bűzát forgatott fel és alá. Másik kelekkel és gépekkel felszerelt szerkezet korpát folvatott körbe. És így tovább gépek, érthetetlen szerkezetek egymásután. A beteg ember malmából kikelve szította azokat akik szerinte egyedül okai gépe siker-

telenségének. „Legtökéletesebb” alkotását azonban egy félreeső kamrában tartogatta. Ez egy két m. hosszú, 180 cm magas alkotmány, melyet mikor a molnár forgatni kezdett, minden porcákpa megmozdult, nyiszorgott, zörgött és zakatolt fülsikettető lármát csapva. Komlóssy vadul csapkodta a fejét szitkozódott és felkapva egy piszlakoló petróleum-lámpát, ordítva világított alkotása legfontosabb alkatrészére, a felső részen szabadon forgó kerékre: „Uram! Lássá, ennek kellene örökké forogni, de nem forog, mert az urak el az Isten nem tud beszélni.

A kunhegyesi szőlőmalomnál egy öntözében pusztuló, szegény magyar ember forgatja beteg lelkében elérhetetlen lázálma, rögösméjét, az örökmozgóképet. Lehet, hogy valamikor az ősidőkben egy ilyen lélek konstruálta meg a legtökéletesebb népi technikai találmányt: a szőlőmalmot.

Iskolatermek,
hivatalos helyiségek,
üzemi épületek,
üzletek,
lakások
fűtésére legalkalmasabb a

Gyöngy kályha

Egyszerű kényelmes kezelés!
Nagy tüzelőanyag meglakartás!

Olcsó rostált daraszénnel is fűthető
Gyártja:

MAGYAR RADIÁTORGYÁR RT
Budapest,

Mintaraktár: VI, Andrássy-út 13.
Kapható minden jobb vaskereskedőnél.

A megszökött cseh tank és bomba a gyermek kezében

Egy debreceni uriaszony most jött haza Munkácsról, ahol rokonait látogatta meg. Ő mondotta el a következő két esetet. Megtörtént

nek többi tagja és a vezető tiszt sétálni indultak, míg a javítás tart. A tank sokkal hamarabb „megjavult”, mint gondolták és egyszerre csak bugni kezdett a motor és a tank nem is állt meg, csak a magyar területen. Így szökött meg a tankot a magyar legény, aki az öt körülvevő honvédeknek csak ennyit mondott:

— Allig vártam már, hogy hazatérjek, ezt meg csak azért hoztam, hogy ne mondjátok azt, hogy üres kézzel jöttem!

Ugy mondta ezt és olyan mozdulattal kísérte szavait, mintha valamicsékelységről lenne szó.

Megvadult oroszán vérengzése London külvárosában

London, november 19. (MTL) London egyik külvárosában egy népkertben levő vándorcirkusz nőstény oroszánja kiszabadult ketrecéből. Üldözőbe vették, de mielőtt az örök elfogták, a megvadult oroszán egy uccaseprőt, és egy gyermeket összemarcangolt. A két áldozatot életveszélyes állapotban kórházba vitték.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét KOMAROMINE, Bika-bérlház, — telefoni 19-55.

Körlevelet,
levelezőlapot

olcsón, gyorsan, szívesen készít
Lapunk nyomdája

**Tiszántúli
Könyv-és
Lapkiadó rt.**

József k. herceg-u. 1.

Bika-bérlház

"KINCSEM"

Kartelen kívüli iszapított
szénasavas takarmánvmész
valóságos kincse a gazdának.
Olcsóbb mint a verseny-
gyártmányok! Minősége
páratlan! KAPHATO:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

tiszántúli kirendeltségénél
DEBRECEN, HUNYADI-UTCA 13. SZÁM.
Telefon 27-97.

mind a két eset és érdemes megírni, mert igen jellemző.

Az egyik munkácsi magyar család házában volt elszállásolva egy cseh főhadnagy azokban a napokban, melyek a bevonulást előzték meg. A magyar csapatok bevonulása előtti órákban, mikor már a csehek kivonultak, a cseh főhadnagy is elhagyta nagy sietve esomagjai kíséretében a házat. A csalár kisebbik gyermeke, a kis Tóth Béla, aki később a magyar csapatok bevonulási ünnepén a rádió előtt verset is mondott, a kertben egy papírsomagot talált. Kibontotta, de nem tudta megállapítani, hogy micsoda és bevitte a lakásba, hogy az apjától megkérdezze, mi van a csomagban.

A gyermek apja kezébe vette a csomagot és elolvasta azt a cédulát, mely rá volt téve. A cédulán cseh nyelven a következő volt: Meg kell gyujtani!

A csomagban bomba volt. A rémült apa azt sem tudta, milyen gyorsasággal vigye ki házából a bombát. Átadta a honvédsapatoknak. A távozó csehek „emlékü” hagyták hátra a bombát a ház kertjében, abban bizva, hogy a kertben játszódozó gyermekek megtalálják és felrobbantják. Az Isten vigyázott a kis magyar gyermekre, nem sikerült a vadállati terv.

A másik eset hőstét nagy örömközlésekkel fogadták. Egy magyar lakatossegéd, aki a cseheknel a tankosokhoz volt beosztva, megszöktetett egy felszerelt tankot és áthozta magyar területre. A csehekkel a határon cirkált, de a tank „elromlott” közvetlen a de markációs vonal közelében. A felszerelt harcikosit leállították és a magyar fű javítani kezdete, ke-reste a hibát. A tank legénységé-

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
november 20-tól november 27-ig:
»Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy«, Piac u. 72. Tele-
fon: 13-30. — »Aranyegyszervű«,
Kossuth u. 8. Telefon: 34-93. —
»Arany János«, Csapó u. 65. Tele-
fon: 11-78. — »Mátyás király«,
Nyilastelep, Vámosperési út 16.
Telefon: 13-83.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk... November 20

— 1914. A cs. és kir. székelyudvar-
helyi 82. székely gy. e. az oroszok e-
leni novemberi támadó hadjárat alatt
november 16—25-ig vívott Krakó—
Czeszochowai csata folyamán novem-
ber 20-án lezajlott rusinovi harc-
okban az osztrák-magyar hadsere-
gben (2-ik) a cs. és kir. 16. h. kötelek-
ben harcolt.

E napon az orosz meglepetésszerűen
támadott. Az ezred a legrövidebb időn
belül harchoz fejlődött, megszállta
Klekoty-nál a patak északi partját s az
ellenség előretörését gyorsan megállí-
totta.

A cs. és kir. eperjesi 32. táboró va-
dászszázalaj az oroszok ellen viselt
1914. évi novemberi támadó hadjárat
folyamán az osztrák-magyar 3. hadse-
regben a cs. és kir. 11. gy. hadosztály
kötelekében harcolt és résztvett a no-
vemberi kárpáti hadműveletek harcai-
ban.

E napon a zászlóalj megelészítette a
Husno völgyet az ellenségtől.

A cs. és kir. temesvári 61. gy. ezred
az oroszok ellen viselt novemberi tá-
madó hadjáratban a november 8-tól
december 2-ig tartó kárpáti hadműve-
letek folyamán az osztrák-magyar 3-ik
hadosztály kötelekében harcolt.
Ezen a napon az ezred a Beszkidék
gerincein önfeláldozó hősiességgel vég-
rehajtott ellentámadásban heves orosz
támadásokat utasított vissza.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a
református templomokban.** — Nagy-
templomban délelőtt 10 órakor Kiss
Antal Jenő. — délután 5 órakor dr.
Bartiba Tibor. — Kistemplomban dél-
előtt 9 órakor Szabó Gábor, délelőtt 11
órákor Csutoros Sándor, délután 5 óra-
kor Szenes László. — Károli Gáspár
téri templomban délelőtt 9 órakor
Uray Sándor, délután 4 órakor Kiss A.
Jenő. — Ispórtály templomban délelőtt
10 órakor Molnár Ferenc, délután 5
órákor Kulcsár Dezső. — Kossuth
uccai templomban délelőtt 10 órakor
Baja Mihály, délután 5 órakor Csuto-
ros Sándor. — Árpád téri templomban
delelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss
Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán.
Honrokkerti templomban délelőtt 10
órákor Szilágyi László, délután 5 óra-
kor Kovács József. — Nyilastelepi
templomban délelőtt 10 órakor Orosz
János. — Csapókereti templomban dé-

előtt 10 órakor Szabó Gyula hajdú-
szörményi lelkész, délután 3 órakor
Kiss Lajos. — Kerekestelepi templom-
ban délelőtt 10 órakor Kovács József,
delelőtt 5 órakor Kulcsár Ferenc. —
Nyulási állami iskolában délelőtt 10
órákor dr. Lencz Sándor. — Téglás-
kerti állami iskolában délelőtt 10 óra-
kor Birinyi János. — Hortby kórház-
ban délelőtt negyedkilenc órakor Nagy
Sándor. — Téglavetői gyülekezeti ház-
ban délelőtt gyermekistentisztelet Ko-
váts Árpád, délután 3 órakor Kovács
Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókör-
ben délután 3 órakor Szilágyi László.
Tanyai istentisztelet: Nagyhegyesen
delelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre,
Ondód I. Kádárdülő délelőtt 11 órakor
vitéz Szabó Endre. — Hármashelyen
delelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc. — Lu-
kaháza délelőtt 11 órakor Bárdi Fe-
renc. — Pac délelőtt 10 órakor Papp
Géza. — Szata délután 2 órakor Bíró
Béla. — Pallagon délelőtt 9 órakor
László Lipót. — Kismacsón délután 2
órákor László Lipót. — Levente isten-
tisztelet: Nagytemplomban délelőtt
fél 12 órakor: Mezey Béla. — Árpád-
téri templomban délelőtt fél 12 órakor
Márki Kálmán. — Nyilastelepen fél 8
órákor Mezey Béla.

— **Egyetemi istentisztelet.** Vasárnap
delelőtt egyházi 12 órakor a Kol-
legium Oratóriumában dr. Farkas Pál
hirdeti az Igét „Új magyarság” címen.
— **Római katolikus istentiszteleti
rend a Szent Anna ucai templomban.**
Irányadó a múlt vasárnapi szentmí-
sét és szentbeszédet mond dr. Láng
Pál pápai kamarás. — A kertészekben
is a múlt vasárnap kijelöltek tartanak
szentmisét.

— **Az evangélikus templomban** va-
sárnap délelőtt 9 órakor a középiskolai
ifjúság egyházi énekkórája, utána pedig
exhortációt tart Lábossa Lajos. — Dél-
előtt 10 órakor gyülekezeti istentisz-
telet, prédikál: Pass László. — Nagy-
létán szóróanyagistentiszteletet tart Bő-
tös Sándor. — Délután félnyolc órakor
középiskolai fiutalulók bibliaórája a
tanásteremben. Tartja: Lábossa La-
jos. Este 5 órakor gyülekezeti isten-
tisztelet, prédikál: Pass László.

— **Istentisztelet a baptista ima-
házban.** A Szappanos ucai imaházban
vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig
imaahítal, fél 10-től fél 11-ig prédiká-
ció, délután 6—8-ig vallásosestély
gyermeknap programmal. Szerdán
este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7-től
8-ig imaóra.

MINK hölgyfodrász Dauerja, festése tőkletes

Hatvan ucca 6.

— **A Déri Múzeum** ma, vasár-
nap 10—1-ig nyitva. Belépődíj
nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz.
iskolaépületben elhelyezett Thaly-
szoba kívánatra az igazgatóság
engedélyével megtekinthető. Be-
lepődíj 20 fillér. A múzeumi köz-
művelődési könyvtár 10—12-ig
nyitva.

— **Hölgyek! A legdivatosabb
szőrmebundákban és szőrmékben
nagyválasztékú Barkó Márton utó-
dánál, a Színház-átjáróban, Javi-
tások, átszabások legolcsóbban.**

— **A Tisza István Tudományos
Társaság I. osztálya** f. hó 25-én,
pénteken délután félhat órakor a
Déri Múzeum előadótermében fel-
olvasó ülést rendez, melyen Ru-
goufalvi Kiss István egy. ny. r.
tanár tart előadást „A székelyek
östeleplülése” címmel. Utána az
osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— **Kölcseyről tart előadást** veti-
tett képekkel dr. Pap Károly egye-
temi ny. r. tanár november 24-én,
most esütörtökön a Tisza — Nép-
szerű — Egyetemen a Kereskedő
Társulat dísztermében (Ferenc Jó-
zsef ut 8.) 6 órakor, Belépődíj nin-
csen. Ruhatár van.

Családi értesítések:

Erdélyi Zoltán
m. kir. tűzérőhadnagy
eljegyezte
Kibédi Péterffy Lilit

id. Boruzs István
kereskedő (Debrecen) és
Derzsi Boldizsár Mária
Derecske) házasságot kötöttek.
(Minden külön értesítés helyett.)

Tökés Erzsikét
eljegyezte
Sipos Ferenc
(Minden külön értesítés helyett.)

— **A Szociális Missziótársulat**
évi rendes közgyűlését november
22-én (kedden) délután 4 órakor
tartja a r. kat. ógimnázium föld-
szinti tanácstermében, melyre a
tagoknak s az egyesület barátai-
nak, valamint a Leányklub, Leány-
kör és nyilastelepi Asszonyzövet-
ség tagjainak minél nagyobb
számában való megjelenését kéri az
elnökség.

— **Schaff Margit tánciskolájá-
ban** (Szárnyaskerek) vasárnap
delelőtt 11—1, délután 5—8 óráig
össztánc.

**Új Hangya épület udvarában
(Piac u. 40) régi olcsó
árakkal folytatom üzletemet.
Gyári maradványok!**
Dr. RÉVÉSZ GÉZÁNÉ

— **Sikkasztás vétsége miatt ke-
rült a debreceni törvényszék elé**
Nagy Antal debreceni fiatal nap-
számos, aki a tizenkettedik élő
gyermeké szüleinek. A fiatal nap-
számos azzal bízták meg, hogy
vigyen el 16 pengőt a zálogházba
és váltson ki egy tárgyat. Nagy
Antal a pénzt saját céljára akarta
elköltetni és magánál tartotta. Dr.
Unger József bíró, tekintettel
arra, hogy a beismerésben levő
vádolt már háromszor volt elítél-
ve, egy hónapra fogházra ítélte el.
Az ítélet jogerős.

— **A Debreceni Piarista Gimnázium**
rendi alapítójának és névadójának va-
sárnapi ünnepével kapcsolatban há-
romnapos ájtatosságot rendezett. Az
ájtatosság november 20-án a reggel 8
órai szent misén végzett közös szent
áldozással zárul.

— **A Debreceni Frontharcos Fő-
csoporth** Női Csoportja f. hó 20-án
5 órai kezdettel műsorral egybe-
kötött jótékonycélu teastélyt ren-
dez az Otthonban. (Piac u. 36.) A
hazafias közönséget szeretettel
meghívjuk. (:)

**Lég- és nézvéde' mi cikkek
vitéz Tamássy (Bészler) Lajos
szakírójében
Piac u. 17.**

— **A Felvidék kisiparoságának
megsegítése.** Nagy meglepedést
keltett Ipolyságon, hogy a kisipa-
rosok a honvédségtől nagyobb
megrendelést kaptak. Elsősorban a
cipészek és a szabók jutottak ilyen
közszállításhoz. A cipészeket a
Bata-üzem a cseh megszűlés alatt
majdnem teljesen tönkretette dö-
mpingáráival s így számukra külö-
nösen számottevő segítség a töme-
ges állami megrendelés.

— **Turistaelőadás a Déri-muze-
umban.** Kedden délután fél hétkor
ismerteti Hettesheimer Ernő le-
ánygimnáziumi tanár vetített ké-
pekkel azokat az alpesi utakat, —
melyeket a Dóezistakkal többször
tett. Ez a turistaegyleti előadások
sorában a harmadik.

— **Bartalis tánciskolájában** de-
cember 3-án táncanfolyam kez-
dődik. Szépen táncolni Bartalistól
tanul.

— **Az év első kilenc hónapjában**
4.9 százalékkal emelkedett a szén-
termelés. Az év első kilenc hónap-
jában 64.9 millió métermázsasze-
net termeltünk s ebből 60.47 került
kereskedelmi forgalomba. A szén-
termelés 3,039,718 métermázsával,
azaz 4.9 százalékkal, a szénszállítás
pedig 2,026,707 métermázsával,
azaz 3.5 százalékkal emelkedett az
elmúlt év hasonló időszakával való
összehasonlításban. A legnagyobb
fogyasztó 245 millió métermázsá-
val az ipar, utána 11.1-millió mé-
termázsával a közlekedés, 10.6 mil-
lió métermázsával a háztartás és
fűtés és végül 10.3 millió métermáz-
sával a közművek következnek.
A mezőgazdaság fogyasztása 1.7
millió métermázsas volt. Az ipari
csoportban a vasipar, a vegyi ipar,
a cukorgyárak, az olajipar, továbbá
a cement-, mész- és téglapár
tüntet fel jelentékeny emelkedést.

**Írógép-
eladás-csere HURAY, (parkosra
T: 17-93)**

— **x Paplanokat** a legmodernebb
minta után készítenek, régi vattát
géppel portalanítok, úgy pehely,
mint gyapju és vatta pliant, ju-
tányos és izléses munka. — Nagy
Julia, Rákóczi u. 6.

— **x Schaff tánciskolájában** „Ko-
ronában” huszonkettediken, ked-
den, tanfolyam kezdődik iparos és
kereskedőknek.

— **Egy emberöltő bizonyossága**
áll az Aspirin-tabletták jóhírneve
mögött. Még állandó használat
mellett, évek múltán sem hat ká-
rosan a szervezetre, amellyel, hogy
gyógyít s fájdalomt enyhít. Aspi-
rintabletták azonban csak a „Ba-
yer”-keresztel valódiak. Árak:
2 tablettá eredeti zacskóban 24 fil-
lér, 20 tablettá eredeti bádogdo-
zoban 1 pengő 80.

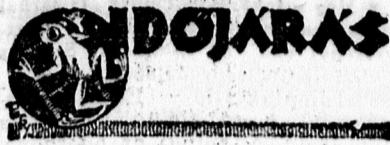
— **Ismerőseinknek** tudomására
hozzuk, minden külön értesítés he-
lyett, hogy **Sebestyén József** ref.
kántortanító eljegyezte **Schall Jo-
lánya** urleányt mindnyájunk örö-
mére.

— **A népművelési hízottság in-
gyenes tanfolyamokat állít fel az**
irni-olvasni nemtudók számára. A
Bizottság azon kérelemmel fordul
városunk közönségéhez, hogy irni-
olvasni nemtudó alkalmazottjának
vagy ismerőseinek nevét szíves-
kedjenek a Bizottság titkári hiva-
talával (Széchenyi u. 20. sz.) kö-
zölni s lehetővé tenni, hogy az ille-
tő analfabéta tanfolyamra mielőbb
önként jelentkezzen. Bejelentés
vagy jelentkezés — a már jelzett
helyen — hétköznapok d. c. 9—2
óra között történhetik.

— **Felhívjuk lakatos (kutfuró)**
iparosaink figyelmét, hogy folyó
évi december hó 7-én öket érdeklő
versenyárgyalási hirdetmény ha-
tárideje jár le.

— **64 kávéházat bezártak** Bécs-
ben. Bécsből jelentik: A kávéházi
szakma férfiai megállapították,
hogy Bécsben túl sok a kávéház.
Ennek folytán javasolták a kávé-
házak létszámának csökkentését.

— **Ez be is következett, a nagy át-
alakulás óta 64 kávéház szűnt meg.**
Néhányank a helyén bankfiókot
nyitnak. Érdekes, hogy 1920—21.
években, amikor az inflációs idők
voltak, sok bank helyén kávéház
nyílt, mert a Lakokat zárták be.
Most megfordult a helyzet.

Hazánk időjárásában hirtelen javulás következett be. A felettünk levő lezárt légmozgás következtében csaknem teljesen derült volt az égolt és néhány óráig napsütésben is volt részünk a tegnapi nap folyamán.

Jóslat: Déli, délnyugati szél, erős éjszakai lehülés, sok helyen köd, egyes helyeken, főként a Dunántúlon és a Felvidéken lehet kisebb eső. A nappali felmelegedés 6-8 fokig fog terjedni.

Hibátlan első osztályú
Jónathan alma
és egyéves Spárga gyökér eladó
Özv. dr. POKOLY JÓZSEFNÉ
Hajusámsón.

A Kollégiumi Kántus évadnyitó-ünnepélye

Igen nagyszámú és előkelő hallgatóság előtt rendezte meg a Kollégiumi Kántus évadnyitó nagy emlékünnepélyét. Nagyszerű megnyitó énekszám után Erdős Károly egyetemi tanár, a Kántus felügyelő tanára tartott emlékbeszédet, amelyben megemlékezett a nagy alapítványtevőkről. Vajdai Nagy Lajosról és feleségéről, Dobozy Erzsébetről. Megemlékezett, hogy az alapítványtevők akarata szerint ezt az emlék-ünnepélyt mindig novemberben, mégpedig Erzsébet-napon kell rendezni. Majd kitért beszédében a Kollégium két nagy fiára, akikről a Kántus szintén ma emlékezik meg és kiknek nagy szerep jutott a régi Kántus fejlesztésében. Dr. Balogh Ferenc a Kollégium egyik leghíresebb professzora, mint felügyelő tanár tett sokat a Kántusért, Szombati Szabó István pedig nemcsak lelkével, de vérével is hozzájárult az Alma Mater falaihoz és maga szerelte verseivel az anya- és hazaszeretet hirdetője volt. Majd Erdős professzor beszéde után Kéry Sándor Kántus jegyző felolvasta a jutalmazottak neveit: Lénárt E., Vaday F., Bernáth K., Berényi J., Bara K., Palágyi Á., Tóth S., Nagy S., Hódy L. akik az alapítványból jutalmat kaptak szorgalmukért. A Kántus ezúton is hálás köszönetét fejezi ki Dobozy Kálmán főszolgabírónak, aki adományával lehetővé tette a jutalmazást. Ezután a Kántus Halmos L. két vallásos dalát énekelte el. Majd Dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár, a Kollégium történetje tartott nagyszerű felolvasást dr. Balogh Ferencről. Utána Kéry S. hegedűszólóját hallgatták meg, zongorán Musza Ferenc ref. lelkész kísérette, majd a közönség tapsvihara. Ezután Szabó D. szavalt nagyszerűen, Szombati Szabó István költeményéből. A Kántus Lavolta-Hoppe „Reményhez” c. dalát énekelte. Költő Gyula humoros verseivel szórakoztatta a hallgatóságot. Majd végül nagyszerűen énekelte a Kántus egy indiai dalt, Shenandoah-t, Bertholomew feldolgozásában.

A Kántust Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár tanította be és vezényelte. Nagysikerűt ért el jól bevált újította kórus felállítási rendjével, ami a dalok előadását nagyban emelte.

Kellemesen és jól akar vacsorázni, keresse fel az új vezetés alatt álló volt reviziós étkezdét Sas uccá 2. szám.
Allandóan friss vacsorák már 40 fill.-től

Saját termésű kitünő
KECSKEMÉTI BOR
kapható 55 fill.ért **Bonyáts Ernőnél**
Kossuth u. 7. Tisza-palota.
Nemzet Áruhitel utján 6 havi hitellel.

Küzdelem Debrecen vándordíjára
Debrecen sz. kir. város polgármesterének Budapest és Debrecen városok közötti tornakultúra mélyítésére alapított vándordíjért a mai napon Buda- pesten másodszor küzd a két város kiváló tornászcsapata. Tavaly minimális pontkülönbséggel Budapest csapata vívta ki a szép kivitelű vándordíj megőrzésének jogát, reméljük hogy az idén a debreceniek ismét becsületet szereznek városunk tornászfiáinak. A csapat a következő tornászokkal képviseli Schmidt Gyula testnevelő tanár, országos művezető, Szarukán Sándor MOTEOSZ alelnök és Madarász László DTE titkár vezetésével Debrecen város színeit: Mogyoróssy Győző, Szabó Miklós, Hajdú Gyula, Simonfalvy László, Lehoczy Imre, Klencs János, Vermes László és Both György.

Ugyane városok közötti mérkőzés keretében osztja ki a MOTEOSZ elnöksége az új szenior ezüsti és arany jelvényre jogosult tornászoknak okleveleket és jelvényeit. Debrecenből aranyjelvényt szerzett az országos tornászversenyen elért kitünő teljesítményével Mogyoróssy Győző olimpikon magyar tornászbajnok. Ezüst jelvényt szerzett Szabó Miklós DTE, Hajdú Gy. DEAC, Simonfalvy László DEAC, Baliz Lajos DTE, Both György DEAC és Klencs János DTE.

Ernyőszalon
készítményei legjobbak, legolcsóbbak
Dús választék. Piac u. 77. (Linoleummal szemben)
Javítás, áthúzás, átalakítás.

A szerelmesszívű szabót ismét bünbe sodorták a nők

Annak idején megirtuk Mayer Rudolfnak, a szerelmes szívű szabónak esetét, akit több esetben bünbe sodort könnyelműsége. Mayer Rudolf a rendőrségen azzal védekezett, hogy nem bír a temperamentumával, nagyon szereti a nőket, ez a szenvedélye pedig oly sok pénzbe kerül, hogy néha kénytelen volt meg nem engedett módon segíteni pillanatnyi pénz-zavarán.

Mayer Rudolf ellen az utóbbi időben már éveken keresztül nem volt panasz, míg aztán pár hónap- pal ezelőtt ismét elsodorta szokott könnyelműsége. A Vigkedvű Mihály utcán szabóműhelyt nyitott és több öltöny varrását elvállalta. A szöveteket azonban nem varrta meg, hanem elzalogosította és Budapestre távozott. Több feljelentés érkezett ellene, míg aztán tegnap Debrecenben felismerték és elfogták. Előállították a rendőrségre, ahol Kovács Gusztáv detektív megkezdte Mayer Rudolf kihallgatását.

Az Ipartestület dísztermében, Simonffy u. 1/c alatt tartja meg előadását ma délután 4 órakor vitéz dr. Bessenyei Lajos nyugalmazott tankerületi főigazgató a Szülők Iskolája keretében, amelyre az Iparoskör elnöksége szeretettel meghívja az iparostársakat és családtagjait. Belépti nincs.

Az első európai kávéivó. Marosini velencei történetíró Velence történelmi városi könyvtárában régi okmányokat talált, mely szerint az első ember, aki Európában kávéit ivott, egy Martesani nevű velencei volt. Az 1585. évben — amint a megsárgult iratok tanúsítják — Martesani meghívta a velencei patriciusokat, hogy egy új, török módon készített italt izeljenek meg nála. A kávékóstolónak ezúttal áttűző sikere volt. A velencei inyeneknek az illatos ital fellettemód izlett. A lagunaváros egyik szenátora mindjárt vásárolt egy egyiptomi rabszolgát, akinek egyetlen feladata a kávéfőzés volt. A kávéivás hamarosan általános szokássá vált és a dogák városának minden utcáján és sarkán kávéházak szárai nyíltak meg.

— Eljegyzés. Végh Jolánka és Kékly József jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Rejtvényfejtők figyelmébe! E héten a következők kaptak 1-1 könyvet jutalmul: Tóth Margit, Attila tér 3. Szegedi Sándor, Besze János ucca 12. Szabó Ferenc, egyetem, özv. Domokos Andrásné, K. Tóth ucca 14. Daróczy P. Teleki ucca 98. Mikó Gyula, Bornemisza ucca 14.

— A Zenekedvelők Köre ezévi hangversenyhétletének teljes jövedelmét a „Magyar a magyarért” akció javára fordítja. A műsoron csupa magyar művész: Bartók, Zathureczky, Halmos, Orosz Julla, Ferencsik, Károlyi Gyula, Rácz Aladár, Ványi Ferdinánd, Ungár Imre. Bérletek válthatók a zeneiskola első emeletén levő titkári irodában.

Értesítés.
Értesítem a m. tisztelt közönséget, hogy **képkerepező, üvegező** üzletemet a színházjárában megnyitottam.
Szíves pártfogást kér
MEZEI ANTAL
Izléses munka! Olcsó árak!

— A debreceni közvilágítási főcsoport a kassai világítási vállalat alkalmazottainak egy igen szép nemzeti lobogót csináltatott, melyet a református Nagytemplomban Kolozsváry Kiss László lelkész fog megáldani. A zászlót ünnepélyes keretek között adják át a kassai világítási vállalat alkalmazottainak.

— Stuart Dagles skót evangélista vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban előadást tart.

— Gyümölcsfák metszéséről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkét közül még az idei ny borok kezeléséről, az almamoly elleni védekezés alapjáról, a nikotinnak a méhekre való hatásáról, az alma új eltartási módjáról, a káposzta szabadban való eltartásáról, a növényvédelmi szerek raktározásáról, a gyümölcsfa termőrszeiről, stb. A dusan illusztrált színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey u. 4.) egy alkalommal díjtalanul küld el lapra való hivatkozással megátványzámat.

400 áldozata van eddig a barcelonai löszergyár tűznek

Perpignon, november 19. Barce- lonából érkezett utazók elbeszélése szerint annak a tűznek, amely teg- nap a Barcelona külvárosában levő löszergyárban keletkezett, — rendkívül sok áldozata van. Eddig 400 halottról, illetőleg eltűntről beszélnek.

dr. Pacelli Jenő tiboros államtitkárt a Pázmány Péter egyetem tb. do.torává avatták

Budapest, nov. 19. (MTL.) Ma- gyarország Főméltóságú kor- mányzója a kultuszminiszter elő- terjesztésére megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudomá- nyegyetem dr. Pacelli Jenő bi- boros államtitkárt a hittudomány és kánonjog művelése terén szer- zett érdemeiért, valamint a ma- gyar egyházi és tudományos élet pártfogásáért a hittudományok tb. doktorává avassa és részére a dok- tori oklevelet kiszolgáltassa.

Révész Imre dr. református püs- pök tisztelgő látogatása Szolnokon

Szolnok, november 19. (MTL.) Dr. Révész Imre, a tisztelgő reformá- tus egyházkerület új püspöke szombaton tisztelgő látogatást tett dr. Borbély György főispánnál és Alexander Imre alispánnál.

Nagy kedvezménnyel válthat szla- házi füzet szelvényt a Csokonai Szin- ház földszinti titkári irodájában.

— Az Iparoskör teastje a „Ma- gyar a magyarért” akció javára. Teg- nap este teastét rendezett az Iparos- kör a „Magyar a magyarért” akció ja- vára. Az Ipartestület dísztermét — melyet ez alkalomra gyönyörűen feldíszí- tettek — zsúfolásig megtöltötték az iparostársadalom előkelőségei. A meg- jelentek: Galamb Ferenc ipartestületi elnök és neje, Szendrey Sándor ipar- testületi alelnök, Fitori Ambrus iparos- körü ügyvezető alelnök, Tótvölgyi Béla, Gajdos István, az Iparoskör vezetői, Budai Imre pénztárnok, Fitori Ambrus alelnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Majd Galamb Ferenc ipartestületi elnök mondott lelkes be- szédet, melyben kifejtette a Felvidék visszaszerzésének fontosságát és a ma- gyar akarat rendíthetetlen elszántságát. Ezt Tótvölgyi Béla ismeretterjesztő be- széde követte, melyben a Felvidék rin- yerését ipari szempontból ismerette. Rózsássy László ez alkalomra írt nagy hatású irredenta versét szavaltta el nagyszerű átéléssel. Az Iparos Dalárda Szendrey László vezetése mellett több énekszámot adott elő. A finom s izletes teát Tótvölgyi Béláné és Gajdos István- né készítették. A rendezés fáradságos munkája Tótvölgyi Béla és Gajdos Ist- ván érdeme. A műsor után a késő haj- nali órákig táncolt a jókedvű fiatalok.

Hirdetmény

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti kórház 1939. évi január hó elsejétől 1939. évi dec- ember hó 31-ig terjedő időre élelmickek, fűszer stb. és tejszál- litásra 1938. évi november hó 28-án délelőtt 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet.
Bővebb felvilágosítást az érde- keiteknek a kórház gazdasági hi- vatala hétköznap 8-13 óráig ad.
Kórházparancsnokság.

Pallagi Leánykör által a Felvidékre küldött zászló.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Csiki Vilmos zenész, Wesselényi u. 89. fiú Vilmos. Szalóki Sándor asztalossegéd, gróf Leiningen u. 27. fiú Sándor. Pásti István gázgyári fűtő, Sándor u. 3. leány Erzsébet. Nagy Sándor útkaparó, Magyar u. 28. leány Margit. Horváth Sándor npsz., Bellelgő 518. leány Piroška. Német Sándor npsz., Balmazújváros. leány Ilona. Csibi Sándor fm., Hajdúhadház. fiú Sándor. Szima János HEV alkalmazott, Teleki u. 80. leány Anna. Kemény György fm., Bánk 127. fiú László. Bura Balint gazdálkodó, Gólya u. 5. fiú Mihály. Falvai Sándor kazánfűtő, Balaton u. 20. fiú László. Nagy István npsz., Diófa u. 21. fiú Imre. Ilyés Mihály cipész, Pósa u. 49. fiú Mihály.

Házasságok: Szarukán Sándor banktisztviselő, Rákosi Jenő u. 7.—Szmracsányi Zsófia, Arany János uca 2. Debreceni Imre gazdálkodó.—Szencs Alajzsa, Bellelgő 535. Turj István npsz.—Hajzer Julianna, Nagyesere 71. Barta Lajos orvosi műszerész, Vigkedvű M. u. 20.—Teremi Erzsébet, Fanesika 12. Kovács Ferenc ácssegéd, Csige kert u. 23.—Madási Julianna, Ermellék u. 5. Gyarmati József lakatossegéd, Homok u. 4.—Mázló Irén, Nyil u. 33. Cseke László szíjgyártósegéd, Hollós u. 3.—Tóth Etelka, Pulszky u. 4. Albert István ügynök, Simonffy u. 37.—Liptai Julianna, Tanító u. 15. Antalfy Gyula sütősegéd, Karcag—Szabó Ilona, Komlóssy út 8/b. Czeglédi Gyula őrmester, Péterfia ucai laktanya.—Soltész Anna, Dózsa u. 13. Papp Gyula npsz., Csalogány uca 28.—Kerekes Vilma, Maes. Gábor László MÁV kovács, Honvéd u. 9.—Makai Margit, Nyil u. 22. Bataj András hordár—Cseppentő Erzsébet, Csillag u. 62. Reményi Ferenc férfitrabómaster, Csapó u. 98.—Beke Mária, Mikes Kelemen u. 9. Valán György npsz., Kinizsi u. 88.—Bajik Mária, Homok u. 96. Farkas Iván MÁV órabéres, Tompa Mihály u. 4.—Holb Erzsébet, Ferenc József út 5. Kádár Albert cipész, Bihartorda—Katonka Margit, Péterfia u. 42. Vértesi István okl. gazda, Budapest—Szarvas Irén, Teleki u. 88.

Halálozások: Kiss József ref. Vedres-dűlő 11. Simon Géza ref. Milotai Nyilas u. 10. Özv. Tóth Mihályné róm. kat. Petőfi tér 5. Siket Gyuláné ref. Homok u. 97. Trocsányi István róm. kat. 63 éves, Miklós u. 20. Boróczki Gizella 14 na-

pos róm. kat. Luther u. 24. Nagy István ref. 74 éves, Olajútó 72. Tég-lási Jolán ref. 8 hónapos, Pesti u. 4. Nagy László fodrászsegéd ref. 21 éves, Hétvezér u. 31. Imre János mészárossegéd ref. 72 éves, Görbe uca 15. Özv. Goldberger Dávidné izr. 84 éves, Honvéd u. 55. Gombos József ref. 10 hónapos, Nyírmártonfalva, Kossuth u. 130.

x Naményi gyorsíró és gépirósko-lába, bármikor be lehet iratkozni, (Rákóczi uca 17.)

— A Debreceni Jótékony Nőgye-let a Felvidékre. A Debreceni Jótékony Nőgyelet legutóbb tartott elnöki tanácsülésén elhatározta, — hogy részt vesz felvidéki véreink támogatásában. Az árvaházban nevelkedő huszonöt árvaleányka ruhákat fog készíteni a felvidéki szegény gyermekek számára, hogy ez által is kifejezést adjanak az együttartozandóság és testvéri szeretet érzésének. A Jótékony Nőgyelet egyébként november 26-án öt órai kezdettel az Arvaházban ünnepélyes ülést tart, melyen a Felvidék visszaesatolásának jelentőségéről megemlékszik dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a Jótékony Nőgyelet igazgatója.

Új iparok: Szabó Imre hentes és mészáros, Tóth Ferenc sokszorosító, Brutóezki Andrásné gyümölcs, déligyümölcs, zöldség, főzelék, burgonya, baromfi, tojás és cukorka keresk.

Megszünt iparok: Varga László szatócs, Ligeti Antal órás, Kriska András sütő, Bujdosó János fuvaros, Molnár Imre eszmadia, Nagy Lászlóné női szabó, Karsai Sándor eszmadia, Dézsi Ferenc kőműves mester, Kozma József hentes, Palaics József szatócs, Klein Józsefné rövidárú, cipőkrém, cipőfűző stb. keresk.

— A rádió új műsorszámai: fejezetek a magyar történelemből az elmúlt napokban kiszorítottak minden mást, mert az ország népe egy emberként ünnepelte az örven-detes eseményeket. Ez alkalomból kaposak lettek az Orion 88-as és 99-es típusok, az AL 5-ös óriás tel-jesítményű végerősítő pentódával. Minden Orion rádiókereskedő kész-séggel bemutatja.

— Részeg soffőr halálragyolt egy nőt a Váci uccán. Budapesten nagy riadalmat okozott a Váci uton egy autó, melyet vezetője nagy sebességgel irányított a for-galmas uton haladóknak. Három kerékpárost elgázolt, szerencsére nem szenvedtek életveszélyes sérü-lést, de egy 26 éves nőt már úgy gázolt el, hogy a nő meghalt mire a mentők a helyszínre érkeztek. A halálragyolt nő kilétét nem tud-ták megállapítani. Az autó veze-tőjét, Kovács Bertalant elfogták s kiderült, hogy részegen vezette száguldó autóját.

„Magyar a magyarért.” A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség Magyar a magyarért folyószámlájára a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál, a következő újabb lefizetések történtek: özv. Adler Benjáminé 6 P. özv. Ardó Miklósné a már befizetett 9 P-n felül 20 P, Barna László 4 P, Bo-czán Sándor 6 P, özv. Falk Arminné 8 P, dr Fodor Sándor 6 P, Grosz Naftol 2 P, Grün Bertalané 7 P, dr Gyenes Dénes 24 P, Havas Károly a már befizetett 100 P-n felül 9 P, dr Hegedüs László 8 P, Hirschler Edéné 3 P, özv. Honig Emilné 9 P, Jakobovits Jenő 4 P Kohn Sándor 4 P, Léderer Miksáné 10 P, London Miklós 6 P, Moskovits Jó-zsef 11 P, Naumann Tibor 10 P, Neu-mann Soma 40 P, dr Sarkadi Sándor 18 P, özv. Steiner Jakabné 15 P, Schäffer Vilmos 50 P, Szántó Marcell 9 P, özv. Ujlaki Henriké 51 P, Weisz Lajos 24 P, Weiszberger Ábrahám 6 P. Ezeket köszönettel nyugtázzuk. — A „Magyar a magyarért” mozgalomra az ort. izr. hitközség útján befolyt újabb adományok kimutatása: Lóvi Herman 20 P, Neumann Miklós 4 P, Spitz Jó-zsef ispán 5 P, Grünfeld Fülöp 13 P, P. Schnek László 10 P, Langau Hugó 4 P, Bleich Ignác 5 P, Braun Andor 22 P, özv. Fülöp Jenőné 54 P, Auspitz Sándor 30 P, özv. Gutfreund Izidorné 20 P, Maller Márton 11 P, Grosz Jó-zsef faker. 11 P, Schreiber Jakab 72 P, Igaz Herman 5 P, Stern Ezekiel 4 P, Friedländer Józsefné 4 P, Krausz Mór 35 P, Halmos Benő 4 P, Frisch Ignác 10 P, Klein Jenő rővker. 9 P, Dávid Mihály 18 P, Kohn Sándor halker. 3 P, Edlitz Arnold 1 P, Jankolovits Manó 4 P, Sréter Mór 22 P, Gottlieb Manó 10 P, Danzinger Lajos ceetker. 22 P, Kohn József mészáros 5 P, Hersko-vits Menyhért 30 P, Kertész Sándor 9 P, Klein Ignác 9 P, Strul Bernátné 4 P Ösztereicher Mór 5 P. Ezeket köszön-ettel nyugtázzuk. Az elnökség.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fűzet-szelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

— Ellopták Diósy Edit opera-énekesnő nagyértékű ékszereit a lakásáról. A tolvaj az operaéne-kesnő házvezetőnöje, aki Kovács Ilona néven volt alkalmazva. A házvezetőnő eltűnt és nem találják

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszol-gálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

GYK SZ ROVAT

Meghalt dr. Harkányi Já-nos, a Hitelbank elnöke

Pénteken 80 éves korában Budapesten meghalt az ország közgazdasági életének egyik elő-kelő reprezentánsa, báró Harká-nyi János volt kereskedelmi mi-niszter, belső titkos tanácsos, a felsőház tagja, Harkányi báró a magyar politikai és közgazdasági világban évtizedek óta jelentős szerepet játszott és hosszú ideje töltötte be nagy gondossággal és kötelességtudással a Magyar Általános Hitelbank elnöki tisztjét.

Trocsányi István nyug. községi főjegyző temetése vasárnap dé-lután 3 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozójából, Fehértói rendsz. **Imre János** háztulajdonos 71 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből református szertartással, Lakás: Görbe u. 15. **Pusztai** temetkezési intézet.

Nagy István éjjeliőr 72 éves ko-rában elhunyt. Temetése vasárnap délután félnegy órakor lesz a köz-temetői ravatalozóteremből refor-mátus szertartással. Lakás: Olaj-útó 62. **Pusztai** temetkezési inté-zet.

Boróczki Gizella róm. kat. ese-csemő, kéthetes, temetése kedden délután három órakor lesz a Köz-temetőben. Lakás: Luther u. 21. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerő-seinknek, gazdatársainknak, kik felejtethetetlen jó férjem, édesapánk temetésén résztvettek, ravatalára koszorukat és csokrokat helyeztek, ezáltal mély fájdalomukat enyhí-teni igyekeztek, ezton mondunk köszönetet, Özv. Nyilas Istvánné és gyermekei.

Haláleset alkalmával szükséges mindennemű megbízatásokkal bi-zalommal forduljon éjjel-nappal Bartha temetkezési vállalatához, Püspöki palota. Telefon éjjel 2283, nappal 2904.

Dankó

temet

szállít

exhumál

kérjen árajánlatot!

Sas u. 3.,

Telefon: 23-22. Telep 30-66.

Kossuth u. 6.

Rá volt írva ...

Írta: Bot Andor.

A magyar lélek sok nemes tulajdonsága közt talán legszebben csillog a hála érzete.

Míg más népek és fajok az alázatosság határáig mennek a meghódolásban és minden gondolatukat rejtgetve, multukat megtagadva hódolnak az erősebbnek, pillanatnyilag hatalmasabbnak, a magyar sohasem tagadta meg multját, hódoló tiszteletét azoktól, kiknek bármint is köszönhetett. Még kevésbé fordul el a megértő, rokon lelkektől, változott légyen az idő barmiképen is! Ezért a magyar történelem — mely ugyanily lelki tulajdonságokkal íródott — tele van a hála aranyvirágaiból font koszorúival.

Ezt a koszorút teszi le a magyar nép évről-évre annak a királynéknak emlékéhez, ki könnyben és mosolyban olvadt össze, zímankós jódok fájdalomában és a megértés örömeiben egyesült a magyar nemzettel.

Erzsébet királyné nem halt meg a magyar nemzet számára! Alakját nem a pillanatnyi népszerűség gyenge szálai kötik hozzánk, hanem azok az erények égetik bele elmúlás veszélye nélkül a magyar lelkekbe, melyek koronájának ékességei voltak és maradnak.

A magyar nép hiába volt számára kisebb saját népénél, hiába ragaszkodott az általa uralt más néppel szemben területéhez, nyelvéhez, hagyományaihoz, Erzsébet megértette, méltányolta ezt és a magyarság multjához való ragaszkodása szemében nem bűn — de erény volt; szíve-lelke a magános vándorló és élő nép lelkével együtt élt és kereste a mult szépségeit, emlékeit!

Erzsébet fenkölt, de borongós lelke érezte a magyar nép lelkének ezeréves borongását s legszenetebb érzéseinek letöréséhez nem nyújtott kezet, de a nőnek megadott minden fegyverével segítségére sietett a nemzetnek. Királynén volt királynői erényekkel s ezekkel fészkelte be magát a magyar nép kicsinyének, nagyjának lelkébe.

Mesziről, idegenből jött — de hazatalált, ismeretlensége megértő, velünk érző rokoni kötelekké fonódott, a magashól mindenek mély forrása fölé hajolt s a magyar lélek tiszta vizében így állott szobra már réges-rég akkor, mikor márványszobra elkészült.

Szerette ez a nép Őt a fény magasságában és a gyász sötét, magános utain egyaránt. Láthatatlan és olvashatatlan »ízenet« érkezett tőle a tettekben melyek a hatalom és erő keménysége helyett a jóságban nyilatkoztak s melyeknek teremtoje és formálója a királynői szív volt. S az ízenetre a válasz ott volt a nép hódolatában, megértő együttérzésében, mely feléje szárnyalt s mely a vonó alatt dalban vele érzett... vele sirt! S ahogy ő ráhajolt virágaival a nemzet nagy halottjára; a magyar nép hozzáhajolt és simult költészetének virágtermésével bánatához és fájdalomhoz!

Könnyezve, sebzett szívvel, martíromságában csak mosolyt, sebek gyógyulását munkál. Ritkán van része e népnek ennyi önzetlen, önfeláldozó s a megértésből született jóságban, de ritkán van és lesz része királynénak is a hála annyi hervadni nem akaró aranykoszorújában, mennyivel neki a magyar hódol, s amennyit emlékéhez helyez a történelem!

A hűség és a hála nemzete elszakított részei egyik felének újból

való visszatérése és gazdagodása közben fenkölt érzésekkel gyújtja meg az emlékezés mécesét Erzsébet emlékére, hogy a hála ez örök lángja együtt lobogjon örömtűzünk máglyáival!

A magyar-lengyel barátság mélyen gyökerezik a magyar családokban

Fackh József lovag, magyar huszár ezredes bravúrral megmenti Dwerniczky lengyel generálisát. — Magyar huszár, akit az ellenség tüntet ki. — Lengyel kapesolái egyetlen magyar családnak

A legutóbbi események igen szép bizonyosságot tettek arról, hogy a legjobb és legönzettelenebb barátunk, testvéri szomszédunk ma is Lengyelország, mely évezreden keresztül mindig egysorsú volt velünk. Közös sors, közös élet, közös és kölesönös megértés mindig bizonyosságai voltak annak a hagyományos lengyel közmondásnak, mely így fejezi ki ezt az igen érdekes állapotot: lengyel, magyar és két egy testvér, Nem szó, nem szólam, hanem gyönyörű valóság ez.

Mikor megmozdultunk, hogy közel multban lezajlott felvidéki eseményeinket nyelbeüssük,ők voltak az elsők, akik kezeselték az eredményt, melyet a bécsi döntő bíróság részünkre adott. Ők hirdették és hirdetik fenn a közös lengyel-magyar határt.

Ők azok, akik, ha kell vértük ontásával is ideállanak mellénk, hogy húsz éve várt igazságunk diadalt arasson. Mondják, hogy azok, akik közülünk Lengyelországban megfordulnak és megfordultak, mindenütt úgy fogadják őket, mint testvéreket. Kézről kézre adják, versenyeznek értük, szívük, lelkük minden melegével elhalmozzák a magyart. Felelevenednek azok a gyönyörű idők, amikor a magyar és lengyel testvériség Európa legnagyobb hatalmát teremtette meg Nagy Lajos királyunk korában.

Újra éled a lengyeleknél az a fenségesen szép kor, amikor a magyar Báthori István, aki Erdély fejedelmi trónjáról került a lengyel királyi székbe, legnagyobb uralkodója volt a lengyeleknél.

Nem véletlen az, hogy a lengyelek ma is így emlegetik Báthori István királyt: Vagy soha se született volna, vagy ha született, akkor soha se halt volna meg...

Napról napra újabb és újabb bizonyosságait találjuk annak az önzetlenségnek, szeretetnek, megértésnek, együttérzésnek, mely minden magyar szívében ott virágzik, ott él. Hálásak, igazak, emberien odaadó testvérek vagyunk mi is, de az amit a lengyelek tesznek minden dicséretet megérdemel, minden hálát kiérdemel.

Mindaz naponta eszünkbe jut, amikor a világsajtó lapjain látjuk,

hogy Lengyelország népe legalább annyira akarja a magyar igazság diadalt, mint a magyar nemzet.

Eppen ezért tervünk, hogy ennek a multban gyökerező barátságunk és testvériségnek emlékeit, multját és jelenét elevenítsük fel mi is, hozzuk a nagy magyar rétegek elé, hogy látván lássák mindenek és mindenütt, hogy a kölesönös szeretet és megértés valóban sziklaszilárd alapokon álló ezredéves valóság.

Debreczenben is számtalan olyan mult és jelen kapesolat van, mely a lengyel-magyar testvériségnek ékes bizonyossága. Jelen alkalommal egyetlen magyar család kapesolatait mutatjuk ki. Lovag Fackh Leon nyugalmozott huszárezredes családjának kapesolatait.

Felkerestük az ezredest, hogy mondjon el egyet, mást erről a mélységesen őszinte és igaz kapesolatról.

Fackh ezredes boldogan áll rendelkezésre, hiszen ereiben lengyel vér is csörgedezik, nagyanyja lengyel lelkes magyar asszonygyá lett nagyasszony volt, nagyatyja pedig huszár bravúrral az egyik lengyel szabadsághőst mentette meg, amint alább látni fogjuk.

— Itt van ez a kép. — akasztja le a falról az egyik régi katonaképmását Fackh ezredes —, igen érdekes története van és a mai lengyel-magyar barátságunk egyik ékes bizonyossága. Már a kép története is érdekes. Lovag Fackh Oszkár, aki nekem nagybátyám volt, 1849-ben a szabadságharc leverése után kénytelen volt elbújni Magyarországról, mert itt akasztófára ítélték. Karlsruhében végezte el lítkon a müegyetemet, ahol véletlenül bukkant rá erre a képre, melyet Dallmann a híres esatakép festő festett meg és

azt a jelenetet ábrázolja, amikor 1831. április 21-én Dwerniczky, a vakmerő lengyel generális harc közben elérte a magyar határt, ahol az őt üldöző Rüdiger orosz tábornokkal szemben lovag Fackh József magyar huszárezredes veszi védelmébe.

Nézegetjük a képet, mely korabeli katonai pompában ábrázolja a magyar huszárezredest, amint a szemben

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Exklusiv belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kizárólagosan berendezett, hideg meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas <small>háromszori étkezéssel</small>	8.—
Kétágyas <small>háromszori étkezéssel</small>	14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

álló Rüdigerrel tárgyal, azzal a Rüdigerrel, aki 1849-ben, mint a háromszáz ezer főnyi orosz sereg parancsnoka Debreczenben is megfordult, aki előtt Görgey letette a fegyvert.

A kép alatt az alábbi eredeti felírást találjuk:

Dwerniczky generális harc közben éri el a magyar határt 1831. április 21. Dwerniczky, a vakmerő lengyel generális előnyomulásban Wolhinia felé megverte Rüdiger orosz tábornokot, zsákmányolt 8 ágyút. Majd előnyomult Kolodín felé Rüdiger és egyesült Bozeni féle hadsereggel, amely 72 század lovasból és 18 zászlóalj gyalogosból, ötven ágyúból állott, melyet Dwerniczky látván Lutiner és Illic közötti magasláton, hogy a katonái életét megmentse, különben is csekély hada lévén, hogy magát az osztrák-magyar védelem alá helyezze, osztrák területre, illetve magyar területre menekült.

Az oroszok azonban semmibe se vették a semleges területen védelmet adó biztonságot, követtek a lengyeleket, lötték és verték, míg a határon állomásozó Fackh József, ezredes, a Simonyi őbester ezredének akkori parancsnoka, közbelépett és megakadályozta Rüdiger további harcát, a lengyeleket megmentette hősi fellépésével...

— Természetesen híre ment ennek a nagyszerű bravurnak, — beszéli tovább Fackh ezredes, — megtudta a király és császár is, maga elé hívatta nagybátyámat és azt mondta, hogy ki kellene tüntetnem önt, ezredes, de nem akarom megharagítani a cárt.

De megtudta ezt a huszárbravúr a cár is és külön levélben mondott köszönetet nagyatyjának, hogy a

törvénytelenéget megakadályozta és II. Sándor elküldte levelével a Szaniszlou rend nagykeresztjét. Nézegetjük a képet és Fackh ezredes elmagyarázza a többi szereplőket is.

— Ez a lovas nagyatám mellett gróf Schwarzenburg ezred segédtszi, aki később, amikor a szabadságharcban Gedó és Oszkár nagybátyáim kegyvesztetten külföldön bűjkáltak, kijárták számukra a király-kegyelmét. És ez itt az ezredkürtös, Bakó nevű magyar némes, aki a nagybátyám által adott egyik estélyen egy Coritowszka grófnőt hódított meg, leszármazottai ma is élnek Erdélyben igen közel atyafiságban a Vass gróffokkal. Ez a bál és estély Tarnopolban volt, ahova Simonyi öbester ezredét akkor helyezték el, amikor a híres, neves öbester Bécsben egy ekkéző kadettot büntetésül agyonlőtetett.

Tarnopolban nagyatám volt az ezredparancsnok már és ott ismerkedett meg Pöllenberg Ernő akkori kapitány hugával, Anulával, akit nőül is vett. Így igen közeli atyafiságban volt az aradi vértanúval, hiszen nagyatám testvére volt. A szabadságharc alatt, mint lengyel tisztet Latour vezényelte Pöllenberget Magyarországra, ahonnan aztán átállott a honvédekhez, a sorsát mindenki ismeri.

— Van nekem más lengyel kapcsolatom is; testvéröcsém a másik magyar szabadsághősnek, Dembinszkynek egyik unokahugát vette nőül. Magam pedig mikor Galiciában harcoltunk, a lengyel részen

Oknánál volt alkalmam megcsodálni a lengyel légió 18. 20. ezredős szinte gyermek tagjainak hősi viselkedését, vakmerő bátorságát. Olyan jól verekedtek ezek a fiatalok, hogy mi öreg huszárok se különbben.

Aztán Staniszlau környékén történt az alábbi érdekes élményem. én váltottam fel a Nádasdy ezrednek egy divízióját és Sulkowszky őrnagytól vettem át a hely parancsnokságát. Az őrnagy átadott két férfit és két nőt, akiket kémszerűen fogtak, azzal, hogy akasztassam fel őket. Ez Klumátz város mellett volt és már készült az akasztófa.

Amikor a lengyel városka polgármestere jött hozzám és könyörgött, hogy fel ne akasztassam a négy embert, mert ezek az orosz cserkészlovasok legkedvesebb emberei és ha visszavonulunk, éppen visszavonulásban voltunk, akkor hők köbön nem marad Klumátzban.

Magam sem szívesen hajtottam volna végre ilyen rendelkezést, örömmel kaptam a polgármester kérésén, kértem, hogy ezt adja írásban, a városi tanácsal, hogy fedve legyenek, aztán szababodon bocsátottam, illetve nekik adtam át a négy elítéltet, amivel aztán sikerült ezt a szép kis lengyel városkát megmenteni, mert valóban vissza is vonultunk és az oroszok szállottak meg a várost.

Nagyot sóhajt, elgondolkozik a múlton és megsimogatja Fackh ezredes hős nagyatyjának lengyel, magyar bajtársi eselekedeteiről beszélő régi, régi esataképet. A szenttamási és verbászi hős tábarnok unokája, a magyar szabadságharc egyik jeles hősnének világ háborús hőst idézi a multat és meggyőződéssel, szeretettel mondja:

— Egyek vagyunk mi, lengyelek, magyarok. Egy a sorsunk, egy az életünk, közösek bajaink, legyenek a jövőben közösek határaink és örömeink is.

Vajha a nagy Isten mielőbb meghallgatná az ezredes csendes imádságát, lélekéből fakadó óhaját...

Szalacsy Rácz Imre.

•••••
x Az olesónál is olesóbban járhat színházba, aki kedvezményes szelvényt vett a színház földszinti titkári irodájában.

Házassággal végződik...

18 éves debreceni lány és 22 éves fiu romantikus szökése Budapestre a végén teljes boldogsággal.

I.

Az ügy a rendőrségen kezdődött. A központi ügyelet sok bonyolult és különös panaszt hallott szobájába beharagant egy izgatott férfit:

— Panaszt szeretnék tenni — kérem, mondta remegő hangon.

— Mi történt, kérem? — érdeklődik a detektív és egy mozdulattal már nyit is a jegyzőkönyv után.

— Elszöktette a lányomat... az a gazember — mondotta az apa. Hallott ön, már ilyet? ... Egy 18 éves lányt elszöktetni.

A detektív hallott már ilyet, de ezt nem árulta el az apának. Éppúgy nem, mint azt a melléggondolatát, hogy ha már vannak ilyen nyugtalanvéri fiatalok, akik mindenáron szöktetnek, azok rendszerint 18 éveseket szöktetnek és nem 78-asokat... Ehelyett szépen felvette a tényállást, amely szerint a fiatal lány a kora reggeli órákban elment hazulról és nem tért vissza. Helyette a délutáni posta levelet hozott, melyben bocsánatot kérve szüleitől bejelentette, hogy szökök. Végérvényesen és visszavonhatatlanul... Mert nem élhet a Pistike nélkül, aki egy drága cukros fiú, amellyel, hogy a világ legbátrabb és legtehetségesebb embere, arról nem is szólva, hogy milyen nagy jövő áll előtte. Egyelőre ugyan még nincs állása, de hát azért mentek mindjárt Budapestre, hogy valami jó zsiros állást kifogjanak és ha visszatérnek a papa, meg a mama biztosan nem fog már haragudni... Sőt büszke lesz rájuk...

A levél sarkában volt még egy pár szó... Csak annyi, hogy a Pali udvözlöm.

— Ki ez a Pali? — érdeklődik a detektív.

— A lányom vőlegénye... — mondotta restelkedve a zord atya. — Most lett volna karácsony előtt az esküvőjük. Most, hogy adjam én át szegény fiúnak ezt az üzvözlöt.

Még javában tartott a panaszfelvétel, amikor egy elezánan öltözött, de annál jobban feldúlt hölgy robbant be az ajtón...

— Itt lehet kérem panaszt tenni? — érdeklődött...

— Igen, csak tessék kiesit várni — mondotta a detektív.

— Jajj, de én nem várhatok kérem.

Életbevágó ügy. Egy taknyos, haszontalan fruska megszöktette a fiamat... De ez nem elég, a fiam magával vitt 240 pengőmet is, mit adófizetésre vitt el reggel. Most mit csináljak.

Erre már az izgatott panasztevő úr is megszólalt.

— Kérem Nagyságos Asszonyom... Engedjen meg egy kérdést. Nem X... István az ön fia?

— De igen — hülledezett a hölgy.

Talán már meg is van — tette hozzá fellobbanó örömmel.

— Oh nem, kérem... Én is panaszos vagyok. Csak nekem meg a lányomat szöktették meg. A kegyed fia éppen. Azaz — tette hozzá engedékenyen a hölgy vesztőlő tekintetere — egyezünk meg abban, hogy megszöktették egymást.

— És a 240 pengőt is, hogy meg ne feledkezzünk — makacsodott a hölgy.

— Hát mondjuk, hogy azt is — tette hozzá most már nyugodtabban a férfi. De lássa be asszonyom, hogy egy fillér nélkül nem várhattak neki az útnak. Nem is gondolja, hogy mennyire megyűztetett engem, hogy azt a kis pénzt elvitték.

— Ennem is megyűztetett volna, ha a maga pénzét vitták volna el — renylikázott a hölgy. — De mi lesz az adómmal.

— Egyelőre talán arra gondoljunk, hogy mi lesz a gyermekjelekkel — mondotta az apa. Én azt tanácsolom, hogy tegye meg asszonyom is kapcsol-

latban a panaszát és aztán beszéljék meg egymás között adolgot.

Notabene: a két panasztevő együtt távozott.

II.

A rendőrség megállapította, hogy a fiatal-pár autón vitte ki magát az állomásra. Ott jegyet váltottak Budapestre és valószínűleg szerencsésen meg is érkeztek. A pontos személyleírás radiogrammmal útján elment a budapesti főkapitánysághoz.

III.

Budapestről levél érkezett az apához:

... Nagyon boldog vagyok... olyan remekül érzem magam, ahogy születésem óta sohasem... Csak ti ketten, apus és anyus, hiányoztok. Pistinek ugyan még nincs állása, de nem is hagyám, hogy mindjárt agyonhajszolja magát... van neki ugvis elég dolga... Ha majd már nem haragszotok, hirdessétek meg egyik budapesti reggeli újságban, hogy megbocsátotok és vártok... Csak ne sokára, mert a pénz már fogytán van... Csókol benneteket a ti Hesziték.

IV.

Részlet egyik újság "Levelezés" hirdetés-rovatából:

Örülök, hogy nincs semmi bajod... Mindent megbocsátotunk... Dispenciációt viszem, a menasszonyi ruhát edesanyád hozza... Azt akarom, hogy meg legyen az esküvő és már úgy gyere haza. Tudásd táviratilag a címedet, ha van még pénzed táviratra: Anyus és Anyus...

V.

X. úr és öz. Y.-né tudják, hogy kedves fiúk és lányuk november 15-én, Budapesten, házasságot kötöttek. Mkéh.

Az adóhivatal zálogolt 240 pengő utolsó negyedévi adó be nem fizetése miatt öz. Y.-né lakását. Befoglalták a rádiót és zsonorát.

A rendőrségen pedig két visszavonási jegyzőkönyv után ad acta tettek az ügyet, mely teljes happy-enddel végződött. (parvus.)

Vissza a Krisztushoz

Várjuk a Jézust. Közéledik születésének ünnepe s szent vagyakozással tárjuk ki szívünket, hogy befogadhassuk. Várakozásunk áhítatos percében egy régen hangoztatott jelszó csendül a fülemben: vissza a Krisztushoz, vissza az evangéliumhoz. Régen, még a reformáció idejében hangoztatottak először. Vajjon kell-e ezt a jelszót most is hangoztatni? Most, mikor a bibliát eldobó hitellenek tábora még mindig nagy, most amikor sokféle béktelenséget és szertelenséget látunk, harsogni kellene ennek a szónak: vissza a Krisztushoz.

Mindenféle félelem s bizonytalanság Mindenki elé egy nagy kérdőjel mered: mi lesz? Minden félelem és sötétben botorkálás csak azért, mert letértünk az ige fényével megvilágított útról. Keressük az Isten arcát, hogy legyen vele egy megnyugtató találkozásunk, hogy legyen már egyszer megbékélt boldog életünk. A kultúr embernek sok mindent sikerült már megvalósítani. Isten nélkül élni. Valahányszor megpróbálta, kiabándult s véres fővel bukott vissza a hitelenség ormairól, Jézus! kit az Atya azért küldött, hogy vezesd ki az embereket a sötétből — hozz nekünk új hitet, mely összeforraszt e hazában minden magyart a szeretetben. Új hitet, hogy legyenek itt emberebb emberek, magyarabb magyarok, akik megvalósítják minden magyar vágyát, álmát: új Magyarországot a régi határai között.

Béres Antal.

Szent Erzsébet napjára

Őszi napsugárban szép őszl
hangulathoz
Napsugárként tündökölsz az ég
peremén
Remény csillagunk vagy, türelemre
intesz
Hogy példátat kövessük az élet
lengerén

Küszöntünk névnapodon! Te legszebb
„Rózsátő”
András magyar király tündér szép
leánya.
Te róza esodás kenyér osztogató,
Magyarország „Örök Ideálja”.

Hajnaleszillagom! égő bánatom te
vedd el
Te adj reményt! Te adj erőt,
Ha megtört szívem reszket kora reggel
A fájdalomtól izzó nap előtt.

Esti csillagom! öntsd szívembe mélyen
Vigasztaló fény sugarad
Halálal való küzdelmes harcaimban
Védő Angyalom! Te légy Magad.

Napsugaram! fényt, békességet eszjél
hazánkra,
Hít remény szeretetünk legyen végtelen
Minden virág! Te néked nyíljon
... Neked illatozzan! Örök élet!

ANONYMUS.

Egy arany vitézségi érmes pecsi 52-es altiszt

Az osztrák-magyar balkáni haderők 1914. évi őszi támadó hadjárata folyamán november 16—30 között vívták a Kolubara—Ljig menti csatát, melyben a makacsul védekező szerbek nehéz és veszélyes harcok után az egész vonalon 15—20 km-re visszavonultak.

Különösen heves küzdelem fejlődött ki november 23-án az osztrák-magyar hadsereg déli szárnyán, ahol a XIII. hadtest és a 36. gy. ho. kötelekében a vitéz pecsi 52-es bakák támadtak és a nap folyamán számos hőstettel öreg bitették a magyar hadidicsőséget.

Különösen kivált a sok derek 52-es közül Hock András őrmester, ki már az előző napok egyikén szakasza élén öntevékenyen megrohant és elfoglalt egy keményen védett szerb állásrészt, másikkán pedig önként jelentkezett az ellenség felderítésére járőrbe, meglepően megtámadott és megszalasztott egy ellenséges szakaszt, kiszabadítván egy súlyos sebesüléssel fogságba esett osztrák százados is.

Hock őrmester támadó százada a meredek hegyháton jól fedezett szerbek gyilkos tüzeiben megakadt és nyilvánvalóvá lett, hogy arcbani támadás nem vezethet sikerre. Ekkor Hock önként ajánkozott, hogy egy vízműszóna előreküszva oldalba támadja a szerb állás egy részét. Sikerült is szakasza élén az ellenséget 50 lépésnyire észrevétlenül megközelítenie. A vízműszóban részben még csak közeledő embereit jóval megelőzve s ném törődve az ellenséges tüzeléssel sem, pisztollyal a kezében az ellenségre rontott és megadásra szólította fel. Merész fellépése olyan remületet keltett, hogy 30 szerb megadta magát.

Hock őrmester ezután megszállotta az elfoglalt állásrészt s így az ellenség közö ékelődve és a csatlakozó részeket tűz alá véve lehetővé tette, hogy százada támadását csekély veszteséggel győzedelmesen fejezhesse be.

Hőstetteinek jutalma az arany vitézségi érme lett.

•••••
x Még a lakórkos ember is járhat színházba, ha kedvezményes szelvényt vett a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

A palesztinai zavargásokról. Az angolok egy várost, ahol a felkelők befészkeltek magukat és nem akarták a várost átadni, rommá lőtték.

Egy londoni kórház, ahol a betegek külön fülkékben vannak elhelyezve és az egyes fülkék üvegfalal vannak elválasztva, hogy az ápolónó áttekinthessen egyszerre több betegszobát.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

közös ócám

volt az, ami minden magyarnak osztályrészül jutott a közel múlt eseményeinek győnyörű sorában. Nem volt itt különbség magyar és magyar között, hiszen egyet akartunk, egyet vártunk, egyet követeltünk. Egyik barátunk arról ír meghatottan, hogy 38 éves közszolgálati alkalmaztatása alatt a múlt héten volt a legboldogabb, amikor egy fiatal tiszt megjelent hivatali asztala előtt november 10-én és boldogan újságolta neki, az ismeretlen "civilnek", hogy holnap, 11-én haza megy Kassára, hogy végre megláthassa szüleit. Igen, egyek vagyunk, mint a nagy események mutatják. Egyek vagyunk, magyarok vagyunk valahányan hála Istennek, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen ruhát, milyen rangot visel, mert valahányan egy rangnak vagyunk a kiüntetéltjei: annak, hogy magyarok vagyunk!...

arról, hogy

a kis pékinas

az utolsó napokban esett áldozatul annak, hogy magyar volt. Egy kevéscsike szegényes piros-féher-zöld szalagoeska miatt oltották ki életét durva erőszak bajnokai, a csehek. Pintyőke madárra ágyúval lőtték. Fűttyős, kedves szája vérrel telt meg a magyar pintyőke madárnak. Szeme csillogása megtört, de arcán világított tovább a magyar mosoly akkor is, amikor Isten ítélőszéke elé lépett a kis meggyilkolt pékinas, hogy vádat emeljen hazája barbár elenségei ellen az Uristen trónusa előtt. Egyik debreceni ezredes azt üzeni általam a magyar anyákhoz, a magyar asszonyokhoz, hogy ennek a mártír-halált halt kis magyarnak emlékére adjon minden magyar asszony és leány két fillért, hogy méltó sírmléket emeljünk! Azt üzeni egy ezredes. És a kis pékinas látja a magyar föld fe-

letti égből, hogy érdemes volt meghalni azért a hazáért, ahol ma tízmillió magyar szívében él tovább elhalált, elfehéült édes magyar arca...

arról, hogy

kőházablók

még nem voltak a történelemben sehol a földön, de ezt is meg kellett érnie a magyar Felvidéknek. A csehek szemtelensége és elvetemültsége nem ismert határt. Felháborodással olvassa és hallja minden népe ennek a földnek az elvetemültség ilyen útszéli tempóját. Operált betegek alól vették ki a szalmazsákokat. Haldokló gyermekek mellől szöktek el a Pospisil nevű ügyvezető cseh orvosok.

Ami szenny és piszok lehet a földön, azt a csehek most mind csokorba kötötték és a világ elé rakták, mintha azt akarták volna mondani: ime, ezek vagyunk, ilyenek vagyunk, nem lehetünk mások, mert ilyenekké teremtettük magunkat, nem adhatunk mást, mint mi lényegünk. Igen, hallja és lássa a világ, hogy mire képes a kultúrma alatt is barbárul olromba és durra cseh pimaszság. Lentebb vannak a hullarablónál, mert az attól veszi el, aki már úgy se él. De betegről, szerződőtől elvenni a melegséget, enyhet nyújtató lepedőt, erre nincs szava a mai emberiségnek. Találni kell rá új szót. Talán egyelőre az is jó lesz, hogy mindenre, ami elvetemültség, ami piszok, ami fertelem ez-

után nem mondhatunk mást, mint: cseh. Ezzel mindent elmondunk.

arról, hogy

a könny

soha sem állott volna olyan könnyen a magyar szemében, mint az elmúlt héten, amikor lépten, nyomon elfordítottuk eleinte a fejünket, hogy kibuggyanó könnyeinket takarjuk, aztán rájöttünk, hogy miért titkolni azt, ami a miénk, ami jólesik, ami végeredményben szent, hiszen magyar érzelmek értékes megnyilatkozása. Boldog önfeledtséggel sírtunk, könnyeztünk és áldottuk az Istent, hogy magyarnak teremtett bennünket, hogy megérhettük ezt is, melynél fenségesebb csoda aligha termelt ebben az érszázadban a földön. Sírtunk szabadon, jó szívvel, szinte szakadatlanul. A rádió mellett, az újság lapok forgatása közben, szemtanuk elbeszélésére, mindenre a világon, ami emlékeztetett bennünket arra, ami történelem ezekben a drága napokban. Sírtunk, jól esett a könny, büszkének voltunk a könnyeinkre és mindenre, ami könnyel esett a szemünkből. Adjon az Uristen minél több és minél több ilyen könnyes napokat még a magyarnak...

arról, hogy

a csák

a legrésztebb emberi kifejezése a legrésztebb benső érzelemnek, de még a csókban is van különbség. És a csókok versenyén az olajág győzelmi díszet annak a csóknak adnám, melyet a párkányi hídfőnél ejtett az elővéd főhadnagy az édes, felszabadult anyaföldre és annak a rokonsóknak, melyet egy komáromi öreg magyar paraszt könnyek között csókolta rá a Duna immensó partján a felszabadító magyar földre. Milyen találékony az emberi elme, milyen nagy és bölcs megnyilatkozást talál az emberi tiszta szív. Kár, hogy nem tudom annak az öreg magyar parasznak a nevét és nevét ismerem annak a főhadnagy se a nevét, akik ilyen gyönyörűen megbecsülték a csók tisztaságát és így megszentelték a magyar.

Halászcápa, amely ritkán valósul meg. Egy newyorki halásznak ezt a hatalmas halat sikerült kifogni, súlya 300 kg, magassága több mint 2 méter. Svájcban az Alpok felett drótkötél pályán 200 méter magasságból ereszkedik le egy akrobata, közben különböző mutatványokat végez.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Megadta Isten

de azért adta meg, hogy mi aztán üzön, vizen keresztül minden időklg megtartsuk. Ez a különleges feladat titeátok háru. Mindenre, minden magyarra egyforma feladattal, egyforma kötelességgel!...

Igen, jól sejtitek, a magyar Felvidékről van szó.

Helyesebben annak egy töredék részéről, melyet már sikerült visszaszerezni azzal a titkos vágygyl, reménységgel, hogy ezután jönnie kell a többinek is. Az egészetek...

Mi hirdessük első sorban, hogy: — mindent vissza!

Mindent, ami a miénk volt. Már pedig a miénk volt mind a 325.000 négyzet kilométer föld, — melynek kétharmadát elrabolták tőlünk és most 12.000-et nagynehezen visszaadtak!...

Mi hisszük, valljuk, hirdetjük, hogy ez nem minden. Még csak most következik az igazi jóvátétel, mely minden magyart hazához, mely minden magyarnak ottbont teremt történelmi Magyarország áldott földjén.

Ha szépen nem adják, akkor majd elveszük méltó eszközökkel.

Ha tovább is taktikáznak ellenségeink, halálos bántalmazóink, majd a magyar ökök észre téríti őket. A magyar ökök, mely nem ismeri a kerteletést, taktikázást, oda üt, ahol annak helye van!...

Mert az, amit kaptunk, nem elég.

Ez csak arra jó, hogy a továbbiakat is megkapjuk, minél előbb, ha igazi békét akar a világ. Addig béke nem lesz és nem lehet a földön, míg az ezer esztendőös magyar földön idegen járom alatt nyög a magyarság!...

Ezért fogunk harcolni, ezért fogunk küzdeni!

Harcunkban, küzdelmünkben velünk lesz az Isten, aki már is megmutatta hatalmát és igazságát ellenségeink átkos hazugságával és gonoszságával szemben!

Ha pedig velünk az Isten, ki lehet ellenünk!...

A mi drága hazánk

Imádkozunk érted
Edes Magyarhazánk
Hogy ismét láthassunk
Gyásznapjaid után.

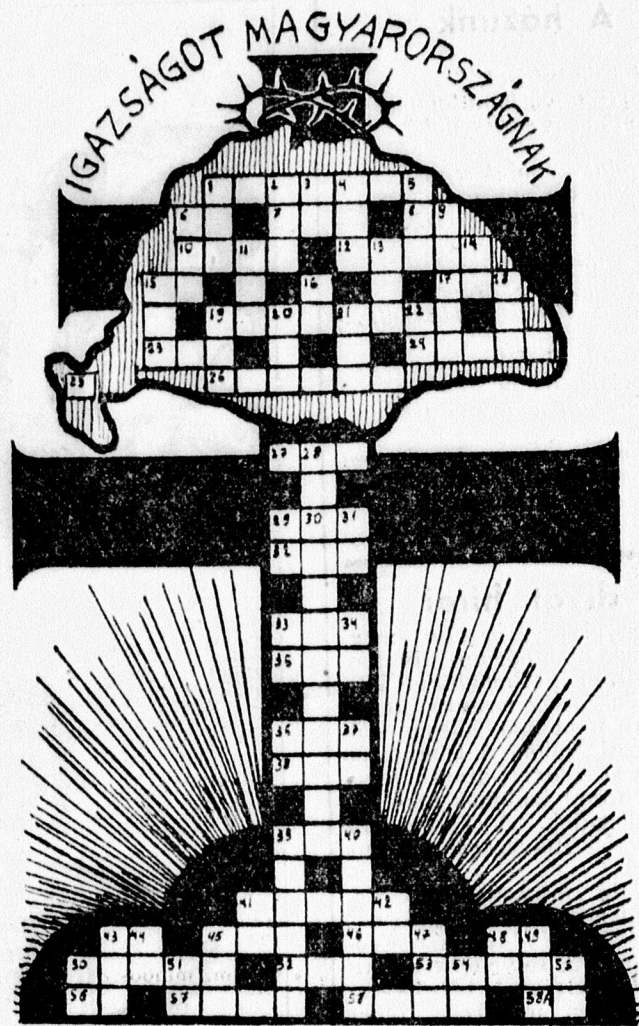
Magyarok Istene,
Imánk hozzád küldjük!
Oh add vissza nekünk
Ami magyar földünk!

Add vissza földünknek
Elszakított részét,
Felvidéket, Bácskát,
A szép magyar Erdélyt.

Magyar gyermekeket,
Magyar felnőtteket
Kik rabságban élnek.
Oh add vissza nekünk.

Könlünkre öleljük,
Ha meglátjuk őket
Magyarok Istene
Áldd meg a te néped.

Kovács Ilona II. c. polg.

Gyöngyössi Pethes Andor.

Vízszintes sorok:

- Láncszaserü fegyver.
- Hibátlan.
- Kopasz.
- Szamar hangja.
- Humoros, elmés történet.
- Leánynev becézo.
- Ellentétes kötöszó.
- Orvos rövidítése (latinul).
- A mór építőművészet tündöklő alkotása.
- Talál.
- Tóth Kálmán verse.
- A hidrogén vegyjele.
- Itt halt meg Mohamed.
- Nem fölé.
- Izomrésze.
- Kánikulában van.
- Öszedült épület.
- Fémtisztító.
- Névutó.
- Azonos mássalhangzók.
- Bizony a halotti beszédben.
- Egértermék.
- A jószívü.
- Fémtisztító.
- Igen ódes. (Méhek készítik.)
- Fém.
- Magyar író és könyvkiadó. (1840—1909.)
- Védó.
- A társadalmi rétegek összessége.
- Tól-tól latinul.
- Vigyázók.
- Fünnév becézo.
- 58a. Nem tegnap.

Függőleges sorok:

- Családfő.
- Állóvíz névelővel.
- Be párja.
- Mindentek van. (Árnyak.)

- Kemény termés!!
- Disze.
- Immel ikerszáma.
- Ebben kapjuk az ételt.
- Hangszer.
- Latin e.
- Napszak.
- Eneklő szóeska.
- A megfagyott harmat.
- Kalmárban van.
- A rágesáló emlősök egyik családja.
- Lófalka.
- Ra párja.
- Pinn körorvos, ó gyűjtötte össze a Kalevalát.
- Szamar hangja.
- Bari magánhangzói.
- Egyenlő függ. 55. (Egyiptomi napisten.)
- Kamarában van!!!
- Igekötő.
- A kockának nyole van.
- Vannak síkbeliek és térbeliek.
- Az anyag legkisebb alkotórészei.
- Kérdőnévmás. (1041—44.)
- Engem latinul. (Ekezettel.)
- ... Sámuel, magyar király.
- Ott németül.
- Férfi latinul. (Virgácsban van.)
- Lakat.
- Mert latinul. (Név, németül, fonetikusan.)
- Tól-tól latinul.
- Nem al.
- Kard kínaiul.
- Egyenlő vízsz. 58a.

(Beküldte: Ifj. Meszlényi Iván.)

A felvidékiekhez

Magyar testvéreim, kik most itten vagytok

Halljátok zengeni a költői lantot!

Húsz éve testvérim, mióta szenvedtek,

Keserves, könnyázott, száraz kenéret

Eszték.

Küzködötök a lét szörnyű kérdésével

Es ezt rablókezek, mint rongy lópték

széjjel

Elynyomták bennetek a hazafiságot,

Nem túrték hall'ni a magyar igazságot

Itt kellett rettegnet, hol őseink vére

Csorgott minden egyes porszemnyi kis

rögge.

Ez a föld, melyen az ősapáink éltek,

Bitorolták máig, átkos, gaz pribékek

De az Ur megszólalt, dörgő volt a

hangja:

Szabad vagy, ó szabad, Felvidék

magyarja.

És a hálaének minden egyes ajkon

Felzendül harsogva, hogy az égig

halljon...

De halljátok?... mily nesz ez?

Maradjunk csak csöndben.

Halálhörgést hallok... a rabbilincs

csörren...

Ah... tudom testvérim... ó én tudom,

érezem,

Ki az, aki jajgat átkos rabbilincsben!

Székelyek!... Testvérim, ne sírjatok!

megyünk...

Megyünk, ha bárki is jön majd mi

ellenünk.

Felvidéki testvér, mondd; menni

akarunk,

Nincs már bilincs rajtunk, szabad lett

a karunk!

És addig nem hagyunk e gaz nének

békét.

Amíg rabnak látjuk Erdély magyar

népét.

De ha együtt leszünk magyarok,

szabadok!

El ne feledd soha: „Szabad magyar

vagyok!”

Véssed be e szót mélyen a szívedbe

Nehogy kitoröljék! Emberfia egy se.

Kérjük a jó Istent, nézzed a mi népünk

Nagy Magyarországot ó add vissza

nekünk!

Ifj. Szabó László Zoltán
fémipari szakisk. tan.

Magyar sóhaj

Magyarok Istene
Leborulva kérünk,
Ami drága hazánk
Oh add vissza nekünk.

Add vissza Erdélyt
Bácska, Bánát földjét
Fohászodva kérünk
Oh add vissza nekünk.

Kocsfi Mária II. c. polg.

Gyilkos Trianon

Trianonnak gyilkos keze
Szétszaggatta hazánkat,
A Felvidék kínese földjét
Oda adta másnak.

Erdély kínese területét
Idegenek bitorölják,
Szép Kolozsvár s Arad földjét
Idegenek lakják.

De nem hagyjuk, hogy elveszen
Ezeréves szép hazánk,
Miénk lesz még a Felvidék,
Erdély, Bácska és Bánát.

Ferge Irén II. c. polg.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy kis versemet viszont láttam a Gyermekes Debreczenjében. Most küldök egy másik verset, melynek címe: „Vérző Magyarország”. Ha jó, kedves Imre bácsi, szíveskedjék közölni kis lapunkban. Maradok hű munkatársa, kiváló tisztelettel

Pázsiti Kata II. c. polg.

Üzenet: Kívánságod teljesül.

Kedves Imre bácsi!

Tisztelettel kérem kedves Imre bácsit, hogy az alant közölt versemet, ha jó, a legközelebbi alkalommal a Gyermekes Debreczenjében kitenni szíveskedjék. Maradok továbbra is a Gyermekes Debreczenje hű munkatársa és Imre bácsi hálás tisztelője:

Hj. Szabó László Zoltán
fémip. szakisk. tan.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szeretnék bejutni a Gyermekes Debreczenjének táborába. Most küldök egy verset, melynek címe: „A mi drága hazánk”. Ha jónak látja kedves Imre bácsi, szíveskedjék közölni kis lapunkban. Leszek hű munkatársa, tisztelettel

Kovács Ilona II. c. polg.

Üzenet: Örömmel fogadlak.

Kedves Imre bácsi!

Még azt se tudom, hogy meg felelt-e a multheti versem. Már küldök egy másikat is. Ha jónak találja Imre bácsi tetszik szíves lenni közölni. Maradok tisztelettel

Óri Sándor V. o. t.

Üzenet: Amint láttad, megfelelt és a most küldött is sorra kerül.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szeretnék bejutni a Gyermekes Debreczenjének táborába. Most küldök egy verset, melynek címe „Magyar sóhaj”. Ha jónak látja kedves Imre bácsi, szíveskedjék közölni kis lapunkban. Leszek hű munkatársa, tisztelettel

Koosi Mária II. c. polg.

Üzenet: A II. c. polgári a jelek szerint összebeszélte és én ennek szívből örvelek. Csak rajta, írjatok szorgalmasan, minden írást szívesen fogadok.

Kedves Imre bácsi!

Megpróbáltam én is egy kis verset írni. Arra kérem Imre bácsit, ha jó,

tessék kitenni a kis lapunkba.

Szeretettel üdvözölöm Imre bácsit.

Óri András III. el. o. t.

Üzenet: A küldött versed sorra kerül és örömmel látom esatlakozásod táborunkhoz.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szeretnék bejutni a „Gyermekes Debreczenjé”-nek táborába. Most küldök egy verset, melynek címe „Az én nagyapám”. Ha jónak látja Imre bácsi, szíveskedjék közölni kis lapunkban.

Leszek hű munkatársa tisztelettel

Hegedüs Erzsébet II. c. polg.

Üzenet: Már be is jutottál táborunkba. Mászor is szívesen olvassuk írásodat.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy versemet szíveskedett közölni. Igyekezem minél jobb verset írni kis lapunk számára. Most küldök egy verset, melynek címe: „Gyilkos Triánon”. Ha jónak találja kedves Imre bácsi, szíveskedjék közölni kis lapunkban. Maradok hű munkatársa tisztelettel

Ferge Irén II. c. polg.

Üzenet: Csak továbbra is légy szor-

galmas munkatársam és ha jó verset írsz, szívesen, sőt örömmel közlöm kis lapunkban.

Kedves Imre bácsi!

Én is olvasója vagyok állandóan a Gyermekes Debreczenjének és szeretnék ismét bekerülni bekerülni kis lapunk olvasótáborába. Most itt küldöm „Az édes hazám” című versemet, szeretném, hogy ha mennél hamarabb tetszene közölni, mert ez most esedékes.

Tisztelettel maradok hű munkatársa

Berger Kató III. o. t.

Üzenet: Semmi akadálya nincs, hogy ismét munkatársam légy.

K. N. K. Leveled későn érkezett, így most üzenem, hogy a könyv kiadása igen költséges máma és nem sok remény van arra, hogy kifizető legyen. Ha azonban úgy érzed, hogy bírod anyagi erővel és szellemi felkészültséggel, hát rajta, örömmel várjuk egy volt munkatársunknak trissz könyvét.

E heti könyvjutalmat Óri András, Koosi Márta és Kovács Ilona kapja. Jutalomkönyveiket esütörtökön délután 3-4 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

MAGYARÁZAT

— Ugy belebolondultam a Gizikébe, hogy valósággal félbolond vagyok a szerelemtől.
— Hát miért nem veszed el feleségül?
— No, egészen még nem bolondultam meg.

A KISAUTÓK KORÁBAN.

— Fogalmazó úr, kérem, ez az ürvezető nem akarja sem a kihágási bírságot megfizetni, sem a kocsiból kiszállni.

Csak egy mosolyt

HA A SKÓT VACSORÁT AD.

A skót felhívja a barátját telefonon:
— Halló! Van valami terved holnapra?

- Semmi.
- Szerdára?
- Szerdán se megyek sehová.
- Csütörtökre?
- Csütörtökre jegyet váltottam a színházba.
- Ilyen pech! És én éppen csütörtökre akaralak vacsorára hívni.

TENYER ÉS TALP.

A fiatalember megjelent imádottjának apjánál és így szól:

- Adj a nekem a leányát és én a tenyeremen fogom őt hordani, feltéve...
- Nos?
- Ha ön előbb talpra állít engem.

TALÁLÓ KÉRDÉS.

- Tudod mi a különbség egy vasaló és egy ceruza között?
- No?
- Egyszer ejtsd mind a kettőt a lábadra, majd megtudod.

ANGOL HIDEGVÉR.

Még a világháború előtt Angliában borzalmas vasúti katasztrófa történt. A vonaton egy flegmájáról különösen híres gazdag angol is utazott. A katasztrófából szerencsésen megmenekült, mindössze egyik lába tört el. Nyugodtan leült a sínek mellé és várta, amíg orvosi segítség érkezik.

A kalauz, amikor észrevette, oda-futott hozzá és egész testében remegve mondta:

— Uram, borzalmas dolog történt. Az ön szolgája meghalt. A szerencsétlent valósággal ezer darabra tépte a belénk rohanó vonat ereje.

— És mondja csak — szólt nyugodtan az angol —, nem találta meg véletlenül az ezer darab között azt a kis részt, ahol a bőröndöm kulcsát tartotta?

AKTUÁLIS KÉRDÉSEK.

- Mi a különbség Tiso és Volosin között?
- Az egyik tizenkilenc, a másik egy híjján Huszt.

- Gondolod, hogy a ruszin-kormány nem a legjobban érzi magát?
- *Vglósnüleg...*

A SKÓT BUDAPESTEN.

A skót megérkezik Budapestre és néhány nap múlva áradozó levelet ír haza feleségének: »Nagyszerű város ez a Budapest, különösen kitűnők a zenés kávéházai. Az ember bemeleg, nagyszerű feketekávékat kap és mellé elsörangú cigányzenét. Kijövet az ajtónál egy kis asztalkán egy falca áll, amely tele van pénzzel. Gavallér voltam, mindössze egy pengőt vettem el belőle.»

SHAWIZMUS.

Bernard Shaw, a világhírű angol író találkozott egyik tisztelőjével.

— Igazán örvelek a viszontlátásnak — mondotta Shaw —, kegyed csodás színben van.

A nő eredeti akart lenni és így válaszolt:

- Sajnálom, hogy nem viszonzozhatom önnek ezt a megállapítását.
- Csak tegye meg nyugodtan — mosolygott Shaw —, csapjon be engemet ugyanúgy, ahogy én kegyedet.

A BOLOND.

Egy kis francia városkában élt Charles apó. Mindenki bolondnak tartotta, gúnyolta, senki emberszámba nem vette. Egy napon Charles apó hosszú zsinéget húzva maga után, végigment a városka főuccáján és minden embertől megkérdezte:

- Nem látta a láthatatlan embert?
- Az emberek mosolyogtak és nem méltatták válasza. De Charles apó ez nem zavarta. Ment tovább, húzta maga után a zsinéget és tovább kérdezősködött a láthatatlan ember felől.

Vége a boltajtóban álló pék megkérdezte tőle:

— Te bolond! Miért keresed a láthatatlan embert?

Charles apó hátraintett a zsinegre és azt mondta:

— Elhoztam neki a kutyáját.

DALOL A RUSZINFÖLD.

Kedves Benes Eduárd,
Hol van a sok milliárd?

HOLDFOGYATKOZÁS.

F. hó 7-én, hétfőn éjszaka eltűnt a Hold, később azonban megkerült. Igen élénk holdfogyatkozást észleltek a Földvidéken. A betelepített cseh legionáriusok holdjai megfogyatkoztak.

TELEFON

— Halló! A fiam betörte az ablakát? Jól tette! Ha sokat beszél, beveri a fiam a többi is...

MEGNYUGTATÁS

Betörő: Ne féljenek, nem szólok a mamának, de az ékszereket azonnal adják át.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovalvezető: Boross György

SAKK

Rovatunk olvasói többször találkoztak már Brilla névvel. Alábbi játszmájában az európai híru Hennebergert, a legfényesebb stílusban kényszeríti megadásra. Örömmel állapítjuk meg, hogy Debrecen ismét megajándékozta a magyar sakkozást egy sokat ígérő rendkívüli tehetséggel.

71. SZÁMU JÁTSZMA.

Négyes huszárjáték.

Játszották a Wiener Sachzeitung „Pancuropa Gruppe“ levelezési versenyén 1937 október hó 1-től, 1938 november hó 1-ig.

Világos: Walter Henneberger. Ennenda. (Svájc.)

Sötét: Brilla Sándor. Debrecen.

1. e4, e5. 2. Hf3, Hc6. 3. Hc3, Hf6. 4. Fb5, Fb5. 5. 0—0, 0—0. 6. d3, d6. 7. Fg5, Hec7. 8. Hfh4, e6. 9. Fe4, Kh8. (Dr. Lasker lépése.) 10. f4, exf4. 11. Fxf6, gxf6. 12. Vh5, (Henneberger újítása; szükséges, mert pld. 12. Bxf4 után Hg6!-al sötét jól áll, míg most a világos támadás nagyon erős. Sötétnek igen óvatossá kell lennie, hogy világos taktikai lehetőségeit parirozsa.) 12... Heg6! 13. Hh5, d5! (Tehermentesíti az f7 pontot.) 14. Fb3, Fxc3. 15. bxc3, Fe6. 16. Bf3! (A királysábrnyon kezdődik a pergőtűz.) 16... Bfg8. (Előkészíti Hf8-at és véd a g vonalat.) 17. d4!! (Tartja az e5 mezőt, — Hc5! — akadályozza, hogy Vb6 sakkal jöbessen és végül ravasz csapda.) 17... Vd7! (Nem pedig dxe. 18. Bh3, Hf8. 19. Fxe6, fxe. 20. Hb6!! és nyer.) 18. Bae1! Bge8! (Bae8? nem jó 19. Hh6, Bg7. 20. exd5, Fxd5. 21. Bxe8!, Vxe8. 22. Fxd5, exd5. 23. Kf2! miatt. Világos tehát nyer egy tempót.) 19. Bcf1, Beg8. 20. Bfh3, Hgf8. 21. Vh6, Bg6. 22. Vxf4, Bg5! 23. Bhg3! Hfg6. 24. Ve3. (A lehetséges Vf2-re Vd8! jött volna.) 24... Fxf5. 25. Bxg5, fxe5. 26. exf5, Hgf4. (Világos támadását az f, g és h vonalon sötét visszaverte, most jön a második az e vonalon, azonban ebben a részben nagy jelentősége van annak, hogy a világos futó teljesen patt, a sötét huszár pedig meglehetősen aktív.) 27. Ve5!, Kg8. 28. Bfe1! Baf8! 29. Vf6, h6. 30. Bfe7, Vd8! 31. Ve5, (Fenyegetett Hh5!) 31... h5! 32. g3, Hh5. 33. Kf2, Va5. 34. Ke2, Vxc3. 35. Bexa7, Vaf! 36. e3, Vxc3. 37. Bae7, Hg7. 38. Bce7, g4! 39. f6, He6. 40. Bxe6, fxe6. 41. Vxe6!, Kh8. 42. f7, Kg7. 43. Vxg4!, Kxf7. 44. Vd7!, Kg6. 45. Ve6!, Kg7. 46. Ve5!, B8f6. 47. Kd1, Vd3!. 48. Ke1, Vc6. 49. Kb2, Vf7. 50. Fe2, Ve6. 51. Vc7!, Bf7. 52. Vh6, Vd6. 53. Va5, Bf2. 54. a3, Bfch2. 55. Va7!, Kf6. 56. Va8, Bhe2! és Henneberger feladta. Értékes győzelem. A játszmának elméleti szempontból is jelentősége van.

Ambrus Sándor.

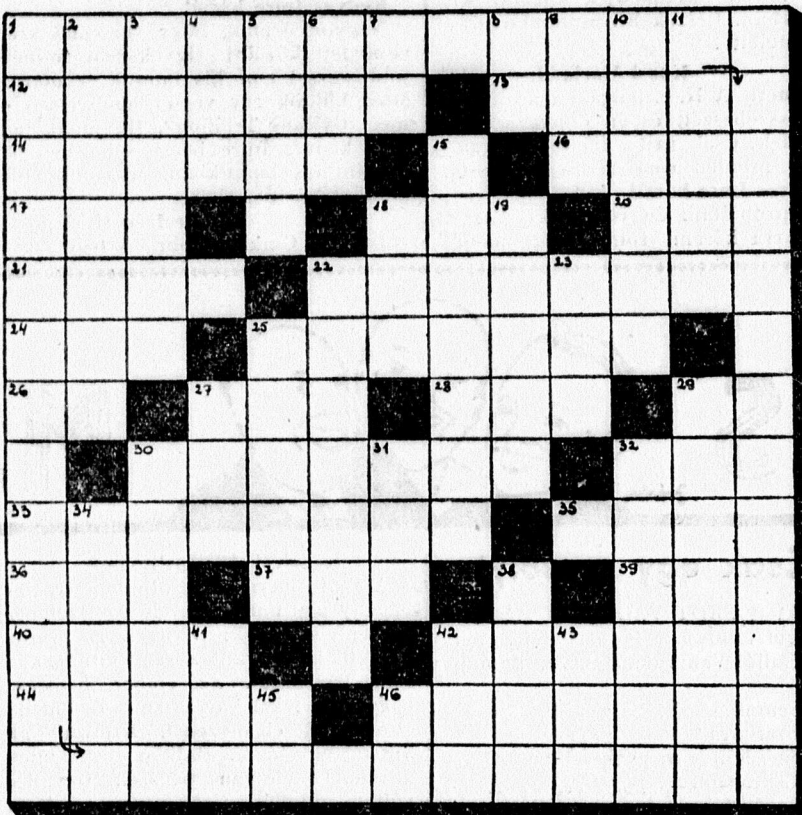
A Debreczeni sakkrovata meleg szeretettel köszönti a magyar sakkéletbe visszatért felvidéki sakk-köröket, sakkozókát és feladványszerzőket.

46. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Piros bort ittam az este...

A megfejtés igazolására elege ndő a két hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

- Petőfi Sándor: Hejh, nekem hát vizsgatást mi sem ad? című dalának egy sora.
- Honvédek.
- Ugra ikerszava.
- Kihalt nép. Nagy Károly döntötte meg hatalmas birodalmukat.
- Vissza: cél — németül.
- A latin részeshatározó esetnek rövidítése.
- Világtalan.
- R. L. Z.
- Vissza: amerikai gazdaság.
- Finn népeposz. Lönrót Illés gyűjtötte össze.
- A hajnal görög istennője.
- Illan pl. a viz.
- Gál Sándor.
- Halotti lakoma.
- Városrész.
- Francia mutatónévmas.
- Majom-beszéd.
- F. I. B.
- Elővigyázatosak.
- Leánder szerelmese.
- Foggal aprít.
- Régi súlymérték.
- L. K. R.
- Csavar.
- Altiszti rang.
- Vissza: munkálkodik — csibésznyelven.
- Szicíliai város (57.000 lakos). Innen indult ki Garibaldi felkelése.

Függőleges sorok:

- Petőfi Sándor: Csokonai című költeményének egy sora.
- Érthetetlen, nem tisztá.
- Csikós foglalatokodás a Hortobágyon.
- ... até — hajnali istentisztelet.

- Torzszülőtt.
- A. Á. K.
- Szomszédos mássalhangzók.
- Szomszédos betűk.
- ... a nagy Krivánon.
- Német előjárószo.
- Exotikus állat.
- Szép épületek.
- Hegedt seven keletkezik.
- Gennyes dudor.
- Haszontalanok.
- Német előjárószo.
- Lucifer birodalma.
- Hajóréz.
- Csatahajó.
- Bifflázó.
- Vissza: pl. láb is ez.
- Egyiptomi földművelő paraszt.
- Számítok magára!
- Német Károly.
- Takar.
- K. A. A.
- P. S. A.
- Angol úr rövidítése.
- 1005 — római számmal.

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között »Rejtvényfejtők figyelmebe« cím alatt helyeztük el.
- Szelvényt mellékelni kötelező.
- Könyvjutalmakat hétfőn délután 3 órától esőtörtök este 6 óráig, a nap bármely szakában étvchetőlk lapunk kiadóh: atalában. Aki a jelzett időpontban a nyert könyvet át nem veszi, arra később igényt nem tarthat!

Hol is olvastam csak?

(Ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók?)

„Ő volt az ki addig főzte
Pörge Dani boeskorát,
Míg elvette a Sinkóék
Cifra lányát, a Terát.
De most bezzeg bánja már,
Váltig hajtja: kár volt, kár!
Hess, madár!”

Ki találta fel?

- A zongorát?
- A könyvnyomtatást?
- A vízturbinát?
- A csillagászati távcsövet?
- A villámhárítót?
- A gőzgépet?
- A léggömböt?
- A gőzhajót?
- A gőzmozdonyt?
- A drótnélküli távírórt?

Betűrejtvények

1.
P diszterem

2.
F Nc

3.
Kis Antal csen

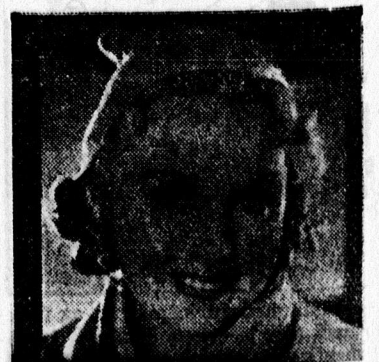
4.
lét
l

5.
az esküvő
A

6.
au izlés

7.
menyasszony b

Kik ezek?

TISZÁNTÚLI KISIPAROSOK

Az árkormánybiztosság nem zárkózik el a kézművesiparban az irányárak megállapítása előtt

Az utóbbi hetekben a kereskedők és iparosok kalkulációjuk elkészítésénél bizonytalanságban voltak és vannak még ma is, minthogy az illetékes hatóságok vonatkozó álláspontja az előző időkhoz képest merőben megváltozott.

Az ügy szönyegre került az IPOK-ban és a kamarákban. Az érdekképviseletek együttes eljárásának eredménye, hogy az illetékes tényezők egyes szakmák számára — amennyiben azok kérik, — irányárakat fognak megállapítani. Az adott helyzetben legcélszerűbb, ha az érdekelt szakmák élnek ezzel a lehetőséggel, mert ez az egyetemes büntető eljárás alól mentesüljenek kártársaik.

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara közgyűlésén nyomatékosan felhívta a figyelmet a fenti körülményekre Volczér Károly dr. titkár. Az előterjesztését követő vitában Ruzics-

ka Ede rámutatott arra, mennyire kívánatos lenne, hogy az árkormánybiztosság egyöntetűen járjon el. Ugyancsak fontos volna, hogy az árelemző biztosság az árak megállapítását megelőző adatgyűjtése során módosítsa a lényekedését oly értelemben, hogy ezeknél az alkalmaknál az érdekelt kereskedelmi és ipari szakmák kiküldöttjei számára is jelenléti lehetőséget biztosítson.

Koch Gyula szerint a hentesipar igen sokszor naponta új kalkulációt kénytelen készíteni — az árak változása folytán — és így reá nézve az irányárak életbeléptetése nem hozna kielégítő megoldást. Ez az ipar csak a nettó, illetve bruttó haszonkulcs megállapítása mellett tudna a mai időkben biztonságban dolgozni. Gégül leszögezte, hogy a magyar kereskedelem és ipar, de különösen a húsipar számtalanszor hozott hazafias áldozatokat

és így tagjai nem szolgáltak rá arra, hogy velük szemben — tévhitük alapján — szinte ellenséges hangulat jege csesdjék ki. Reményének adott kifejezést, hogy a nyugalmi idő bekövetkeztével a kereskedelem és az ipar teljes elégteltet kap.

Eber Antal elnök kijelentette, hogy a kamara — elvi álláspontjánál fogva — nem helyeselheti ugyan a hivatalos ármegállapítást, de kétségtelen, hogy a mai nehéz időkben legalább részlegesen kielégítő megoldást kell keresni. Megítélése szerint az irányárak megállapítása a kereskedőknek és iparosoknak nagy mértékben védelmet nyújt. A kérdést továbbra is állandóan figyelemmel kísérjük, remélve, hogy a már eszközölt és esetleg még eszközözendő közbenjárás olyan megoldást fog eredményezni, amely az érdekelt iparosok és kereskedők számára teljes mértékben elfogadható.

14.325, Munkács 9638, Nagyszombat 27.512, Nagytapolcsány 14.385, Nyitra 22.963, Pozsony 47.628, Rimaszombat 9291, Rozsnyó 6185, Szenc 6434, Trencsén 20.256, Turócszentmárton 14.104, Uzsok 13.250, Zsolna 20.496.

A felsorolt pénztárak területén foglalkoztatott alkalmazottak után betegbiztosítási járulékok címén körülbelül 12,3 millió pengőt róttak ki, a kirótt öregségi járulékok pedig 7,8 millió pengőt.

A betegsegélyezési szolgáltatás 10,9 millió pengőt tett ki s ebből pénzügyi szolgáltatás 9,2 millió pengőt volt. Egy biztosítótól tehát az egyéb betegsegélyezési szolgáltatásból 28,4 pengő, kiegészítőszolgáltatásból pedig 7,56 pengő esik.

Az OTI adatai szerint Magyarországon 1938. évre az egész betegsegélyezési szolgáltatásból egy biztosítottra az Ipari ágazatban 53,88, a háztartási ágazatban 3269 pengő esett, a közpénzszolgáltatás pedig az Ipari ágazatban 53,88, a háztartási ágazatban 3269 pengő esett, a közpénzszolgáltatás pedig az Ipari ágazatban 18,76, a háztartási ágazatban 9,68 pengő volt. Az egész segélyezési szolgáltatás egy-egy biztosítottra 1937-ben 86,57 pengőt tett ki, míg a közpénzszolgáltatás a betegsegélyezési ágazaton 28,44 pengőt.

Nem minden munkásnak jár a legkisebb munkabér

A Kúria Koós-tanácsa nagyjelentőségű elvi döntést hozott a legkisebb munkabérek köréből. A pert P. I. közműves indította egyik nagyvállalat ellen azt adva elő, hogy a vállalatnál közművesmunkát végzett és ezért őt a legkisebb munkabér megilleti. Követelése 5184 pengő volt.

A végső fokon most foglalkozott a perrel a Kúria és a keresetet érdekes indoklással elutasította. Kimondotta a Kúria, hogy

a legkisebb munkabérek megállapító rendelkezések tartalmából és azok keletkezésének körülményeiből a kormány nem magának a munkának díjazását, hanem az egyes iparágakban alkalmazott munkavállalók legkisebb munkabéreit kívánta szabályozni. Ezeknek a miniszterileg jóváhagyott és munkaadói, valamint munkavállalói érdekeltségek együttes akaratával létrejött bizottsági határozatokat a miniszter nem terjesztette ki azokra a munkaadókra, akik a közműves-

munkát nem önálló termelési ágként végzik, hanem azt munkásegysítés vagy házilagos munka címén végeztetik.

Ezeket a munkaadókat nem lehet közművesipari munkaadónak s az általuk foglalkoztatott munkavállalókat, a közművesiparban alkalmazottaknak tekinteni és ekként a nekik fizetett bér sem tekinthető a közművesiparban fizetett bérnek. A rendelkezések pedig nem vonatkoznak a vállalatra, amely a maga gépgyári és vasöntő üzemében a közműves házilagos végeztetett közműves munkára alkalmazta, követhetése az nem követheti a részére fizetett munkabéreknek a közművesiparban megállapított legkisebb munkabérekre való kiegészítést és a túlórák magasabb díjazását.

A Kúria nagyfontosságú elvi döntése szerint a legkisebb munkabérek csupán a legális építőiparosokra kötelezőek. Kontárok, házilagos építetők és nem kifejezetten építőipari vállalatok nem kötelezhetők a megállapított legkisebb munkabérek fizetésére.

78—430 százalékkal nőtt egy év alatt a cipőkivitelünk

1930-ban még behozatalra szorultunk és 275.000 pár cipőt hoztunk be külföldről. 1937-ben már 348.000 párra emelkedett kivitelünk. A világ minden piacára, köztük a legigényesebbre is eljut a magyar cipő. Cipőexportunk 73,3 százalékát Anglia veszi át, 15,2 százalékát az Egyesült Államok területére jut. Az északi országokban; Svédországban, Norvégiában is sok vevőnk van, de eljutnak ei-

pőipari készítményeink a tengerentúli országokba, köztük elsősorban Ausztráliába is.

Jellemző a piacok meglegedettségére, hogy angolai kivitelünk emelkedése 1936-al szemben 1937-ben 78 százalékos volt. Az Egyesült Államokba irányuló cipőkivitelünk 200 százalékkal, a Svédországba irányuló cipőexportunk pedig 430 százalékkal emelkedett egy esztendő leforgása alatt.

Erdekes adatok a magyar és cseh társadalombiztosítóól

Az OTI kétannyi szolgáltatást ad, mint a csehek

A csehszlovák társadalombiztosító adatai szerint 1937-ben a Felvidéken és a ruténföldön 25 kerületi és egy háborzási pénztár működött. A taglétszám

384.723 volt. Az egyes kerületi pénztárak területén a taglétszám így alakult: Alsókun 2708, Besztercebánya 20.469, Eperjes 10.951, Homonna

14.701, Huszt 14.922, Igló 5930, Kassa 18.645, Késmárk 10.379, Komárom 18.645, Korpona 6241, Léva 18.760, Liptószentmiklós 14.046, Losonc

Uj építésügyi szabályzat készül, mely nagy reformokat tartalmaz

Az új építésügyi szabályzatot most tárgyalják az érdekképviseletek, hogy november 15-ig megtegyék észrevételeiket. Nagy építésügyi szabályzat, amely hatalmas kötetet tesz ki. Harminchét fejezetben foglalkozik az építésekkel kapcsolatos kérdésekkel és mindenre kiterjed a gondoskodás. A telemekonyvezetéstől kezdve az építkezési engedélyekig, valamint a városabiztosításig mindazokat a kérdéseket teljes részletességgel szabályozza, amelyek az építkezésekkel kapcsolatosak.

Az a szándékuk az illetékes tényezőknek, hogy még ez év folyamán tétő alá hozza az építésügyi szabályzatot és a jövő év január elsejével életbe is lépjen. Az érdekképviseletek állandó üléseken tárgyalják az ezzel kapcsolatos ügyeket, lényegbe vágó módosításokat — mint értesülünk — nem igen javasolnak majd, hanem inkább a részletekbe menő rendelkezéseket, illetve egyes helyeken az élet követelményeinek erőteljesebb alkalmazását fogják kívánni.

Kormányhitelt kapnak a felvidéki városok

A visszacsatolt felvidéki városok ügyében teljesen befejeződtek a tárgyalások a pénzügyminisztériumban. Ugyanis a visszacsatolás után gondoskodni kell arról, hogy a felvidéki városok adósságait rendezzék és erre vonatkozóan a cseh kormánnyal megállapodást létesítsenek. Ezenkívül gondoskodni kell a vidéki városok átmeneti hitelszükségletének fedezéséről, miután az uralomátvitel után hosszabb időt vesz igénybe a jövedelmi források kiépítése és az adózási rendszer megteremtése. Ezért a Felvidék visszacsatolt városai átmenetileg kormányhitelt kapnak.

Ezenkívül fontos tárgyalások feje-

Az ipartestületi tagsági jog nem korlátozható

Az egyik ipartestület közgyűlésén olyan határozatot hozott, hogy a 65-ik életévüket betöltött tagok mentesek a tagsági díj fizetésének kötelezettsége alól, ezzel szemben szünetelő választójoguk nincs. Az ipariügyi miniszter ezt a közgyűlési határozatot hivatalból megsemmisítette. A közgyűlési határozat törvényellenes volt, mert az 1932.

évi VIII. tc. 10. §-a értelmében az ipartestület tagjai kivétel nélkül tagsági díjat tartoznak fizetni, a törvény 11. §-a értelmében pedig a szünetelő választójog tekintetében megállapított feltételek minden ipartestületi tagra egyformák.

— Az IPOK a szegény iparosokért. Az IPOK választmányi ülésén elhatározta, hogy a szegény iparosok felségítésére 5000 pengőt fordít.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A lucerna felfúvó hatása elleni védekezés

A magyar takarmányok sorában a legfontosabb a lucerna. Az állattenyésztő nem nélkülözheti már a lucernát, ha okszerűen gazdálkodik. Németországban óriási területeket vetnek be lucernával, hogy az állattartást minél jobban jövedelmezőbbé tegyék.

A zöld lucernától azonban idegenkednek egyes gazdák, mert a zöld lucerna felfúvó hatása, annál nagyobb mértékben, minél fiatalabb. Sokan ezért sem mernek fiatal zöld lucernát etetni. Kevésbé felfúvó a lucerna, ha megfontyaszta etetjük. Fonyasztani azonban csak eltergetve szabad — nagy tömegbe összerakva felfúvó hatása még jobban fokozódhat. Éhes és mohón evő kérődző állatok gyorsabban felfúvódnak. Ilyen állatokat ne tartunk jól lucernával! A felfúvódás ellen védekezhetünk a lucerna összerázásával, vagy összeszeeskázásával.

Az összerázáshoz, szecsakázáshoz bármely más takarmányt használhatunk (nem felfúvó más zöldtakarmányt, szénát, szalmát, töreket). Ha a lucernával így összekevert takarmányt ki is válogatja az állat, célunkat elértük, mert a válogatás miatt nem tud mohón enni és ezért nem fúvódik fel.

A lucerna felfúvó hatása ellen legjobb védekezés az állatok hozzászoktatása. Hozzászokott állatok olyan lucernától sem fúvódnak fel, amelyek egyegyed—egyötöd része a hozzá nem szokott állatra végzetes lehel. A hozzászoktatást minden évben újra kell ugyan kezdeni, de nem előről, mert amely állat már tavaly jól hozzászokott a nagymennyiségű lucerna fo-

gyasztásához, az idén könnyebben és hamarabb szokik újra hozzá. A hozzászoktatásnál a fiatalabb állatokra kell mindig jobban vigyázni mert ezek érzékenyebbek a felfúvódás iránt.

Szénának is fiatalon kaszáljuk a lucernát. Különösen fontos ez, ha sertésekkel, fiatal növendék és fejős állatokkal etetjük. Később kaszált lucerna szénát etethetünk lovakkal, ígás, valamint hízó ökrökkel. A jól készített lucernaszéna levelei nem peregnek le, megtartja zöldes színét és jellegzetes szagát.

A levélpergés miatt lehetőleg ne kössük porcióba a lucernát, vagy ha ez takarékoskodás miatt igen fontos, akkor a lepergett leveleket gondosan, por és szenny nélkül takarítsuk össze és gondosan etessük fel, mert ez a lucernaszéna értékesebb része. Helyes ezt sertésekkel etetni, vagy a tehének repás abrakjára ráhinteni.

Összefoglalva. A lucernát minden állatnak, minden formában adhatjuk. Elővigyázatra csak a zöld lucerna etetésénél, kérődző állatoknál van szükség. Itt is többre mehetünk a szoktatással, mint bármilyen óvatossággal. A lucerna adagolása a készlet szerint bármilyen nagy mennyiség. Különösen nagy jelentősége a fiatal növendék és tejelő állatoknál van, mert ezeknek nagy felhője szükséglet magas fehérjetartalma fedezni képes. Nagyjelentőségű a mézszókbán, vitaminokban való gazdagsága. Fontos amidjainak a tejelésnél van pótolhatatlan szerepe.

Az őszikétől mérgező hatása lesz a tehén teje

A gomba mérgező hatásáról és az ellene való védekezésről már írtunk, most megemlítjük, hogy a sárga akacának is mérgező ereje van. Ha a gyermekek sokáig tartják szájukban a növény hajtását, mérgezést kapnak. A védekezés ellene, erős hánytató és hashajtó, erős feketekávé és meleg borogatás a hasra.

A bőrök veszedelmes, mert gyakran előfordul, hogy a zöldség közé keveredik. A bőrök szaga kellemetlen, benne lévő mérgező keverék. Ezt a mérget már a régi görögök is használták és akül halálra ítélték azzal a bőrökfőzetet itatták. A bőrök mérgező hatása megnyilvánul a hányásban, gyomorfájás-

ban, kettős látásban, hasfelpuffadásban és a végtagok bénulásában. A hashajtókon kívül a védekezés során mesterséges légzést is alkalmazni kell, mert a beteg nehezen jut levegőhöz. Az őszike is veszedelmes mérgező, mert előfordul, hogy a tehén, ha olyan szénát eszik, melyben őszike van, mérgezést kap a jóság és még a teje is mérgezést okozhat.

Az őszike okozta mérgezésnél a hajtószereken kívül jó hatású a forró tej. Ismert mérgező hatású növények a maszlag és beléndek. A mérgezést szenvedővel ecetet, tejet, citromlevet kell itatni. Természetes, hogy elsősorban jöjnek a hashajtószerek.

A magyar baromfikivitel 50 millió pengőt eredményezett

A magyar gazdák rájöttek arra, hogy a baromfitenyésztés is jövedelmet ad, nemesak a búza- és tengeritemelés, mint azt sajnos, még sok helyen alkalmazzák. A tiszántúli kiscgazdák nagyrésze ma is csak búzát, tengerit termel és anynyira idegenkedik minden más termelési ágtól, hogy bizony előfordul, hogy a saját szükségletére való burgonyát, hüvelyest és zöldséget is a piacon vásárolja meg. Az állattartással is így van sok maradj kiscgazda, megelégszik a ló- és tehéntartással, meg a házi szükségletre való sertéshizlalással.

A dunántúli gazdák és a most visszaesett csallóközi magyar gazdák ezrei ékes bizonyítást adnak pedig arról, hogyha a gazda jobban akar megélni, többet akar keresni, akkor mással is kell fog-

lalkozni, nemesak a gabona és tengeri termelés. Kell foglalkozni a baromfitenyésztéssel, mert jó piacot tudnak biztosítani a magyar baromfinak. Vannak, akiknél a baromfitenyésztés a fő és abból élnek meg.

Baromfikivitelünk meghaladja az 50 millió pengőt. Anglia keresi a magyar csirkét, pulykát, gyöngy tyúkot és a sütnivaló kaesát. Az a helyzet, hogy a nagy verseny ellenére is Magyarország adja a legtöbb baromfit Angliának, ennek oka az, hogy a magyar baromfi kiváló, izes húsu. A romániai és szerbiai mezőgazdák erős versenyt támasztanak a magyar baromfikivitelnek, de mégis a magyar áru a jobb, tehát azt veszi a külföld inkább, ha olesóbban is akarnak a szomszédos államok szállítani.

A baromfitenyésztéshez, tojástermeléshez azonban érteni kell, szükséges, hogy megfelelő takarmány legyen és azt a maga földjén termelje a gazda, mert különben hamar ráfizet a baromfitenyésztésre. A magyar tojásnak is nagy a kelendőse. A belföldi fogyasztás is nagy mennyiséget elér,

hiszen a külföldre irányuló szállítást is befolyásolja a budapesti piac vásárlóképességének nagysága. Megfelelő fajta tyúkok tartása, helyes takarmányozása jól fizeti a gazda fáradságát. Gondoljunk csak arra, hogy most is 12 fillér már a tojás darabja.

Milyen gyümölcsfajtákat kell termelni Debrecenben és vidékén

Ismeretes, hogy a földművelésügyi miniszter az Országos Pomológiai Bizottság javaslata alapján az ország területét 65 gyümölcstermesztői körzetre osztotta fel. Megjelölték, hogy melyik körzetben milyen gyümölcsfajták termelhetők a legtöbb sikerrel. A gyümölcs telepítés csak akkor vezet sikerre, ha az adottságoknak legjobban megfelelő gyümölcsfajtát telepítjük. Nem szabad ötletszerűen telepíteni, hanem a talaj és éghajlati viszonyokat is figyelembe kell venni.

Az Országos Pomológiai Bizottságnak a fajta előírása Debrecen, Vámosperes és Nyírbátor vidékére a következő:

1. Szilvafajtákból: Ágeni szilva, Besztercei szilva, Olasz kékszilva.
2. Meggyfajtákból: Pándy üveg-meggy, Ószthemi meggy, Lautos meggy.
3. Cseresznyefajtákból: Germ-

dorfi óriás, Jabulay ropogós, Márki korai, Héderfindeni óriás.

4. Kajsziarack fajtákból: Magyar kajszi. Kései rózsakajszi, Borsi rózsakajszi.

5. Körtefajtákból: Gyöngykörte, Cakorkörte, Vilmos körte, Diel vajkörte.

6. Almafajtákból: Simonffy piros, Piros Asztracháni, Török Bálint, Baumann renet.

7. Diófajtákból: Sebeshelyi gömbölyű és más jól bevált helyi fajták.

8. Öszibarackfajták: (öszibarok v. szilvaianyon): Fehérhasú duráncai fajták: Amsden, Alaxander (júl. II. felében ér), Mezökörmöri duráncai (szept. II. felében ér); Fehérhasú magvaváló fajták: Metelka dijas (aug. II. felében ér) és más, a vidéken jól bevált fajták.

A száj- és körömfájásjárvány új gyógyítása

Az országban a száj- és körömfájásjárvány szűnőben van, de még mindig előfordul 22 megyében, 1127 községben és 9 városban. Hajdú megyében is terjed és a hivatalos jelentés szerint Püspökkladányban és a nánási határban fordul elő, szerencsére nem súlyos a betegség lefolyása.

Érdekes megemlíteni, hogy a száj- és körömfájásjárvány elleni küzdelem során külföldön új gyógymódokat alkalmaznak és értesülésünk szerint sikerrel.

Franciaországban például kísérletek

folynak a száj- és körömfájásjárvány elleni gyógyításával. A gyors gyógyításnak ez a módja bevált. A megbetegedett állatok reggel és este negyedkiló friss élesztőt kapnak egy liter vízben oldva, vagy pedig 50 gramm szaraz élesztőt, 15 gramm cukorral esetleg mézzel egy liter langos vízben feloldva. Ezt a folyadékot itatták a beteg állatokkal langosan és elérték azt, hogy az állat csak négy napig volt beteg. Az ilyen módon kezelt teheneknél a betegség napjai alatt sem fogyott a tejhozam.

Három millióval apadt a német tyúkok száma

Németországban a tyúkállomány a hivatalos kimutatás szerint az utolsó három évben hárommillióval csökkent és most német területen 85. millió tyúk van nyilvántartva. A németek erős akcióval kezdtek, hogy a baromfiállományt növeljék és minél nagyobb teljesítő képességűvé tegyék. Kiváló tyúkokat és kakasokat osztanak szét a gazdák között és előnyös kölcsönöket adnak, hogy a gazdák beszerezhesék.

Az akciónak már megvan az eredménye, mert a helyes kiválasztással a jobb tojó tyúkok tenyésztésével elérték azt, hogy bár csökkent a tyúkállomány, mégis több a tojás. A tojástermelés három esztendővel ezelőtt 466 millió márkát képviselt, míg az elmúlt évben már 531 millió márkát, bár a teljes átlagár változatlan maradt a birodalom területén.

Nagy kereslet lesz pulykában

A karácsonyi pulykavásár igen jó előjelekkel indul és vigyázni kell arra, hogy a gazda a megfelelő árat kapja a pulykáért és ne történjen az meg, hogy féláron veszik össze a gazdától a pulykát és csak az exportöröknek lesz hasznuk a vásárból.

A külföldre, főleg Angliába induló szállítmányokat már szétosztották és tudja minden exportőr, hogy mennyi pulykát vihet ki. A gazdák ezzel a szervekedéssel szemben ezideig még semmit sem tettek. Nem tudják, mennyi pulyka kerül eladásra és nem tudják,

hogy milyen árral kell számolni. Az bizonyos azonban, hogy a kivitelre kerülő jó pulyka kilójának felül kell lenni az 1.20-as kilonkénti áron, hogy a gazda megtalálja a számítást, fáradozása jutalmát.

A vagyonváltás buza ára

A pénzügyminiszter a vagyonváltásról szóló törvény értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásában fizetendő búza árat 1938. november hónapra mázsánként húsz pengőben állapította meg.

A Debreczen rádióműsora

1938 november 20-tól november 26-ig

VASÁRNAP

NOVEMBER 20.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvini-étri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelképásztor.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet műse után P. Bangha Béla S. I. mondja. Énekek: Kegyes szemmel nézz reánk; Beidogasszony Anyánk; Jézusomnak szívén; Isten hazánkért térdelünk elébe; Himnusz. Orgonál Faludi Béla.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Rossini: Olasz nő Algírban — nyitány. 2. Glazunov: a) Finn vázlatok; b) Romantikus közzene. 3. Alfvén: Midsommervaka — svéd rapszódia. 4. Visky János: Két tánc: a) Palotás; b) Friss (első előadás). 5. Buttykay: Változatok egy magyar népdalra. 6. Dohnányi: Részletek a „Pierrette fátyla” c. némajátékból.
Közben kb. 13.05: Hírek.
14: Hanglemezek.
15: 1. „Kisgazdák leányainak képzése.” Banke Antal gazdasági tanár előadása. — 2. „A gazdakamarák.” Halács Ágoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Adam: A nürnbergi baba — nyitány. 2. Részletek Godard műveiből. 3. Lehár: Arany és ezüst — keringő. 4. Stephánidesz Károly: Rokokó idill. 5. Leocoq: Giroflé és Girofla — egyveleg.
16.30: „Ezentúl sokszor együtt leszünk”. Hankiss János egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17: „Felvidéki népdalok.” (II. rész.) Előadja a Budai Szent Cecília Kör, Bárdos Lajos vezényletével. Bevezetőt mond Ortutay Gyula.
17.35: „Bizalmas vallomások.” Török Sándor csevegése.
18.05: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: M. Hir Sári Liszt-műveket zongorázik.
20: Sporteredmények.
20.10: „Krasznahorka büszke vára.” Történelmi legenda három részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Csányi György. Személyek: Andrassy István — Kürthy József; Serédy Zsófia — Tasnádi Ilona; Ferenc — Böszörményi István; József — Dévényi Gyuri; Andrassy Miklós — Hajmássy Miklós; Blumewitz ezredes — Rákosi Pál; Kuruc kapitány — Kédly Gyula; Második kapitány — Rónai Géza; Harmadik kapitány — Tompa Béla; Negyedik kapitány — Horti Lajos; Kulcsárnő — Szathmáry Aranka; Hajdu Somody Kálmán; Prédikátor — Benkő Bálint; Hírnök — Egry István; Feleser — Hajnal György.
Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
21.55: Budapest Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Stephánidesz Károly: Operettnyitány. 2. Déli—Szabó Géza: Szerenád. 3. Márk Béla: Kurucok tábor. 4. Brahms: Magyar táncok. 5. Bortkiewicz: Részletek az „Ezerégyéjszaka” szvitből. 6. Strauss János: Lagúnák — keringő.
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a Spolarich-kávéház-ból. Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. — Dalok: Garami Béla: Felhők a Tiszavirág; Csapó Lajos: A bánatom; Morvay: Badaesonyi kéknyelű; Népdal: Holdvilágos csillagos az éjszaka; Kárpát: Nagyvárosban; Népdalok: Lányok, lányok: Esküvőre kéne menni; De ki tudám panaszolni magamat; Kiss-Angyal Ernő: Somogyban van Nagyatád; Ormester úr (népdal); Murgács: Az asszony ha veszekszik; Előttük a jobbkaromat (népdal).
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.40: Kamarazene Matiné a Nemzeti Múzeum dísztermében. — Közreműködők Sztójánovits Lili (ének), Durigo Ilona (ének), Sztójánovits Adrienne kamarakórusa és Kresz Géza kamarazeneekara.
15: A rádió szalonzenekara.
18.30: „Istenek és dámák Kréta szigetén. Máthé Elek előadása.
19.10: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
19.30: „A magyar nagyipari munkásság fejlődése.” Rézler Gyula előadása.
20.10: Hanglemezek.
21: Ügetőversenyeredmények.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓALLOMÁS műsora ad 15—16 és 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 15.20: Dohnányi: A-dur vonósnyegyes. — Olasz I. 17: Szimfónikus hangverseny. Bruxelles II. 19: Bartók Béla és Bartók Ilonka hatzongorás hangversenye.
TÁNCZENE: Kalundborg 23.05, Strasbourg 23, Paris PTT 23.45, R. Paris 24, Bruxelles 24.

HÉTFŐ

NOVEMBER 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Král: A volt eperjesi 67. gyalogezred díszindulója. 2. Lehár: Losonci induló. 3. Strauss János: Örüljétek az életnek — keringő. 4. Strauss János: Tiktak — polka. 5. Nánassy—Megay: Honvédekadémikusok indulója.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Losonci levelek 1880-ból.” — (Felolvasás.)
10.45: „Szőlőpásztorok Baranyában.” Irta Sebestyén Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc. — 1. Linka Kamillo: Kaposvári indul. 2. Ziehrer: Részletek a „Három kívánság” c. operettből. 3. Pécsi József: Karnevál herceg — nyitány. 4. Morena: Egyveleg. 5. Balázs Árpád nótái.
Közben 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáktévéje. „Róbert Károly.” Ferdinánd Mihály előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Lázadás a Pantheonban.” Laczkó Géza előadása.
17.30: Ligeti Dezső, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.
18: Időszzerű előadás.
18.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

Közben 19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.45: „Édes anyanyelvünk.” Halász Gyula előadása.
20.10: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Rajter Lajos. — 1. Erkel—Doppler: Erzsébet-nyitány. 2. Delibes: A király mulat. — szvit. 3. Liszt: IX. magyar rapszódia. 4. Szabados Károly: Viora — balett-részletek. 5. Polgár Tibor: a) Bánat; b) Az öröm. 6. Pongrácz Géza: Kis szvit. 7. Glinka: Komarinszkája — ábránd két orosz népdalra. 8. Strauss János: Művészet — keringő.
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Zenekari művek (hanglemezeiről).
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Szalonötös. — 1. Schubert: Induló. 2. Zeller: Rózsadal a „Madarász” című operettből. 3. Szücs János: Sziványvány — keringő. 4. Poldini: Keringőző baba. 5. Massenet: Air de ballet. 6. Szirmai: Dal az „Alexandra” c. operettből. 7. Rózsavölgyi Márk: Ugrós. 8. Sgambati: Bölcsődal. 9. Jacobi: Sybill levele. 10. Grieg: Nyári este. 11. Zakál Dénes: Spanyol tánc.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás.
19.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi és cigányzenekara.
19.40: Simenszky Valéria zongorázik
20.10: „Artisták és világesavargók.” Soós László előadása.
20.40: Filmdalok (hanglemezeiről).
21: Hírek.
21.25: Magyar nóták és csárdások — hanglemezeiről.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓALLOMÁS éjjel 1—2 óráig műsora ad.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Lahti 18.10: Hangverseny női vonósnyegyes. Bruxelles fr. 19.15: Magyar zene. Bécs 22.30: Szimfónikus hangverseny.
TÁNCZENE: Olasz I. 17.15, Kalundborg 23.15, London 23.25, Hilversum 23.40, Droitzwich 24.

KEDD

NOVEMBER 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Kraul Antal: Nagy Lajos király — induló. 2. Fricsay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója. 3. Bécsi vándormadarak. 4. Dörmögőmedve — polka. 5. Kraul Antal: Súlyommadár — induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Ruszin népszokások.” — Irta Szirmay-Kalos Margit. (Felolvasás.)
10.45: „Divatos apróságok.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Lenhardt Ilona énekel zongorakísérettel.
12.45: Hírek.
13: Hanglemezek.
Közben 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsornak ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. — 1. Horváth István: Névtelen hősök — induló. 2. Keller Béla: Rákóczi nyitány. 3. Wieschendorff

Henrik: Éjjeli őrző. 4. Ganne: A cárnó — mazurka. 5. Borsay Samu: Dal, virág és szerelem — keringő. 6. Lavotta Rezső: Valse-scherzo. 7. Hoffmann Ferenc: Szlovák tánc.
18: „Győr megvívása.” Julier Ferenc előadása.
18.30: Magyar indulók (hanglemezeiről).
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: Andres Segovia gitárestje.
20: „Homér és Osszián.” (Magyar költők versei ókori költőtársaikhoz.) Bevezetőt mond Fábrián István. A verseket Taray Ferenc, a Nemzeti Színház tagja mondja el.
20.35: Közvetítés az Ostende-kávéház-ból. Vidák József és cigányzenekara muzsikál, Szánthó Gyula énekel. — Dalok: Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart; gróf Andrassy Tivadarné: Krasznahorka büszke vára; Simkó Gusztáv: Elmegyek a templom mellett; Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumbá; Balassa László: Takargattam a szívemet; Végigmentem az ornódi temetőn; Élet, élet, betyárélet (népdalok); Kertész Zs. Lajos: Szép a rózsám; Megáradt a patak (népdal); Thegze-Gerber Miklós: Gyalogút, kocsút; Balázs Árpád: Csak megégyeszen tudnék hazamenni; Lányok a legényt jól megbecsüljétek (népdal).
21.35: Hírek, időjárásjelentés.
22: Linz Márta hedegűl, zongorán kíséri Herz Ottó.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: A rádió szalonzenekara. — 1. Suppe: Boccaccio — induló. 2. Doppler: Ika — nyitány. 3. Popy: Andalusia — spanyol keringő. 4. Mikus Csák István: Változatok egy szlovák népdalra. 5. Lutzica Tihamér: Tavasz. 6. Nádai Béla: Szerenád. 7. Ponchielli: Órák tánc. 8. Lehár: Részletek az „Eva” c. operettből.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.05: Beszkárt-zenekar.
18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.30: Francia nyelvoktatás.
20: Beethoven-művek (hanglemezeiről).
21: Hírek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓALLOMÁS éjjel 1—2 óráig műsora ad.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Lipse 20.10: Verdi Rigoleito, opera. Olasz I. 21: Wagner: Tannhäuser, opera.
TÁNCZENE: Köln 20.30—24, Zágráb 22.20, Hilversum 23.50, Kalundborg 23, London 23.25, Paris PTT 23.45

SZERDA

NOVEMBER 23.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Fricsay Richárd: Magyar vér — induló. 2. Fricsay: Ladiladilom — induló. 3. Jonasson: Kakukkeringő. 4. Robrecht: Tánc-intermezzo. 5. Fegyed Sándor: Magyar lovassági induló.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Ocskay László.” Irta Eörsy Julia. (Felolvasás.)
10.45: „Beregyszász.” Irta Toldy Elemér. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Károlyi Árpád cigányzenekara muzsikál.
Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. — 1. Erkel: Hunyadi László — nyitány. 2. Lehár: Pacsirta — egyveleg. 3. Kálmán Imre: Hollandi menyecske — keringő. 4. Kodály: Toborzó. 5. Hubay: Hegedűsölő a „Cremonai hegedűs” c. operából. 6. Vineze Ottó: Részletek a „Csalódások” kísérőzenéjéből. 7. Fígedy Sándor: Toldi Miklós — induló.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diáklélorája: „Egymással és egymásért.” Regös József előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Ez a világpiac.” Kecse István előadása.

17.30: Antal István zongorázik.

18: „Időszerű légtalmi kérdések.” Lacztházy Jenő vezérkari százados előadása.

18.15: Hegedűs Gyula cigányzenekara muzsikál.

19: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: „Hercegisasszony.” Operett előjátékkal két felvonásban. Részben Edmund About elbeszélése után írta Leon Victor. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Kiszely Gyula. Vezényel Marthon Géza. (Az okt. 22-i adásunk megismétlése hangfelvételtől.) Személyek: Hadzsi Stavros, parnési herceg — Laurisín Lajos; Photini, parnési hercegnő, a leánya — Rigó Magda; Marula, dajka — Lakatos Honka; Christodulos, szolga, Marula férje — Maleczky Oszkár; Dimitri, idegenvezető — Kédly Gyula; Bill Harris, tengerész-tiszt — Sárdy János, dr. Clerfay, botanikus — Dalnoky Viktor; Thomas Barley, egy londoni bank főnöke — Szentiványi Béla, Gvendolyn, a felesége — Kovács Teresz; Mary Anne, a leányuk — Orosz Julia; Ferikles, görög — Fekete Pál, Spiro — Galetta Ferenc.

20.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Lehár: a) Cigányzene — nyitány; b) Hercegisasszony — keringő. 2. Bultky: Ezüst sirály — részletek. 3. Strauss János: a) Cigánybáró — nyitány; b) Déli rózsák — keringő. 4. Huszka Jenő: Bobherceg — részletek. 5. Heuberger: Operabál — nyitány. 6. Gilbert: Mozikirálynő — részletek.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.05: Lalo: Gordonkaveresny. (Hanglemezzel.)

22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.40: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Strauss Richárd: Don Juan — szimfonikus költemény. 2. Brahms: I. szimfónia (e-moll).

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.30: „A nagy angol areképfestők.” Farkas Zoltán előadása.

18: Hegedűs Gyula cigányzenekara muzsikál.

18.30: Olasz nyelvtanítás.

19.15: A rádió szalonzenekarának műsora.

20.30: Hanglemezek.

21: Hírek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

éjjel 1—2 óráig műsort ad.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Bécs 13.10: Szentgyörgyi Pál hegedül. Szófia 19.40: Pillangó-kisasszony. Deutschlandsender 20.15

Hangverseny, Cassado esellóművész-szel.

TÁNCZENE: Riga 21.15, Zágráb 22.20, Oslo 22.35, Kalundborg 23, Drott-wich 23.30.

CSÜTÖRTÖK

NOVEMBER 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Farkas Dezső: Vitézi induló. 2. Fígedy Sándor: Hunyadi János-induló. 3. Hall: Szelek násza — keringő. 4. Blon: Gyorsvontaton — galopp. 5. Borsay: Szamos-

menti induló.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Arayások” a Csallóközben. — Irta János Alfréd. (Felolvasás.)

10.45: „A máltai lovagrend szerepe Magyarország felszabadulásában.” Irta Erba-Odelschalchi Sándor. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. Himmusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Ponchielli: A jegyesek — nyitány. 2. Kigyósi Árpád: Concerto. 3. Paksy József: Szerelmi keringő. Szánthó Jenő: Spanyol szerenád. 5. Moszkowski: Kedves kis csalogány — parafrázis. 6. Strauss János: Egy éj Velencében — egyveleg. 7. Huszka Jenő: Huszár dalol a Dnyeszter mentén. 8. Kreisler: Bécsi capriccio.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Háztartási tanácsadó.” — Saccellary Györgyné előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Népies háromfityenszűtsünk megszervezése.” Vitéz Ottó Ernő m. kir. gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)

17.30: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

18: „A kínai papucs.” Thury Lajos elbeszélése.

18.30: B. Fehér Miklós hegedül zongorakísérettel.

19: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: Budai Dalárda műsora. Vezényel Adám Jenő.

20: A rádió külügyi negyedórája.

20.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Lehár: a) Cigányzene — nyitány; b) Hercegisasszony — keringő. 2. Bultky: Ezüst sirály — részletek. 3. Strauss János: a) Cigánybáró — nyitány; b) Déli rózsák — keringő. 4. Huszka Jenő: Bobherceg — részletek. 5. Heuberger: Operabál — nyitány. 6. Gilbert: Mozikirálynő — részletek.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.05: Hanglemezek. (Francia szerzők művei.)

Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Baross-kávéház-ból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel. — Dalok: Mészáros Pál: Kint lakom én Kisperjésen; Kralovánszky: Feketeszem éjszakája; Kéry Gyula: A szomszédban van egy öreg operfa; Nekem olyan aszony kell; Volt nekem egy daruszörű paripám (népdalok); Dankó Pista: Irom levelemet Balog Máriának; Népdalok: Réten, réten; Háznak előtt mennek el a huszárok; Észik eső, Lukás a kalapom; Alma a fa alatt; Lányok a legényt.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.

18.30: Angol nyelvtanítás.

19.10: Rimszkij-Korsakov: Spanyol capriccio. (Hanglemezzel.)

19.30: „A győzelem útja.” G. Réthy Pál sakkelőadása.

20.15: „Arany madár.” Révész Béla elbeszélése. (Fololvasás.)

20.45: Hanglemez.

21: Hírek, ügélőversenyeredmények.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

éjjel 1—2 óráig műsort ad.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Hamburg 19.40: Marschner: A vampir, opera. — Bukarest 20.15: Filharmonikusok hangverse-

nye.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Kalundborg 23.20, London 23.25.

PÉNTEK

NOVEMBER 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Fricsey Richárd: Horthy Miklós induló. 2. Bosch: Tul a Tiszán — induló. 3. Kramer: Arriba espana — keringő. 4. Popy: Bajadérok. 5. Bacho István: Ludovika — induló.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Compacto Bálint a XVII. századi kassai könyvkötő élete.” Irta Futó András. (Fololvasás.)

10.45: „A játszókörben levő gyermek.” Irta Barabás Zoltán dr. (Fololvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. Himmusz. Időjárásjelentés.

12.10: A rádió szalonzenekara. — 1. Huszka Jenő: Tündérszerlem — nyitány. 2. Ivanovics: Kis csolnacom a Dunán lengedez — keringő. 3. Rózsavölgyi Márk: I. magyar körtánc. 4. Rosner: Colombine. 5. Garami Béla: Románé. 6. Hruby: Operettmámor — egyveleg. 7. Losoczy Dezső: Idill — Ébred az erdő. 8. Farkas Ferenc: a) Tempo diminuto; b) Tarantella.

Közben 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diáklélorája. „Jókai.” Cserepes Gyula előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Időszerű előadás.

17.15: Sportközlemények.

17.25: Csuka Béla gondolkázik zongorakísérettel.

18: „Méliusz Péter és a reformáció két arca.” Révész Imre református püspök előadása.

18.30: Hanglemezek.

19: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Bobémélet.” Dalmú négy képből. Szövegét írták Giacosa és Illica. Fordította Radó Antal. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényel Ferencsik János. Rendező Nadasdy Kálmán. Személyek: Rodolphe, a költő — Pataky Kálmán; Schannard zenész — Maleczky Oszkár; Marcel, festő — Svéd Sándor; Colline, filozófus — Koréh Endre; Musette Osváth Julia; Mimí — Orosz Julia; Alcindor — Komáromy Pál; Benoit háztulajdonos — Fekete Pál; Parpignol — Sárdy János.

II. felv. után kb. 20.50: Hírek.

III. felv. után kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.

Előadás után kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

22.45: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Fáyol Janosi cigányzenekara muzsikál.

Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.30: „Sienai Szent Katalin.” Fűsi József előadása.

18.30: Gvorsirótanfolyam.

19.30: „Ismeretlen francia tájak.” Soó Rezső egyetemi m. tanár előadása.

20: Hanglemezek.

21: Hírek.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

éjjel 1—2 óráig műsort ad.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Szófia 19.25: Verdi: Trubadur, opera. Varsó 21.15: Filharmonikusok

hangversenye.

TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Bécs 22.30, Kalundborg 23.05, London 23.25, Luxemburg 24.

SZOMBAT

NOVEMBER 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek. — 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarországot — induló. 2. Bacho—Császár: Kunok — induló. 3. Erichsen: Harmonika — keringő. 4. Pondero: Ha Hien — kínai szerenád. 5. Seregi Artur: Katicabogárka — induló.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Bartóky József elbeszéléseiből: Gyuszi. (Fololvasás.)

10.45: „Mit nézzük meg?” A Szépművészeti Múzeumban Adolf Hildebrandt szobrait ismerteti B. Bakay Margit. (Fololvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-temp-lomból. Himmusz. Időjárásjelentés.

12.10: Galetta Ferenc énekel zongorakísérettel. — 1. Kurucz János: Húzd rá cigány, húzd rá (Szebenyei szövege). 2. Komjáthy: Pillangó-főhadnagy belépője. 3. Eröss Béla: Azt hittem, hogy újra kezdhetem. 4. a) Hlatky Endre: Ezt az uccát hogyha járom; b) Huszka Jenő: Felszállott a galambom (Martos szövege). 5. a) Szirmai Albert: Száll a szellő, száll; b) Kálmán Imre: Valakit a szívenbe zárnék. 6. Komjáthy: Vén diófa levele (Harmat szövege).

13: Hanglemezek.

Közben 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Csengery Honka mesél.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A hosszúéletű ember története.” Földi Mihály elbeszélése.

17.30: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.

18: „Mit üzen a rádió?”

18.30: Lazare Lévy zongorázik a francia-magyar művészsere keretében.

19: Hírek.

19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

19.25: Rékai Miklós hárfázik. — 1. Godard: Első gavotte. 2. Pierné: Impromptu caprice. 3. Tdeschi: Pattuglia spagnuola.

19.40: Időszerű előadás.

20.10: „Gömöri vidám est” versben, adomákban, dalban és zenében. Irta Kilián Zoltán. Közreműködik Nagy Izabella, Háromy Imre az Operaház lagja (ének), az Egyetemi Énekkarok Éneknégyese és Lovászi Ferenc cigányzenekara. — Rendező Kiszely Gyula.

21.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Ludwig: Mesekirály — nyitány. 2. Nevin: Narcissus. 3. Nagy Frigyes: Tiroli tánc. 5. Lehár: Részletek a „Frasquita” c. operettből. 5. Delibes: Részletek a „Coppélia” c. balettből.

Közben 21.50: Hírek, időjárásjelentés.

Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Hanglemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.05: Bodrics Béla cigányzenekara.

18.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

19.10: „Vörösmarty futás.” Turi Elemér csevegése.

20: Wagner-lemezek.

21: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-

SZÁMOK: Riga 18.20: Offenbach: Hoffmann meséi, opera. Boroszló

20.10: Künnecke-est a szerző vezényletével.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 61. közlemény —

A parasztmilliomos egykedvű ábrázattal hallgatta a lázas szavakat. Nem látszott megrendültnek. Színtelen arca sem volt sem bús, sem vidám... a szeme nem volt sem könnyes, sem száraz. Közönyösnek mutatkozott.

— Hát mit lehet itt tenni? — horkant föl, a pernyét nyomogatva a hamvadó pipába.

— Értesíteni kell a csendőrséget. Körtáviratot kell küldeni a hatóságokhoz... a vasúti állomásokra, mindenüvé, ahol csak megfordulhattak. Elcsipik őket... egész biztos, hogy elcsipik.

— Mit használnak az? — nyögött fel a nábob.

— Már hogyan használna?

A nagy paraszt fölállott. Alakja megnyúlt, hatalmas kobakja majd nem a mennyezetet verdeste.

— En banyevác vagyok! — bögte el magát, hogy szinte esőrpöpltek az ablakok.

— Hát aztán? — szolt közbe az albinó, hátratartódva a hang erejétől.

— Mi banyevácok nem futunk madár után, amely kirepült a kálitkából. Nem kergetjük az eltűnt délibabot.

Béltékny nem egészen értette meg. Részletesen kellett azt neki megmagyarázni.

— Ha már elvitték a leányt, jószóval, vagy erővel... mi ezért nem szállunk porba senkivel. A végzet ellen úgy sem tud harcolni a gyöngye ember. Nem lehet viszforgatni a sors kerekét.

— De ez jogtörés... erőszak! Vérlezítő gaztett, amit ez a huszár elkövetett. Minden bűnök között a legsötétebb bűn a leányrablás... lázadott az albinó.

— Nincsen igaza, édes öcsém. Nálunk ősi hagyomány, hogy a lányokat úgy rabolják el erővel. Mi már nem tudjuk megváltoztatni az ősi erkölcsöket. Elza is csak azt eszelekedte, amit sirjukban porladó édesanyjától tanult. Engedte magát erőszakosan elragadni... mikor az idő elkövetkezett.

Az albinó leroskadt a székre. Tenyerével temette el az arcát. Könyvek gerjedeztek a pársz szem üveg alatt, — de nem akarta, hogy a nábob észrevegye.

— Mit fog most csinálni? — faggatta Gyókö urat bizonytalan hangon.

— Hát mit tehetek... Rájuk fogom adni áldásomat. Esetleg pénzt

is küldök nekik sürgönyileg, ha netalán valamibe megszorulnának. Fölvettem egy levelet az asztalról. Elza búcsúírása volt. Rögtön ráismert a határozott, karesú betűkről.

— Olvassa el ezt édes öcsém.

De az albinó csak az utolsó két sort látta. Azt elolvasta egymásután háromszor is, mintha könyv nélkül akarná betanulni:

„... a halál karjaiba akartam magamat vetni, drága apám.

De engem elrabolt az élet!”

A levél kihullott az albinónak dermedő kezéből.

— A halál én vagyok! — mondotta a tükörbe meredve.

— Mit mond?... — esodálkodik a nábob, aki nem értette meg.

— Elza halálfejes fiúnak nevezett engem... — ismételte az albinó, míg görcsösen fölnevetett.

A fejéhez kapdosott és szótlanul kifordult a szobából. Már azt sem tudta, hogy mit eszelekszik.

— Ez úgy látszik jobban búsult eltűnt kis páciense miatt, mint én magam — gondolta magában a nábob.

Mosoly suhant át fáradt ábrázata. Mióta a lányát elszöktették, most mosolygott először.

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET.

Az albinó regénye.

Az albinó kitámolyodott a szobából. Már koromsötét volt. Hűvösen fújt a szél. És hűs esőszemek hulladoztak födétlen fejére. Kalapját ott felejtette valahol a nagy izgalomban.

Ment dőre mosollyal elfakult ábrázata, minden cöl nélkül és oktanul, mintha Elzának eltűnt lábnyomait keresné a magas fűben.

— Nevetségessé váltam az egész világ előtt, — dohogta magában, míg savó szeméből könnyek potyogtak, elkeveredve az esővíz szemekkel.

Elkövette azt az ostobaságot is, hogy Sinkovicsot is beavatta szökési tervébe; kocsit és fogatot csak így tudott szerezni tőle. Barátja titoktartást ígért, — de mit ér az? — nyilván szolt mégis valakinek, — ha másnak nem, hát az édesanyjának, az meg továbbadta kedves barátjának, az meg másnak. Így kering a pletyka körbe-körbe s ott nyilván tudják már azt is, hogy a nagyogó szép paradicsommadarat elkaparintotta orra elől a szemfüles huszár.

(Folyt. köv.)

48427/1938. II. — HIRDETMÉNY. Értesítem az érdeklőtartó gazdaközöniséget, hogy a m. kir. debreceni áll. mentelep-parancsnokság Debrecen városban kancák törzskönyvezését folyó évi november hó 28., 29. és 30-án mindennap délelőtt 8 órai kezdettel a Baromvásártéren a régi VII. sz. cédulaház helyisége előtt tartja meg. Felkérem a lőtartó gazdaközöniséget, hogy úgy a már betörzskönyvelt, mint a betörzskönyvelni szándékolt kancáikat, azok csikóival és csikót igazoló fedezetési jeggyel a fenti 3 napon belül vezessék elő a halmazújvárosi út felől a Baromvásártérre, torlódás elkerülése végett a következő sorrendben: Az »A«-tól »J«-betűig, az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. évi november 28-án. A »K«-tól »O«-betűig bezárólag november hó 29-én. »P«-tól »Z«-betűig bezárólag az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. évi november 30-án vezessék elő kancáikat azok csikóival együtt. Értesítem az érdeklőt

gazdákat, hogy a f. évben minden gazdának a kancakénti 1 P, összegű párosítási díjat a kancá elővezetése vagyis a törzskönyvezés alkalmával a helyszínen kell kifizetni. A Kadarecs csárdánál törzskönyveltetni szándékozó lőtartó gazdákat értesítem, hogy a törzskönyvelés f. évi dec. 1-én d. e. 8 órai kezdettel fog megtartatni. *Polgármester.*

51301/1938. a. — HIRDETMÉNY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1938. évben bejelentett rovar, rozsdá, hűtő, jégverés és cercospóra által szenvedett és megállapított elemi-károkról megérkezett földadó elengedésre vonatkozó jegyzékeket 1938. évi november hó 21. napjától kezdődő 15 napon át, vagyis 1938. december 5-ig bezárólag a városi adóhivatal I. emelet 33. sz. a. hivatalos helyiségében közszemlére tette ki. *Városi adóhivatal.*

49.395/3—1938. C. szám. HIRDETMÉNY. A szőlő és gyümölcsös tulajdonosok figyelmébe. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdeklőtartó lakosságát, hogy az 1938:XXXI. tc. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott 85.000/1938. F. M. számú rendelet szerint hegyközséget kell alakítani azokban a városokban is, amelyek határában a beültetett szőlők területe gyümölcsösök nélkül vagy a beültetett gyümölcsösök területe szőlők nélkül, végül a beültetett szőlők és gyümölcsösök területe együtt legalább 50 kat. hold. Beültetett szőlőnek azokat a területeket kell tekinteni, amelyek kat. holdanként legalább 4500 szőlőtökével vannak beültetve, tekintet nélkül a szőlő fajtájára, valamint arra, hogy a szőlő termőben van-e, vagy sem. Beültetett szőlő fogalma alá esnek az amerikai anyatelepek, valamint a szőlővessző és szőlőtörzstől termelő telepek is. Ha valamely területen kat. holdanként 4500 szőlőtökénél kevesebb van telepítve, úgy a terület nagyságára való tekintet nélkül 4500 szőlőtökét kell egy kat. hold szőlőnek tekinteni. Beültetett gyümölcsösöknek a gyümölcsfákkal betelepített területeket kell tekinteni, tekintet nélkül a gyümölcsfák nemére, azok érlelésére, valamint arra, hogy a gyümölcsös termésben van-e vagy sem. A beültetett gyümölcsös fogalma alá esnek a gyümölcsfaiskolák is. Az idézett rendelkezésben megállapított területbe a készsörtán vagy egyes sorokba ültetett, illetőleg a megyéken vagy utak mellett telepített gyümölcsfákat is be kell számítani éspedig úgy, hogy 100 gyümölcsfát kell 1 kat. hold gyümölcsösnek tekinteni. Felhívja tehát a hatóság mindazokat, akik szőlővel vagy gyümölcsösrel rendelkeznek, miszerint 15 napon belül a városi elsőfokú közigazgatási hatóság 46. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt kötelesek bejelenteni szőlőjük vagy gyümölcsösük kat. holdakban és □-öleken kifejezett pontos területét és annak fekvését, valamint telekkönyvi helyrajzi számát. A város határában több hegyközséget akkor lehet alakítani, ha a törvény hatálya alá tartozó területek a város határában egymástól távolfekvő halárrészein, de központosítva összefüggően fekszenek, vagy ha ezeknek a területeknek nagysága teszi kívánatosabbá több hegyközségnek alakítását. A külön hegyközség alakításának engedélyezése iránti kérelmet az érdeklőt birtokosok, a birtokarány szerint számított többsége ennek, valamint az egyéb szükséges körülmények igazolása mellett a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál írásban terjesztik elő. A kérvényben tüzetesen meg kell jelölni, hogy az érdekeltek a hegyközséget a város határában fekvő mely ingatlanokra kívánják megalkotítani. A törvény 23. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint új szőlőt a törvény hatálybalépésétől számított 3 évig tilos telepíteni. A tilalmi idő elteltével új szőlőt csak a földművelésügyi miniszter előzetes engedélyével szabad telepíteni. A tilalmi idő alatt 200 □-öt meg nem haladó területű szőlőt az a birtokos sem telepíthet, akinek nincs szőlője és nem egészítheti ki 200 □-örel szőlőjét az a birtokos sem, akinek szőlője az említett mértékben alul marad. A tilalmi idő alatt a város belterületén, közvetlenül a lakóházhoz csatlakozó telken 100 vagy ennél kevesebb szőlőtökét sem szabad telepíteni. A szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetésre (kereskedelmi) termelésre irányuló új szőlőtelepek létesítésére, illetőleg a már meglévő ilyen telepek további üzemeltetésének engedélyezése iránti kérvényeket a már meglévő ilyen telepek üzemeltetésére az 1938. évi december hó 31-ik napjáig, az üzembe helyezni kívánt ilyen telepekre pedig az üzembe helyezés évét megelőző év december hó 31-ik napjáig a Földművelésügyi Miniszter úrnál kell

előterjeszteni. A kérvénynek tartalmaznia kell a kérvényező nevét és lakhelyét, annak a dűlőnek a nevét, telekkönyvi helyrajzi számát és területét, amelyen kérvényező a szőlővessző és szőlőtörzstől üzemeltetést helyezni vagy üzemben tartani kívánja, az anyatökek s végül az évenként termelni kívánt szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetését részletezett darabszámát. A termelni kívánt szőlőtörzstől üzemeltetését részletezett darabszámát az alanyt és a nemesrész fajtákat is meg kell jelölni. Kérvényező egyidejűleg igazolni köteles azt, hogy erkölcsileg kifogástalan és büntetlen előéletű, valamint, hogy megfelelő vagyona van. Az engedélyes minden év március hó 1. napjáig az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek írásban bejelenteni köteles az üzemben tartani engedélyezett szőlőtelepén lévő anyatökek, valamint az előző év őszén kitermelt és az abban a naptári évben forgalombahozni szándékolt szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetését részletezett darabszámát. Az engedélyes a kitermelt szőlővesszőkről és szőlőtörzstől üzemeltetéséről, valamint arról, hogy ezekből kinek, mikor, hány darab és milyen fajtájú szőlővesszőt vagy szőlőtörzstől üzemeltetését adott el, nyilvántartást köteles vezetni. Aki szőlővessző és szőlőtörzstől üzemeltetésével nem üzletszerűleg foglalkozik, hanem csupán saját szükségletére termel szőlővesszőket s szőlőtörzstől üzemeltetését kívánja értékesíteni, szőlőtelepe üzemben tartására nem kell engedélyt kérnie. A szőlővesszőknek és szőlőtörzstől üzemeltetésének forgalombahozatalára azonban, a forgalombahozatalt megelőzően legalább 30 nappal, a szőlőtelepe helye szerint illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőtől egyszeri eladásra jogosító engedélyt kell kérnie. Aki nem a saját üzemében lévő szőlőtelepről származó, hanem egészben, vagy részben másolt vásárolt szőlővesszőket vagy szőlőtörzstől üzemeltetését kíván üzletszerűen kíván foglalkozni, tekintet nélkül arra, hogy sajátmagának van-e üzemben tartani engedélyezett szőlővessző és szőlőtörzstől üzemeltetését vagy sem, köteles erre a Földművelésügyi Miniszter úrtól engedélyt kérni. Aki a szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetését adásvételével üzletszerűen kíván foglalkozni, annak a Földművelésügyi Miniszter úr engedélyt felül iparigazolványt is kell szereznie. A szőlővessző és szőlőtörzstől üzemeltetését engedélyes nyilvántartást köteles vezetni arról, hogy kiől, mikor, hány darab és milyen fajtájú szőlővesszőt vagy szőlőtörzstől üzemeltetését adott el. A szőlővesszőknek és szőlőtörzstől üzemeltetését piacon vagy más elárulási helyen való árulása, úgyszintén ezekkel való hálázás tilos. Részletelt üzemeltetését útján előállított szőlőtörzstől üzemeltetését csak az hozhat forgalomba, aki szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetését üzemeltetésére lebonyolítására szabályszerű engedélyt nyert. Figyelemzteni a hatóság az érdekelteket, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb hágást követ el és pénzbüntetéssel büntető rendelkezés alá nem esik, kibüntetendő az, aki bejelentési kötelezettségének nem, vagy nem a megszabott időben tesz eleget, vagy aki tudva rosszhiszeműleg a valóságos helyzetnek részben vagy egészben meg nem felelő adatokat jelent be az illetékes hatóságoknak. Kihágást képez továbbá a szőlővesszők és szőlőtörzstől üzemeltetésére vonatkozó rendelkezések megszegése vagy kijátszása stb. A végrehajtási rendelet terjedelménél fogva minden részletben nem közölhető, de az az érdeklőtöknek betekintés céljából a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. számú hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt rendelkezésre áll. *Debrecen sz. ktr. város elsőfokú közigazgatási hatóság.*

Sporthíradó

A "Debreczeni" sporthírszolgálatá jelenti:

Debreczenben vasárnap délután 2 órakor a Vasutas pályán DVSC—Csepel Weisz Manfréd FC nemzeti bajnoki labdarúgómérkőzés. Vezető: Szécsi. A két csapat felállítása: DVSC: Keskeny — Radics, Antal III. — Elek II., Kántor, Papp — Bihari II., Szabó, Gere, Bihari I., Nagy. — Csepel FC: Budavári — Györi, Tóth II. — Keresztes, Gere, Nyilas — Szabó, Lukács, Szuhai, Csurgó, Serényi.

Nagy mérkőzés lesz a Vasutas pályán. A Csepel a nemzeti bajnokság legerősebb proficsapata a II. osztályban: Budavári volt Boeska, Keresztes, Szuhai volt Budai II., Serényi volt Kispeszt, Nyilas volt Budafok, Tóth II. volt Nemzeti, Györi volt Ferencváros, Lukács volt Szeged, stb. játékos, mind ismert nevek és olyan játékos maradt most ki, mint Röck, volt Budai II. stb. Faragó Lajos, a Budai II. volt menedzser vezető most a csapatot nagy szakértelemmel, tavaly alig maradt el a Szolnoki MÁV után és az idén a DVTK, Törökcsés mellett a legkomolyabb bajnokjelölt. Sok elsőosztályos csapatot verne a jó nevekkel álló Csepel FC, így debreczeni szereplését méltán nagy érdeklődés kíséri. Nagyban készül a Csepel is a mérkőzésre, ezt mutatja, hogy már szombaton megérkezett Debreczenbe, hogy pihentén állhasson ki a DVSC ellen.

A DVSC-ben több új embert dob a füzvonalba Keviczky edző. Mild helyett az ifjúsági Keskeny a kapus, a hátvédek teljesen újak az NBB-ben: Radics a Villanygyár kitűnő háttvédje és Antal József régi kitűnő DVSC háttvéd. Kézi Mátyásföldön van és így rá nem lehet számítani a DVSC színeiben Elek II.-t is, aki a Boeska Elekjének az öccse, a Villanygyárban játszott eddig. Új ember az ifjúsági Gere: Ferdés tudja-e pótolni Novákot, de az bizonyos, hogy Farkasnál csak jobb lehet. Nyílt mérkőzés, ha a DVSC-nek jó napja lesz, de inkább a Csepel az esélyesebb.

Az előmérkőzés 12 órakor: DVSC II. — Debreczen ifj. válogatott barátságos mérkőzés.

A keleti amatőröknel három mérkőzés meg lesz, három elmarad. Meg lesz: Nyíregyháza NyKISE—DMTE, NYTVE—Karcagi Move és Nyírbátorban Báthori SE—NyVSC. A három nyíregyházi csapat győzelme valószínű. Elmarad a DEAC—BUSE, DVSC II.—MTK és MVTT—KKLE közlekedési nehézségek és játékoshiány miatt.

A Boeska Budapesten a Ferencváros ellen játszik. Így áll fel a debreceni csapat: Kertes — Elek, Nádas — Orosz, Pocsai, Belesik — Markos, Pálotás, Pásztói, Takács, Hajdu. Tartalék Janzso. A Ferencváros felállítása: Tihanyi — Tátrai, Polgár — Lázár, Sárosi III., Pósa — Tancos, Jakab, Sárosi, Kemény, Gyetvai. Háda felesége meghalt és ezért nem véd, helyette Tihanyi őrzi a kaput, Toldi sérült s helyette Kemény az összekötő és a beteg Bíró helyett Tancos a jobbszélő. A mérkőzést Rubint vezeti. A Boeska-nak nincs pontszerzési esélye, örülhet, ha kis vereséggel térhet haza.

A többi mérkőzés a Nemzeti Ligában: Újpesten Újpest—Hungária rangadó, Phöbus—Szürketaxi, Elektromos—Salgótarjáni SE, Zugló—Nemzeti, Szegeden Szeged—Kispest, Szolnokon Szolnoki MÁV—Budafok.

Budapest—Debreczen tornászviadal lesz vasárnap Pesten délután. Nyolc legjobb budapesti és nyolc legjobb debreceni tornász küzd és a legjobbak képviselik december 4-én a magyar

színeket Pesten az olasz válogatott ellen. Erős küzdelem után a pesti tornászok győzelme várható.

A Boeska csak ma, vasárnap reggel utazik fel Budapestre a Ferencváros elleni mérkőzésre. Fennállása, 12 év óta ez az első eset, hogy csak a mérkőzés napján utazik el a mérkőzés színhelyére, Budapestre, máskor már mindig szombaton délelőtt felutazott. A vasárnapi útra a nehéz anyagi helyzet készítette egyfelől, másrészt meg a katonák szabadságolása is csak egy napra volt lehetséges. Este fél 10 órakor már idehaza is van a Boeska. Kertes Mezőberényről utazik el, Nádas és Belesik Pesten várja a többieket. A felállítás változatlan, amint közöltük.

Elmarad a vasárnapi Báthori—NyVSC és Nyíregyháza és NYTVE—Karcagi MOVE amatőrbajnoki mérkőzés is. Ok: a játékosok 80 százaléka más szolgálatot teljesít és — bár remélték — nem kaptak szabadságot. Így a hat mérkőzésből csak a NyKISE—DMTE tartható meg Nyíregyházán.

Országos vásárok

A következő héten országos vásárt az alábbi helyeken tartanak: **November 21-én, hétfőn:** Bácsalmás, Csurgó, Felsőreg, Jászladány, Keeskemét, Kerta, Kóka, Kiskomárom, Mohács, Paks, Rum, Szécsény, Tarcsl, Tataháza, Vámpécs. — **22-én, kedden:** Mezőkomárom, Szécsény, Szentgál, Törökpáncs. — **23-án, szerdán:** Csapod, Mány, Mezőkomárom, Poresalma. — **24-én, csütörtökön:** Adony, Bódvaszilás, Bodrogkeresztúr, Dég, Ujfehértó. — **25-én, pénteken:** Csökölly, Felsőseged.

TERMÉNYTÖZSDE.

Tartott a készárúpiac.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.45—20.55
78 kg 20.65—20.75, 79 kg 20.85—20.95
80 kilós 20.95—21.05. — Felsőtiszai
77 kg 20.40—20.50, 78 kg 20.60—20.70
79 kg 20.80—20.90, 80 kg 20.90—21.00
rozs 14.85—15.00, takarmányárpa elsőrendű 18.30—18.50, középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.35—19.50, középminőségű 19.25—19.35, — tengeri 13.20—13.30, 8-as liszt 15.70—16.00, korpa 12.80—13.00.

SERTÉSVÁSÁR.

879k:2-J :Erri-cék, gemfőcmfőv
A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 908 darab sertést. Tadtak 400 darabot. A vásár irányzata változatlan volt. Árak: uradalmi zsír-sertés párinkint 340 kilón felül 111 fillér, I. szedett 97—99 fillér, középminőségű 92—96 fillér, silány 80—90 fillér elősúlyban különként.

Versenyárgyalási hirdetmény. Debreczen sz. kir. város a közbiztonsági műjegyár által termelt műjegy eladását, házhozszállítását és forgalombahozatalát vállalatokba kívánja adni és e célból nyilvános versenyárgyalást tart. Az ajánlat két tanú előtt aláírva a 158752/1932. P. M. rendelet szerinti szabályszerűen felbélyegezve 1938. évi december hó 10-én déli 12 óráig a közgazdasági iktató hivatalban (város-háza) lepecsételt borítékban adandó be. Ajánlattevő a részletes feltételeket tartalmazó versenyárgyalási hirdetmény egy példányát szabályszerűen aláírva ajánlatához köteles mellékelni. A borítékban feltüntetendő, hogy az ajánlat a

közbiztonsági műjegyár által termelt műjegy forgalombahozatalára stb. vonatkozik. Bónatpénzül minden ajánlattevő köteles 1200 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban az ajánlat beadása előtt a házipénztárnál letenni, a letéti jegyet az ajánlatához csatolni. A beérkezett ajánlatokat a város-háza tanácstermében 1938. évi december hó 10-én délután 13 órakor bonthatják fel, amikor az ajánlattevők, vagy képviselőjük jelenhetnek. A részletes feltételeket tartalmazó teljes szövegű versenyárgyalási hirdetmény és ajánlati űrlap a közbiztonsági hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt díjmentesen szerezhetők be. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY. Debreczen sz. kir. város szűkített gazdaságából mintegy 500 q Ella burgonya és 180 q Krüger burgonya kerül eladásra. A venni szándékozók írásbeli ajánlataikat f. hó 21-én délelőtt 11 óráig adják be a városi gazdasági ügyosztályhoz (város-háza félemelet 13. sz. szoba), ahol az eladási feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A burgonya a szűkített gazdaságban van és bármikor megtekinthető. Debreczen, 1938 november 19. Gazdasági Intéző.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1939. évre szóló házbérvallási ívet folyó évi november hó 1. s. 30. között, terjedő időben a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a. — kivetési osztály (I. emelet 37. sz. helyiség, — Sas uca felüli lépcsőfeljáratnál szemben) a következők terbe mellett nyújt-

sák be. A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatvány-űrlapok ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben szerezhetők be az előállítási ár (10 bérléményig szóló 6 fillér, azon felül nagyobb ív darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallomási ív beadására kötelezett háztulajdonosokat, házbérvallókat, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási ív benyújtásának elmulasztása a következő 1939. évi házádo után 5 százalékos, illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után. A házbérvallomási ívet minden egyes, akár adómentes, akár adóköteles házról, valamint a bérbeadott, avagy ingyen átengedett (majoros) tanyaépületekről is külön-külön kell kiállítani és beadni. A bevallási ív kitöltésénél — a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója (bérlője) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül — lényeges kellek, hogy abba az 1938. november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni, vagy egyéb ellenszolgáltatás, béren felül külön kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség stb) tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségeknek pedig annak egész évre átszámított hasznáértékét még az érdekeltektől aláírása előtt pontosan beírja a kiállításért szintén felelős bevallást tevő. Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön is be voltak írásban jelentve, — lehetőleg az előző évi bevallási ív sorozama alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni. Viszont a bevallási ívbe üresnek beállított bejegyzés a külön írásbeli bejelentést nem pótolja adóterítés szempontjából. **Városi adóhivatal.**

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Gáloesy Irodája,
Vigkedvő Mihály uca
23. telefon: 28-72. Nyomozó, informál, megfigyel mindenütt.
1768 12. 12

Levelezés

Tisztviselő
szórakozás céljából úri leány, vagy úriasszony ismeretségét keresi. Jellege: „Harminchat”.
237

Házasság

Csinos
özvegyasszony, saját házzal, pár ezerrel meg ismerkedne intelligens, jobb nyugdíjképpessel, vagy más módú úriemberrel. Jellege: „Házasság céljából”.
98

Ki volna
hajlandó gondozni batvanéves, egészséges, munkaszerető férfit, 10—15,000 pengő értékű ingatlanom van 36—45 éves gyermektelen, férfi szerető, ingatlanval rendelkező jobb nők irjanak. „Hatvanas” jellegére. Lakásán tárgyalok.
161

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiu
felvétetik Csapókerti gyógyszerárban, 187

Gyors- és gépiró

azonnali belépésre kerestetik. Sajátkezűleg írt ajánlkozást személyesen nyújtásuk be, már irodai gyakorlattal rendelkezők, Városi-nyomda, Böszörményi út 6. szám alatt.
91

Kerékgyártót
gazdaságba hónapoknak felveszünk. Kovács munkához érték előnyben. Állatkereskedelmi, Hunyadi uca 24. 148

Kommenciós
kocsis, 16 éves fiával, január hó elsejére felvétetik. Teleki utca 14.

Fényképész
segédet vagy segédnőt felvesz Berzcki műterme.
106

Kifutófiut
és munkáslányokat felvesz Széchenyi u. 30. Keresztépület. 127

Segéd
férfi vagy nő felvétetik. Pénztárosnő is, írásbeli ajánlattal személyesen. Festékküzet, Csapó 22.
150

Fodrászatanulónak
ügyes fiut felveszek, vasuti fodrász, pályaudvar.
172

Kommenciós
nagyobb családot, kocsist, ugyanott majorost felveszek. Deák Ferenc u. 5. 157

Házmaster
gyermektelen felvétetik vasárnap délután 4—5 órakor. Széchenyi 21. 197

Magános

házmesterpár felvétetik Nyomatató u. 5. ajtó jobbra. 190

Ügyvédjelöltet
keres gyakorlattal bírórt dr Borzsovay Jenő, Csapó uca. 211

Magyar-
szabóságát állandó munkára felveszek, Kinnizi uca 73. 216

Házmesternek,
jó bizonyítvánnyal, lehetőleg nyugdíjas, de, elsejére felvétetik. — Bethlen uca 68. 223

Gyermektelen
házmesterpárt, kinek felesége takarítást vállal, fizetésért felveszek. bérházba. Arany János uca 62. 217

Kocsist,
szódayüzembe felveszek. Csapó 33. Jelentkezni délelőtt 10 órakor. 210

Pincemunkást,
bor- és hordók kezelésben jártast felvesz a Király-cég, Dégenfeld tér. 265

Jó
családból való fiut, szabótanulónak felveszek. Tóth, Csapó uca 6. szám. 269

Tanulót
fűszerüzlete részére gölvesz Király-cég, Dégenfeld tér. 266

Portás,
éjjeli szolgálatra felvétetik a Fröhner szállodában. 272

Alkalmazást keres férfi

Nyugállományú tiszt megfelelő elhelyezkedést keres „Negyvenes jómunkaerő” jelígre kiadóba. 170

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgáló-kisasszonyt felvesz kezdő fizetéssel **Berzéli** fotó, Piac ucca 38. 105

Elárútitónöket hosszabb üzleti gyakorlattal felvesz **Deika**. 166

Kisgyermek mellé fiatal leány keresetk vidékre. Cim a kiadóban. 225

Kifutóleány, nagyobb, jómegjelenésű felvétetik, **Schmid** pedicűrös, püspöki palota. 231

Főzni tudó magános nő lakást, fizetést kap házimunkák elvégzéséért, **Bundi** u. 10. sz. 234

Fűszerüzletbe perfect kiszolgálóleány vagy fiatal segéd, azonnal felvétetik, **Gágyár** ucca 4. 235

Kifutóleányt felveszek, paszományos üzlet, Piac ucca 32. sz., udvarban. 233

Taxi-gépirónót keresek, **Pulszky** ucca 4. sz. (Nemzeti Bank épülte) III. 3. 252

Kifutóleány felvétetik, **Szekely** és **Saly** nyomda Piac ucca 30. szám. 254

Cukrászdába, ügyes kiszolgáló kisasszony, 20 évestől 24 évesig felvétetik **Farkas** Hatvan ucca 2. 284

Háziartási alkalmazott

Bejárónót napi pár órai munkára felveszek, **Stark**, Barna ucca 4. 149

Jómegjelenésű zöld szakácsnő budapesti előkelő fiatal párhoz ajánlkozzon „**Ürilmód**” jelígre. 130 12. 2

Tyukászne kommissionára felvétetik **Széchenyi** u. 21. 157

Tisztességes szorgalmas mindenes főzőnőt keresek december 1-re vidékre. Jelentkezést vasárnap délelőtt, **Varga** u. 18. **Hárva**yné. 139

Főző mindenest jó bizonyítványokkal felveszek. Cim a kiadóban. 204

Takarítónót jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés: 8-10 óráig, **Svetits** III. udvar, földszint. 245

Gyermekszereplő mindenest keresek kis családhoz. Cim a kiadóban. 251

Megbízható, bentlakó mindenest, vagy mindenes szakácsnőt, december hó elsejére felveszek **Nagy Gyula**, püspöki palota üzlet. 248

Ügyes bejárónót azonnal felveszek, **Széchenyi** ucca 44. sz. első lakás. 256

Bejáróleányt 15 évest, kosztal felveszek, **Teleki** ucca 23. Jelentkezés délután. 276

Shakácsnét azonnali belépésre, vidéki földbirtokoshoz, ki jól főz, felveszek. Jelentkezni: **József** kir. herceg ucca 1. (-) vv. 222

Alkalmazást keres nő

30 éves, özvegyasszony elmenne magános, vagy gyermekeshez, **gazdasszony**nak, **Perces** ucca 12. 193

Megbízható tisztességes lány, úriházhöz elmenne, esetleg **Pestre**, vagy más városba, **Lorántffy** u. 16. szám, délután. 227

Ajánlat

Ciánosztasson bizalommal a „**Csala**” ciánózó vállalattal, **Rákóczi** ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 30

Női fekete téli kabát, 22.-pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható **Vágó Sándornál**, **Csapó** ucca 10. 605 12. 31

Költözködéskor villanykörtét 20 fillérért becserejlük. Kiegyezett körtétet beszámítjuk. **Vagyonmentő**, **Hunyadi** ucca 18. 1006 11. 29.

Bundát készít a legszebb kivitelben, alakít, **Katona Vilmos** szücs, **Simonffy** ucca 2. 1283 11. 30

Uccai ruhát 4. estélyit 5, kabátot 10, készít „**Elit**” szalon, **József** kir. herceg ucca 14. 1653 11. 22.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban olcsón kaphatók. **Ócska** üzletét becserelem. **Hatvan** ucca 70. Telefon: 12-84. 1683 11. 30

Sodronyágybetétek drótkerítések, vaságyak mosdók, kályhavédők s lábtörőlk készülnék **Oltonál**, **Rákóczi** ucca 13. 283+

Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, hibás tűkrök újáöntése, fűrdőszobatorok, **Sipkó** 15. szám. Telefon 22-96 vits, **Nagyvárad** ucca 175+ vv

Zománctűzhelyek kétaknás kályhák gyönyörű színekben, köröcsövek, hőszűrők használatban bemutatva, **Nagy vasúletben**, (Csapókanyar). 231

„Le-La” zománcos tűzhelyek és olcsóbb lakatos tűzhelyek raktára, **Leven**csik, **Csapó** ucca 87. sz. **Zománc tűzhelyek szak** 445 12. 31.

Poloskairtást, ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel végzi **Kiss, Kigyó** ucca 5. szám. 49

Perzsaszőnyeg művészies javítás jutányosan, garanciával csak **Tütündjárnál**, **Arany János** ucca 34. 222

Zászlók és zászlószalagok himnuszét készíti **Nagy Gyula** műhímező, püspöki palota. 249

Kis- és nagy cipőt, legolcsóbban **Ókrós** sajátkészítményű raktárából, **Sas** ucca 1. **Kiárútitók** néhány pár férfi erős cugos cipőt, 12.50-ért. 228

Cserépkályhák állandóan raktáron. Átrakásokat felelősséggel vállal **Laczkó Mihály** kályhás, **Hatvan** ucca 4. Telefon: 27-93. 223

Kereslet

Meglévő uriszabó nagy üzlethehelyiséghez bérlőtársat esetleg társat keresek, központban. „**Központ**” jelígre. 177

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a **Hungária** penzióban **szobák napokra s hónapszámra**, **Ferenc József** út 59. szám, telefon: 23-39. 1330 vv.

Elelmiszer ital

Pörgött napraforgóból csemegének. **Diöbelet** pótolja süteményekben, kg 70 fillér. **Olajmalom**, **Károly Ferenc József** út 30. szám. 1703 12. 9

Libamáj 3 fillértől dekája, aprólék 70 fillér, **Simonffy** 6. sarki koszmán túl és **Csapó** ucca színházi átjárónál, vasárnap tíz óráig nyitva. 1370 12. 3.

Ófajbor, sajáttermésű, kitünő zamatú, tisztánkezelt 25 literen felül, esetleg 900 liter, **Cserepes** ucca 5. 246

Alma, elsőosztályú, **Jonathán**, eladó. **Pokoly Józsefné**, **Hajdúsámson**, vasútállomás. 220

Hangszer

Zongora, jó állapotban levő eladó. Cim a kiadóban. 73

Rádió

Szuperrádió Standard, 3+2 olesón eladó. **Erzsébet** u. 51. 179

Bútor

Garantált tiszta háló, hét darab-ból, márványokkal, **80 pengő**. **Szent Anna** 38. 167

Eladó jókarban levő ebédlőberendezés. **Miklós** utca 26. 185

Jókarban levő háló olcsón eladó. **Sárkány** u. 3. **Vargakert**. 214

Hálószoba bútor, festett, jókarban levő eladó. **Széchenyi** u. 8. 212

Eladó nagy ebédlőasztal, üstház, rézüsttel, **vaskályha**, **Bethlen** ucca 17. 255

Tűzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, tűzifát, szenet legolcsóbban kaphatnak **Vágó** tűzifakereskedésében, **Margitfürdő** nél, telefon: 10-24. 1309 vv.

Akácfa, száraz, hasábosan, felvágva megrendelhető **Varga** ucca 11. 221

Tűzifa- szén kereskedés, jóforgalmú, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 274

Autó, motor kerékpár

Segédmotor, 100-as, „**Csepel**” nikkeltankos, kerékpár állg-használt eladó. **Hajnal** ucca 19. szám. 123

Két darab kisfogyasztású, kisadójú „**Matheosz**” és „**Amléar**” autók, bevonulás alól mentesek, olcsón eladók. **Piac** u. 41. szám. 273

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kisállomás közelében **Szepességi** u. 6. szám alatt kétszoba raktárnak, vagy műhelynek azonnal kiadó. 174

Üzlethehelyiség nagy világos, kiadó. — **Bethlen** ucca 27. **Értekezni** udvarban. 162

Fűszerüzlet, forgalmas helyen, jóméneteli, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 192

Jómeneteli cukorka- és csemegéüzlet, kedvező feltételek mellett, betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 250

Biztos megélhetést nyújtó fűszerüzlet, italmérséssel, áruval, berendezéssel együtt eladó. „**Biztos megélhetés**” jelígre vá laszoló a kiadóba, 275

Kiadó lakás egyszobás

Nyugdíjas házaspárnak egyszoba, belépő konyha kamarával, **Csapó** 96. alatt kiadó. 200

Udvari egyszoba, konyha spájz december 15-re kiadó. **Rothermere** u. 29. 195

Kiadó 1 szoba, konyha, speiz, nyárikonyha, gyümölcsös kerttel, december 1-re, **Szavay Gyula** ucca 7. 186

Szoba, konyha, spájz kiadó. **Tócskert**, **Faiskola** u. 7. F. 210

Nagyon szép uccai parkettes szoba, előszobával, gázzal decemberre, **Barna** ucca 15. 218

Kiadó egy szoba, konyha, fűskamara, **Gyöngyvirág** ucca 12. 239

Uccai szoba, fűthető előszoba kapualatti bejárattal, garzon lakásnak, vagy irodának kiadó. **József** kir. herceg ucca 4. sz. 242

Erzsébet ucca 75. egy szoba, iker ablakkal (szuterén), elsejére kiadó. 270

Egy szoba, előszoba, konyha, spájz december elsejére kiadó. **Csillag** ucca 26. 277

Egy uccai szoba kiadó, **Veres** ucca 4. 270

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó kétszobás családiház, minden mellékkeliséggel, **Nyulas, Százados** ucca 6. szám. 134

Ujonnan épült házban uccai kétszobás, komfortos lakás kiadó. **Vigkezdvi Mihály** ucca 30. **Érdeklődni** lehet: **Szepességi** ucca 9. 132

Kétszoba konyhás uccai lakás kiadó. **Cseres** u. 24. — **Megbeszélhető** délután fél kettő órakor a helyszínen. 207

Két nagy szoba, konyha mellékkeliségekkel december 1-re kiadó. **Hid** u. 10. 203

Modern parkettes, kétszobás lakás kiadó. **Kigyó** u. 32. **Bövebbet** **Simon** ügyvédnél **Piac** 81. 198

Két szoba, konyha, mellékkeliséges lakás, elsejére kiadó. **Szoboszlói** út 4 D) 281

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás családi ház, **Bercsényi** ucca 12. sz. kiadó. — **Stemmer Hermin**, **Dóczy-uteraátus**. 128

Háromszobás, uccai földszinti lakás, azonnal kiadó. **Baltazár Dezső** ucca 12. 233

Háromszobás udvari üvegerandós lakás bérbeadó. **Piac** 56. alatt. 263

Háromszobás uccai lakás kiadó. **Teleki** ucca 94. **Értekezni** **Domb** ucca 2. 264

Butorozott szoba

Uccai csinosan butorozott szoba kiadó. **Széchenyi** u. 21. 157

Butorozott uccai szoba központi fűtéssel azonnal kiadó. **Cim:** **Kossuth** ucca 15. szám, **trafik**. 96

Butorozott szoba kiadó egy vagy két személy részére teljes ellátással. **Péterfia** 39. II. épület. 196

Különbbejárátú butorozott szoba kiadó. **Baththyány** u. 13. 213

Központi fűtéses kis szoba, butorozva kiadó. **Svetits** bérház, **dr Weisz**, **harmadik** lépcső II. 236

Butorozott szoba, két személynek kiadó. **Miklós** ucca 10. 253

Butorozott szoba, csinosan berendezve kiadó. **Arany János** ucca 18. 3-ik lakás. 268

Vegyés

Grafológus problémáit megoldja. Mindenről felvilágosít. **Fogad:** **Széchenyi** ucca 43. szám. 194

Nagyterületű jégpálya bérbeadó **Piac** 56. szám. 262

Tizenkét darab szarvasmarhát telelésre kiadnék, **Csapó** ucca 31 **Minya**. 257

Töltésre alkalmas tizenöt székényi föld, díjmentesen elszállítható. **Csapó** ucca 31. 271

Kvartélyt adok fűtött pincébe. **Teleki** ucca 83. **Jelentkezni** délután. 278

Elveszett

Eltűnt **V. Szabó László** 11 éves gyermek **Hajduhadház**, **Kisúj** ucca 44. szám alól. Aki tud róla, értesítést ide küldjön. **Fején** jobb felől sebhely van. 178

Elveszett egy fehér-fekete kandur cicá, aki tud róla értesítsen, vagy hozza haza. **Jutalmat** kap. — **Blaháné** ucca 14. szám, **rendőrség** mellett. 232

Ingóság eladás

Fekete perzsabunda, teljes jókarban, eladó. **Jéka** ucca 22. 141

